

VIEŠOJO PIRKIMO–PARDAVIMO SUTARTIS

2018 m. spalio ____ Nr. _____ / PTS-19
Marijampolė

Marijampolės kolegija, juridinio asmens kodas 211967140, kurios registruota buveinė yra Marijampolės sav. Marijampolės m. P. Armino g. 92-4, duomenys apie įstaigą kaupiami ir saugomi Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre, atstovaujama administracijos direktoriaus, laikinai einančio direktoriaus pareigas, Romo Giedraičio, veikiančio pagal Marijampolės kolegijos Tarybos 2018 m. birželio 29 d. nutarimą Nr. KT-8 (toliau – **Perkančioji organizacija**),

ir

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“, juridinio asmens kodas 302655185, kurios registruota buveinė yra Kauno m. sav. Kauno m. Marvelės g. 48A-2, duomenys apie įstaigą kaupiami ir saugomi Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre, atstovaujama direktoriaus Tomo Vasiliausko, veikiančio pagal įstatą (toliau – **Tiekėjas**),

toliau kartu šioje viešojo pirkimo–pardavimo sutartyje vadinami „Šalimis“, o kiekvienas atskirai – „Šalimi“,

gavę ir aptarę informaciją, susijusią su teikiamų paslaugų prigimtimi, jų teikimo sąlygomis, paslaugų kaina, paslaugų teikimo terminais, galimomis pasekmėmis, bei kitokią informaciją, turinčią įtakos Perkančiosios organizacijos apsisprendimui sudaryti sutartį,

vadovaudamiesi Perkančiosios organizacijos įgyvendinamo viešojo pirkimo (toliau – Pirkimas) rezultatais (pirkimo pavadinimas: Parodomųjų bandymų įgyvendinimo paslauga, sprendimo sudaryti paslaugų viešojo pirkimo–pardavimo sutartį data: 2018 m. spalio 8 d.), Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu,

atsižvelgdami į Perkančiosios organizacijos įgyvendinamo Pirkimo dokumentuose nustatytas sąlygas, sudarė šią viešojo pirkimo–pardavimo sutartį, toliau vadinamą „Sutartimi“, ir susitarė dėl toliau išvardytų sąlygų.

I SKYRIUS SUTARTIES DALYKAS

1. Sutarties dalykas – parodomųjų bandymų įgyvendinimo paslaugos, pagal parengtą metodiką ir susijusių viešinimo paslaugų įsigijimas. (toliau – Paslaugos). Teikiamų paslaugų techninė specifikacija pateikiama Sutarties 1 priede „Techninė specifikacija“.

2. Tiekėjas įsipareigoja suteikti Pirkėjui Sutarties 1 punkte numatytas Paslaugas, o Pirkėjas įsipareigoja priimti Paslaugas ir sumokėti Tiekėjui Sutarties kainą Sutartyje numatytomis sąlygomis ir terminais.

II SKYRIUS PASLAUGŲ SUTEIKIMO VIETA IR TERMINAS

3. Paslaugos turi būti suteiktos – Lietuvos Respublikos teritorijoje.

4. Paslaugos turi būti suteiktos – iki 2019 m. spalio 31 d.

5. Atsiradus nenumatytais, nuo šalių valios nepriklausančioms aplinkybėms, kurių šalys negalėjo numatyti pasirašydamos Sutartį, Sutarties 4 punkte numatytas bendras Tiekėjo sutartinių įsipareigojimų įvykdymo terminas šalių rašytiniu sutikimu gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 36 mėnesių laikotarpiui, skaičiuojama nuo sutarties įsigaliojimo dienos.

III SKYRIUS SUTARTIES KAINA IR MOKĖJIMO TVARKA

6. Bendra preliminarinė sutarties kaina už Sutarties 1 punkte nurodytas paslaugas:

6.1. Bendra preliminarinė Sutarties kaina (įskaitant PVM) yra 113 676,49 Eur. (**šimtas tryliką tūkstančių šeši šimtai septyniasdešimt šeši eurai keturiasdešimt devyni centai**);

6.2. PVM yra 19 729,50 Eur.;

6.3. Bendra preliminarinė Sutarties kaina (be PVM) yra 93 949,99 Eur.

7. Sutarties 6 punkte nurodyta Sutarties kaina bei Sutarties 1 punkte nurodytas Paslaugų kiekis yra preliminarūs. Pirkėjas neįsipareigoja nupirkti viso Sutarties 1 punkte numatyto Paslaugų kiekio bei sumokėti visą Sutarties 6 punkte numatytą Sutarties kainą. Galutinė Sutarties kaina bus apskaičiuojama pagal faktiškai Tiekėjo suteiktą Paslaugų kiekį.

8. Pasikeitus pridėtinės vertės mokesčio dydžiui, Sutartyje numatyti įkainiai (be PVM) nesikeičia, o Sutarties kaina yra perskaičiuojama vadovaujantis šia formule:

$$S_N = A + (PR_1 \times Q_1 + PR_2 \times Q_2 + \dots + PR_n \times Q_n)$$

$$PR_N = P \times \left(1 + \frac{T_N}{100}\right)$$

S_N - perskaičiuota bendra Sutarties kaina (su PVM)

A - pristatytų Prekių / Paslaugų kaina (su PVM) iki perskaičiavimo

PR_N - naujas Prekės / Paslaugos įkainis su PVM;

Q - nepristatytų Prekių / Paslaugų kiekis;

P - Prekės / Paslaugos įkainis be PVM;

T_N - naujas PVM tarifas (procentais)

Numatytas kainos perskaičiavimas įforminamas šalių rašytiniu susitarimu, kuris tampa neatskiriama Sutarties dalimi.

9. Sutarties kaina pasikeitus kitiems mokesčiams, išskyrus PVM, nebus perskaičiuojama.

10. Sutarties kaina apima visas Tiekėjo išlaidas, susijusias su Sutartyje numatytų įsipareigojimų vykdymu (pvz., transportavimo, pakavimo, krovimo, tranzito, tikrinimo, draudimo, pristatytų surinkimo vietoje ir (arba) paleidimo ir (arba) šių darbų priežiūros išlaidas; aprūpinimo įrankiais, reikalingais pristatytų surinkimui ir (arba) priežiūrai, išlaidas; naudojimo ir priežiūros instrukcijų, numatytų techninėse specifikacijose, pateikimo išlaidas; Prekių garantinės priežiūros išlaidas, numatomas Sutartyje nurodytam laikotarpiui; Pirkėjo darbuotojų mokymo, jei tai nustatyta Sutartyje, išlaidas).

11. Tuo atveju, kai mokesčius reguliuojančių įstatymų ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka Pirkėjas pats turi sumokėti pridėtinės vertės mokestį į valstybės biudžetą už įsigytą pirkimo objektą, į pasiūlymo kainą ar sąnaudas įskaitytas šis mokestis sudarant šią Sutartį išskaičiuojamas.

12. Su Tiekėju atsiskaitoma per 60 (šešiasdešimt) dienų nuo Paslaugų priėmimo–perdavimo akto pasirašymo ir sąskaitos faktūros arba PVM sąskaitos-faktūros pateikimo dienos.

13. Numatoma atlikti tarpinius mokėjimus. Tarpiniai mokėjimai atliekami remiantis Tiekėjo pateiktomis sąskaitos faktūromis ar PVM sąskaitomis-faktūromis bei tarpiniais Paslaugų priėmimo-perdavimo aktais, kuriuose nurodytos faktiškai Tiekėjo suteiktos paslaugos. Kiekvieno tarpinio mokėjimo suma nustatoma pagal faktiškai suteiktą Paslaugų kiekį ir jų vertę.

IV SKYRIUS PASLAUGŲ PRIĖMIMAS-PERDAVIMAS

14. Suteiktų Paslaugų rezultatus Tiekėjas įsipareigoja nurodyti paruoštuose paslaugų priėmimo-perdavimo aktuose (Sutarties 3 priedas).

15. Perkančioji organizacija, patikrinusi ir įsitikinusi, kad Paslaugos atitinka Sutartyje nustatytus reikalavimus ir kad yra įvykdyti visi kiti Tiekėjo įsipareigojimai pagal Sutartį, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Paslaugų priėmimo-perdavimo akto gavimo dienos privalo priimti suteiktas Paslaugas ir pasirašyti Paslaugų priėmimo-perdavimo aktą arba pateikti Tiekėjui raštiškas pastabas, nurodydamas Tiekėjui pašalinti Paslaugų trūkumus per 3 darbo dienas nuo raštiškų pastabų gavimo dienos.

16. Paslaugų priėmimo-perdavimo aktas pasirašomas 2 (dviem) vienodą juridinę galią turinčiais egzemplioriais.

V SKYRIUS ŠALIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

17. Tiekėjas įsipareigoja:

17.1. tinkamai ir sąžiningai vykdyti Sutartį;

17.2. nustatytu terminu suteikti Paslaugas, atitinkančias Sutarties 1 priede „Techninė specifikacija“ nurodytus techninius reikalavimus;

17.3. Sudarius Sutartį, tačiau ne vėliau negu Sutartis pradeda vykdyti, Tiekėjas įsipareigoja Perkančiajai organizacijai pranešti tuo metu žinomų subtiekiejų pavadinimus, kontaktinius duomenis ir jų atstovus. Tiekėjas privalo informuoti apie minėtos informacijos pasikeitimus visu Sutarties vykdymo metu, taip pat apie naujus subtiekiejus, kuriuos jis ketina pasitelkti vėliau.

17.4. vykdant Sutartį, pridėtinės vertės mokesčio sąskaitas faktūras, sąskaitas faktūras, kreditinius ir debetinius dokumentus bei avansines sąskaitas teikti naudojantis informacinės sistemos „E. sąskaita“ priemonėmis. Jei informacinės sistemos „E. sąskaita“ funkcinės galimybės nepakankamos ar laikinai neužtikrinamos, Tiekėjas gali pateikti reikalingą informaciją raštu.

17.5. pasirūpinti įranga, darbų sauga ir darbo jėga, reikalinga Sutarties vykdymui;

17.6. laikytis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso bei kitų su jo sutartinių įsipareigojimų vykdymu susijusių Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų nuostatų ir užtikrinti, kad Tiekėjo darbuotojai bei atstovai jų laikytųsi. Tiekėjas garantuoja Perkančiajai organizacijai ir (ar) tretiesiems asmenims nuostolių atlyginimą, jei Tiekėjas ar jo darbuotojai ir (ar) atstovai nesilaikytų Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų reikalavimų ir dėl to Perkančiajai organizacijai ir (ar) tretiesiems asmenims būtų pateikti kokie nors reikalavimai ar pradėti procesiniai veiksmai;

17.7. nenaudoti Perkančiosios organizacijos Prekių ir (ar) Paslaugų ženklų ar pavadinimo jokiaje reklamoje, leidiniuose ar kt. be išankstinio raštiško Perkančiosios organizacijos sutikimo;

17.8. užtikrinti iš Perkančiosios organizacijos Sutarties vykdymo metu gautos ir su Sutarties vykdymu susijusios informacijos konfidencialumą ir apsaugą. Pasibaigus sutartinių įsipareigojimų vykdymo terminui, Perkančiajai organizacijai paprašius raštu, grąžinti visus iš Perkančiosios organizacijos gautus, Sutarties vykdymui reikalingus dokumentus;

17.9. tinkamai vykdyti kitus įsipareigojimus, numatytus Sutartyje ir galiojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose;

17.10. užtikrinti, kad Sutartį vykdys tik tokia teisę turintys asmenys;

17.11. jei pirkimo dokumentuose buvo numatytas reikalavimas, kad tiekėjas ir ūkio subjektai, kurių pajėgumais remiasi tiekėjas, prisiimtų solidarią atsakomybę už Sutarties įvykdymą, tiekėjas įsipareigoja Pirkėjui užtikrinti, kad už Sutarties vykdymą solidariai yra atsakingi ir ūkio subjektai, kurių pajėgumais remiamasi.

18. Jei Perkančioji organizacija naudoja Sutarties 20 punkte įtvirtinta tiesioginio atsiskaitymo su subtiekiejais galimybę, Tiekėjas turi teisę prieštarauti nepagrįstiems mokėjimams subtiekiejams.

19. Perkančioji organizacija įsipareigoja:

19.1. sąžiningai ir tinkamai vykdyti Sutartį;

19.2. priimti Šalių sutartu laiku suteiktas Paslaugas, jeigu jos atitinka Sutarties 1 priede „Techninė specifikacija“ nurodytus techninius reikalavimus;

19.3. Tiekėjui tinkamai įvykdžius visus sutartinius įsipareigojimus ir pridėtinės vertės mokesčio sąskaitas faktūras, sąskaitas faktūras, kreditinius ar debetinius dokumentus bei avansines sąskaitas tiekėjui pateikus naudojantis informacinės sistemos „E. sąskaita“ priemonėmis, sumokėti Sutarties kainą Sutartyje nustatyta tvarka ir terminais. Jei informacinės sistemos „E. sąskaita“ funkcinės galimybės nepakankamos ar laikinai neužtikrinamos, Tiekėjas gali pateikti reikalingą informaciją raštu;

19.4. ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo Sutarties 17.3 punkte nurodytos informacijos gavimo raštu, informuoti subtiekęjus apie tiesioginio atsiskaitymo galimybę, o subtiekęjas, norėdamas pasinaudoti tokia galimybe, raštu pateikia prašymą Pirkėjui per 5 dienas;

19.5. suteikti Tiekėjui informaciją ir (ar) dokumentus, būtinus Sutarčiai vykdyti;

19.6. tinkamai vykdyti kitus įsipareigojimus, numatytus Sutartyje ir galiojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

20. Perkančioji organizacija turi teisę tiesiogiai atsiskaityti su subtiekęjais. Tokio atsiskaitymo tvarka nustatoma trišalėje sutartyje, kurią sudaro Perkančioji organizacija, Tiekėjas ir jo subtiekęjas (-ai).

VI SKYRIUS

TIEKĖJO TEISĖ PASITELKTI TREČIUOSIUS ASMENIS (SUBTIEKIMAS)

21. Susitarimas, pagal kurį Tiekėjas dalies įsipareigojimų, numatytų šioje Sutartyje, vykdymui pasitelkia trečiuosius asmenis, yra laikomas subtiekimu sutartimi. Toks susitarimas turi būti rašytinis. Tiekėjas Sutarčiai vykdyti, turi pasitelkti tik tuos subtiekęjus, kurie numatyti Tiekėjo pasiūlyme. Jeigu subtiekęjai nėra žinomi, jie gali būti nenurodyti Tiekėjo pasiūlyme. Tokie subtiekęjai gali būti pasitelkiami sutarties vykdymo metu, jei atitinka kvalifikacijos reikalavimus ir nėra pašalinimo pagrindų. Tais atvejais, kai tiekėjas nesiremia subtiekęjo pajėgumais, pasitelkiant naujus subtiekęjus, pateikiami ir jų pašalinimo pagrindų nebuvimą patvirtinantys dokumentai. Pirkėjas tokiu atveju patikrina pašalinimo pagrindų nebuvimą ir, jeigu subtiekęjo padėtis atitinka bent vieną pašalinimo pagrindą, reikalauja per Pirkėjo nurodytą terminą pakeisti tokį subtiekęją reikalavimus atitinkančiu subtiekęju.

22. Sutarties vykdymo metu, kai subtiekęjai netinkamai vykdo įsipareigojimus Tiekėjui, taip pat tuo atveju, kai subtiekęjai nepajėgūs vykdyti įsipareigojimų Tiekėjui dėl iškelto restruktūrizavimo, bankroto bylos, bankroto proceso vykdymo ne teismo tvarka, inicijuotos priverstinio likvidavimo ar susitarimo su kreditoriais procedūros arba jiems vykdomų analogiškų procedūrų ar (ir) atsiranda poreikis pasitelkti naujus subtiekęjus, Tiekėjas gali pakeisti arba pasitelkti naujus subtiekęjus. Apie tai Tiekėjas iš anksto raštu turi informuoti Perkančiąją organizaciją, nurodydamas subtiekęjų pakeitimo ar naujų subtiekęjų pasitelkimo priežastis ir būsimus subtiekęjus. Tuo atveju, jei Tiekėjas nori pasitelkti naują subtiekęją ir konkurso sąlygose buvo keliama kvalifikacija subtiekęjams, Tiekėjas iš anksto informuodamas apie naujo subtiekęjo pasitelkimą taip pat turi pateikti ir kvalifikacijos atitikį įrodančius dokumentus. Tuo atveju, jei subtiekęjams konkurso sąlygose buvo keliama kvalifikacija, tai Perkančioji organizacija turi įvertinti keičiamų ar (ir) naujai pasitelkiamų subtiekęjų atitikimą kvalifikacijos reikalavimams bei, ar nėra subtiekęjų pašalinimo pagrindų ir subtiekęjų keitimui ir (ar) naujų subtiekęjų pasitelkimui pritarti tik tokiu atveju, jei subtiekęjai atitinka kvalifikacijos reikalavimus bei nėra subtiekęjų pašalinimo pagrindų. Jei subtiekęjas, kurio pajėgumais remiamasi, netenkina jam keliamų kvalifikacijos reikalavimų ar jo padėtis atitinka bent vieną pašalinimo pagrindą, Perkančioji organizacija turi teisę pareikalauti per Perkančiosios organizacijos nustatytą terminą pakeisti jį reikalavimus atitinkančiu. Subtiekęjų keitimas įforminamas abiejų Sutarties šalių pasirašomu susitarimu. Šis susitarimas tampa

neatskiriama Sutarties dalimi. Ši sąlyga taikoma tuomet, jei pasiūlyme Tiekėjas nurodo subtiekejus, kuriuos ketina pasitelkti.

VII SKYRIUS SUTARTIES SĄLYGŲ KEITIMAS

23. Sutartis jos galiojimo laikotarpiu gali būti keičiama neatliekant naujos pirkimo procedūros, kai pakeitimas iš anksto buvo aiškiai, tiksliai ir nedviprasmiškai suformuluotas pirkimo dokumentuose, t.y. Sutartis gali būti keičiama šiais atvejais: dėl Sutartyje numatyto Tiekėjo sutartinių įsipareigojimų įvykdymo termino (-ų) pratęsimo (-ų), Sutartyje numatyto prekės modelio keitimo (jeigu yra numatyta), Sutartyje numatyto kainos perskaičiavimo dėl pasikeitusio PVM tarifo bei Sutartyje numatyto subtiekejų keitimo.

24. Sutartis jos galiojimo laikotarpiu taip pat gali būti keičiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 89 straipsnio nuostatomis.

25. Sutarties sąlygų keitimą gali inicijuoti kiekviena Šalis, pateikdama kitai Šaliai atitinkamą prašymą bei jį pagrindžiančius dokumentus. Šalis, gavusi tokį prašymą, privalo jį išnagrinėti per 20 kalendorinių dienų ir kitai Šaliai pateikti motyvuotą raštišką atsakymą. Šalių nesutarimo atveju sprendimo teisė priklauso Perkančiajai organizacijai. Sutarties sąlygų keitimas įforminamas šalių sutarimu, kuris tampa neatskiriama Sutarties dalimi.

VIII SKYRIUS SUTARTINIŲ TERMINŲ NESILAIKYMAS

26. Jeigu Sutarties vykdymo metu Tiekėjas susiduria su aplinkybėmis, trukdančiomis laiku ir (ar) nustatyta tvarka įvykdyti sutartinius įsipareigojimus, jis nedelsdamas raštu praneša Perkančiajai organizacijai apie minėtas aplinkybes bei numatomą vėlavimo trukmę. Gavusi nurodytą pranešimą, Perkančioji organizacija gali nustatyti protingą papildomą terminą sutartiniams įsipareigojimams įvykdyti, bet ne ilgiau nei iki datos, nurodytos Sutarties II skyriuje, ir apie tai raštu pranešti Tiekėjui. Nustačiusi protingą papildomą terminą sutartiniams įsipareigojimams įvykdyti, Perkančioji organizacija gali šiam terminui sustabdyti savo prievolių vykdymą ir pareikalauti atlyginti nuostolius.

27. Jei Tiekėjas dėl savo kaltės vėluoja įvykdyti sutartinius įsipareigojimus per Sutartyje nustatytą terminą, Perkančioji organizacija turi teisę be oficialaus įspėjimo ir neprarasdama teisės į kitas savo teisių gynimo priemones pagal Sutartį pradėti skaičiuoti 0,03% dydžio delspinigius nuo bendros preliminaros Sutarties su PVM kainos už kiekvieną termino praleidimo dieną. Jei Sutartyje numatytas Prekių pristatymas ar Paslaugų suteikimas ir (ar) kitų Tiekėjo įsipareigojimų vykdymas dalimis, minėti delspinigiai skaičiuojami nuo nepristatytų prekių ar nesuteiktų paslaugų ir (ar) neįvykdytų kitų Tiekėjo įsipareigojimų dalies.

28. Jei ne dėl Tiekėjo kaltės Perkančioji organizacija vėluoja sumokėti Tiekėjui, Tiekėjas nuo Sutarties II skyriuje nurodyto termino pabaigos turi teisę be oficialaus įspėjimo pradėti skaičiuoti 0,03% dydžio delspinigius nuo laiku nesumokėtos sumos už kiekvieną termino praleidimo dieną.

IX SKYRIUS SUTARTIES VYKDYMO SUSTABDYMAS

29. Sutarties galiojimo laikotarpiu Tiekėjui nevykdant arba netinkamai vykdant Sutartį arba atsiradus svarbioms priežastims, Perkančioji organizacija gali sustabdyti visą ar dalies savo įsipareigojimų pagal Sutartį vykdymą tol, kol Tiekėjas pašalins Sutarties vykdymo trūkumus arba kol išnyks šiame punkte nurodytos atsiradusios svarbios priežastys per Perkančiosios organizacijos nustatytą terminą. Jei Tiekėjas per Perkančiosios organizacijos nustatytą terminą trūkumų nepašalina, Perkančioji organizacija turi teisę nutraukti Sutartį.

30. Jei Sutarties vykdymas stabdomas daugiau nei 90 (devyniasdešimt) dienų, ir stabdoma ne dėl Tiekėjo kaltės, Tiekėjas gali rašytiniu pranešimu Perkančiajai organizacijai reikalauti atnaujinti Sutarties vykdymą per 30 (trisdešimt) dienų nuo Tiekėjo pranešimo gavimo dienos. Jei Perkančioji organizacija per nurodytą terminą Sutarties vykdymo neatnaujina, Tiekėjas turi teisę Sutartį nutraukti Sutarties X skyriuje numatyta tvarka.

X SKYRIUS SUTARTIES NUTRAUKIMAS

31. Sutartis gali būti nutraukiama raštišku Šalių susitarimu.

32. Perkančioji organizacija, įspėjusi Tiekėją prieš 14 (keturiolika) dienų, turi teisę nutraukti Sutartį, neatsisakydamas kitų savo teisių gynimo būdų, šiais atvejais:

32.1. kai Tiekėjas nesilaiko sutartinių įsipareigojimų vykdymo terminų, nustatytų Sutarties II skyriuje punkte;

32.2. kai Tiekėjas nevykdo kitų savo sutartinių įsipareigojimų;

32.3. kai Tiekėjas yra likviduojamas, su kreditoriais sudaro taikos sutartį, sustabdo ar apriboja ūkinę veiklą, arba jo padėtis pagal šalies, kurioje jis registruotas, įstatymus tampa tokia pati ar panaši; kai Tiekėjui iškeliamas restruktūrizavimo, bankroto byla, jo atžvilgiu vykdomas bankroto procesas ne teismo tvarka, inicijuotos priverstinio likvidavimo ar susitarimo su kreditoriais procedūros arba jam vykdomos analogiškos procedūros pagal šalies, kurioje jis registruotas, įstatymus;

32.4. kai keičiasi Tiekėjo organizacinė struktūra – juridinis statusas, pobūdis ar valdymo struktūra ir tai gali turėti įtakos tinkamam Sutarties vykdymui;

33. Perkančioji organizacija, įspėjusi Tiekėją prieš 60 (šešiasdešimt) dienų, turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį atsiradus svarbioms, nuo jo nepriklausančioms priežastims. Tokiu atveju Perkančioji organizacija turi sumokėti Tiekėjui už pastarojo jau įvykdytus sutartinius įsipareigojimus bei atlyginti Tiekėjo faktiškai patirtas ir pagrįstas Sutarties vykdymo išlaidas.

34. Perkančioji organizacija, įspėjusi Tiekėją prieš 30 (trisdešimt) dienų, turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį, jeigu:

34.1. Sutartis buvo pakeista pažeidžiant Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 89 straipsnio nuostatas;

34.2. paaiškėjo, kad Tiekėjas, su kuriuo sudaryta Sutartis, turėjo būti pašalintas iš pirkimo procedūros pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 1 dalį;

34.3. paaiškėjo, kad su Tiekėju neturėjo būti sudaryta Sutartis dėl to, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas procese pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 258 straipsnį pripažino, kad nebuvo įvykdyti įsipareigojimai pagal Europos Sąjungos steigiamąsias sutartis ir Direktyvą 2014/24/ES.

35. Nutraukiant Sutartį Sutarties 34 punkte nurodytais pagrindais, laikomasi šių reikalavimų:

35.1. Sutarties nutraukimas atleidžia Perkančiąją organizaciją ir Tiekėją nuo Sutarties vykdymo;

35.2. Sutarties nutraukimas neturi įtakos ginčų nagrinėjimo tvarką nustatančių Sutarties sąlygų ir kitų Sutarties sąlygų galiojimui, jeigu šios sąlygos pagal savo esmę lieka galioti ir po Sutarties nutraukimo;

35.3. kai Sutartis nutraukta, Tiekėjas gali reikalauti grąžinti jam viską, ką jis yra perdavęs Perkančiajai organizacijai vykdydamas Sutartį, jeigu jis tuo pat metu grąžina Perkančiajai organizacijai visa tai, ką buvo iš pastarosios gavęs. Kai grąžinimas natūra neįmanomas ar nepriimtinas dėl Sutarties dalyko pasikeitimo, atlyginama pagal to, kas buvo gauta, vertę pinigais, jeigu toks atlyginimas neprieštarauja protingumo, sąžiningumo ir teisingumo kriterijams. Jeigu Sutarties vykdymas yra tęstinis ir dalus, galima reikalauti grąžinti

tik tai, kas buvo gauta po Sutarties nutraukimo. Restitucija neturi įtakos sąžiningų trečiųjų asmenų teisėms ir pareigoms.

36. Tiekėjas arba Perkančioji organizacija, prieš 14 (keturiolika) dienų įspėjęs Perkančiąją organizaciją arba Tiekėją, turi teisę nutraukti Sutartį, jei Perkančioji organizacija arba Tiekėjas nevykdo savo sutartinių įsipareigojimų arba juos vykdo netinkamai ir tai yra esminis sutarties pažeidimas arba yra priimtas teismo sprendimas, kuriuo tenkinami Perkančiosios organizacijos arba Tiekėjo reikalavimai pripažinti Sutarties neįvykdymą ar netinkamą įvykdymą esminiu ir atlyginti dėl to patirtus nuostolius. Esminiu sutarties pažeidimu laikytina tokie pažeidimai, kurie yra laikomi esminiais pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.217 straipsnio 2 dalies kriterijus bei Tiekėjui ar Perkančiajai organizacijai nustatytų sutartinių terminų nesilaikymas, netinkamos Prekių pristatymas ar Paslaugų suteikimas, kai Tiekėjas Prekių ar Paslaugų trūkumą nepašalina per Perkančiosios organizacijos Sutartyje nustatytą terminą ir esminių Sutarties sąlygų, (įskaitant Sutarties kainą, sutartinių įsipareigojimų įvykdymo terminą) nesilaikymas.

37. Tiekėjas turi teisę nutraukti Sutartį netaikant Sutarties 36 punkte numatyto įspėjimo termino, jei ne dėl Tiekėjo kaltės sustabdžius Sutarties vykdymą daugiau nei 90 kalendorinių dienų ir Tiekėjui, kaip tai numatyta Sutarties 30 punkte, raštu kreipusis į Perkančiąją organizaciją dėl Sutarties vykdymo atnaujinimo, pastaroji per 30 (trisdešimt) dienų Sutarties vykdymo neatnaujina.

38. Tiekėjas, įspėjęs Perkančiąją organizaciją prieš 60 (šešiasdešimt) dienų, turi teisę nutraukti Sutartį atsiradus svarbioms nuo Perkančiosios organizacijos nepriklausančioms priežastims. Tokiu atveju Perkančioji organizacija įgyja teisę į Sutarties įvykdymo užtikrinimą. Tiekėjas taip pat privalo visiškai atlyginti Perkančiosios organizacijos patirtus nuostolius.

39. Sutartį nutraukus dėl Tiekėjo kaltės, be jam priklausančio atlyginimo už Perkančiosios organizacijos įsigytas Prekes ar paslaugas, Tiekėjas neturi teisės į jokių patirtų nuostolių ar žalos kompensaciją.

XI SKYRIUS

NENUGALIMOS JĖGOS (FORCE MAJEURE) APLINKYBĖS

40. Šalis nėra laikoma atsakinga už bet kokių įsipareigojimų pagal šią Sutartį neįvykdymą ar dalinį neįvykdymą, jeigu Šalis įrodo, kad sutartiniai įsipareigojimai neįvykdyti ar dalinai neįvykdyti dėl aplinkybių, kurių ji negalėjo kontroliuoti bei protingai numatyti Sutarties sudarymo metu, ir kad negalėjo užskirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui. Nenugalimos jėgos aplinkybėmis laikomos aplinkybės, nurodytos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.212 str. ir Atleidimo nuo atsakomybės esant nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybėms taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. liepos 15 d. nutarimu Nr. 840. Nustatydamos nenugalimos jėgos aplinkybes Šalys vadovaujasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 222 „Dėl nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybes liudijančių pažymų išdavimo tvarkos patvirtinimo“. Esant nenugalimos jėgos aplinkybėms, Šalys Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka yra atleidžiamos nuo atsakomybės už Sutartyje numatytų sutartinių įsipareigojimų neįvykdymą, dalinį neįvykdymą arba netinkamą įvykdymą, o įsipareigojimų vykdymo terminas pratęsiamas.

41. Šalis, prašanti ją atleisti nuo atsakomybės, privalo pranešti kitai Šaliai raštu apie nenugalimos jėgos aplinkybes nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo tokių aplinkybių atsiradimo ar paaiškėjimo, pateikdama įrodymus, kad ji ėmėsi visų pagrįstų atsargumo priemonių ir dėjo visas pastangas, kad sumažintų išlaidas ar neigiamas pasekmes, o taip pat pranešti galimą įsipareigojimų įvykdymo terminą. Pranešimo taip pat reikalaujama, kai išnyksta įsipareigojimų nevykdymo pagrindas.

42. Pagrindas atleisti šalį nuo atsakomybės atsiranda nuo nenugalimos jėgos aplinkybių atsiradimo momento arba, jeigu laiku nebuvo pateiktas pranešimas, nuo pranešimo pateikimo

momento. Jeigu šalis laiku neišsiunčia pranešimo arba neinformuoja, ji privalo kompensuoti kitai Šaliai žalą, kurią ši patyrė dėl laiku nepateikto pranešimo arba dėl to, kad nebuvo jokio pranešimo.

XII SKYRIUS GINČŲ SPRENDIMO TVARKA

43. Bet kokie nesutarimai ar ginčai, kylantys tarp Šalių dėl šios Sutarties vykdymo, sprendžiami dvišalių derybų būdu.

44. Jeigu Šalims nepavyksta išspręsti ginčo dvišalių derybų būdu per 30 (trisdešimt) dienų nuo derybų pradžios, ginčas sprendžiamas Lietuvos Respublikos teismuose pagal Perkančiosios organizacijos buvimo vietą, jei įstatymai nenustato išimtinio bylų teisingumo. Derybų pradžia laikoma diena, kurią viena iš Šalių pateikė prašymą raštu kitai Šaliai su siūlymu pradėti derybas.

45. Nepaisydamos to, kad ginčas yra nagrinėjamas teisme, Šalys ir toliau vykdo savo sutartinius įsipareigojimus, jeigu nesusitarta kitaip.

XIII SKYRIUS SUTARTIES ĮSIGALIOJIMAS IR PABAIGA

46. Sutartis įsigalioja, kai Sutartį pasirašo abi Sutarties šalys ir Tiekėjas pateikia Sutarties įvykdymo užtikrinimą (jei sutarties įvykdymo užtikrinimas numatytas konkurso sąlygose). Sutarties įsigaliojimo data – Sutarties įvykdymo užtikrinimo pateikimo data arba Sutarties šalių pasirašymo data (kai sutarties įvykdymo užtikrinimas nenumatytas konkurso sąlygose).

47. Sutartis galioja iki visiško Sutarties Šalių įsipareigojimų įvykdymo.

XIV SKYRIUS KITOS SĄLYGOS

48. Perkančiosios organizacijos vadovo įsakymu (potvarkiu) paskirtas asmuo, atsakingas už Sutarties vykdymą –

_____, už Sutarties ir pakeitimų paskelbimą –

_____.

49. Tiekėjo paskirtas asmuo, atsakingas už Sutarties vykdymą –

_____.

50. Sutartis pasirašoma lietuvių kalba, 2 (dviem) vienodą juridinę galią turinčiais egzemplioriais – po vieną kiekvienai šaliai.

51. Sutartis yra Šalių perskaityta, jų suprasta ir jos autentiškumas patvirtintas ant kiekvieno Sutarties lapo kiekvienos Šalies įgaliojimus turinčių asmenų parašais arba Sutartis susiuvama ir pasirašoma paskutinio lapo antroje pusėje.

XV SKYRIUS PRIEDAI

52. 1 priedas „Techninė specifikacija“ ir Perkančiosios organizacijos iki pasiūlymų pateikimo termino išsiųsti paaiškinimai bei susitikimo su Tiekėjais ir (ar) apsilankymo vietoje protokolai (jei jų bus).

53. 2 priedas Tiekėjo pasiūlymas, Tiekėjo paaiškinimai, pateikti pirkimo procedūros metu (jei jų bus).

54. 3 priedas Paslaugų priėmimo–perdavimo akto forma.

XVI SKYRIUS
ŠALIŲ REKVIZITAI IR PARAŠAI

Perkančioji organizacija

Marijampolės kolegija
P. Armino g. 92-4, Marijampolė
Juridinio asmens kodas 211967140
PVM mokėtojo kodas LT119671416

Tel. (8 343) 50750
El. paštas direkcija@mkolegija.lt

Administracijos direktorius
laikinais einantis direktoriaus pareigas
Romas Giedraitis

Tiekėjas

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“
Marvelės g. 48A-2, Kaunas
Juridinio asmens kodas 302655185
PVM mokėtojo kodas LT100009304610

Tel. 8 700 40025
El. paštas info@pokyciuvaldymas.lt

Direktorius
Tomas Vasiliauskas

(parašas)

(parašas)

Viešojo pirkimo–
pardavimo sutarties
1 priedas

TECHNINĖ SPECIFIKACIJA IR KITI SUSIJĘ DOKUMENTAI

TECHNINĖ SPECIFIKACIJA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Perkančioji organizacija – Marijampolės kolegija.

Pirkimo objektas – projekto „Mikotoksinų poveikio mažinimo technologijų demonstravimas, siekiant gerinti produkcijos kokybę gyvulininkystės ūkiuose“ parodomųjų bandymų įgyvendinimo paslauga.

BVPŽ kodas: 77400000 Zoologinės paslaugos, 77500000 Gyvulininkystės paslaugos.

Pirkimas **neskirstomas** į atskiras pirkimo dalis.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis – 2017 m. lapkričio 1 d. – 2019 m. spalio 31 d.

Sutarties galiojimas – Sutartis įsigalioja pasirašius sutartį ir galioja iki 2019 m. spalio 31 d. Pratęsus projekto įgyvendinimo laikotarpį šalių sutarimu sutartis gali būti pratęsta ne ilgesniam kaip 36 mėnesių laikotarpiui, skaičiuojama nuo sutarties įsigaliojimo dienos.

Paslaugų teikimo laikotarpis – nuo sutarties įsigaliojimo dienos iki 2019 m. spalio 31 d. Pratęsus projekto įgyvendinimo laikotarpį šalių sutarimu paslaugų teikimo laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 36 mėnesių laikotarpiui, skaičiuojamam nuo sutarties įsigaliojimo dienos.

Paslaugos teikėjas teikdamas paslaugas turės Perkančiajai organizacijai suteikti komplementarią parodomųjų bandymų įgyvendinimo paslaugą, kurią sudaro šie elementai:

1. Pasiruošimas parodomiesiems bandymams
2. Parodomųjų bandymų įrengimas
3. Parodomųjų bandymų įvertinimas
4. Parodomųjų bandymų rezultatų pristatymas

II SKYRIUS PASLAUGŲ TEIKIMO KONTEKSTAS

Perkančioji organizacija įgyvendina projektą „Mikotoksinų poveikio mažinimo technologijų demonstravimas, siekiant gerinti produkcijos kokybę gyvulininkystės ūkiuose“, kurio tikslas - pademonstruoti inovatyviusgreitus (angl. express) metodus skirtus nustatyti ūkiuose užaugintuose grūduose esančių mikotoksinų kiekį, kurie naudojami atrajojantiems bei monogastriniams gyvūnams šerti, ir pristatyti mikotoksinų žalingo poveikio gyvūno organizmui ir gyvūninės kilmės maisto produktų kokybei valdymo priemonės siekiant gerinti produkcijos kokybę gyvulininkystės ūkiuose.

Mišrios specializacijos, ypač šeimoms ūkininkų ūkiai, vartoja mikotoksinais užterštas grūdines kultūras atrajojantiems (avys) bei monogastriniams (ožkos, kiaulės, triušiai, vištos, antys, žąsys, kalakutai) gyvūnams šerti ir taip nevaldo mikotoksinų žalingo poveikio gyvūno organizmui ir gyvūninės kilmės maisto produktų kokybei. Mikotoksinais – pelėsinų grybų gaminami kenksmingi junginiai. Lietuvos klimatinės sąlygos yra palankios pelėsinų grybų augimui grūdinese kultūrose jų vegetacijos metu. Todėl grūdų nuėmimo metu derlius būna užterštas mikotoksinais.

Siekiant užtikrinti maisto saugos grandinę, būtina tirti gyvuliams šerti skirtų grūdų užterštumą mikotoksinais. Mikotoksinų kiekybinis nustatymas, tai sudėtingas procesas, reikalaujantis brangiai kainuojančios laboratorinės įrangos bei patyrusio personalo. Todėl ieškoma alternatyvių ir pigesnių mikotoksinų kiekybinių nustatymų metodų bei būdų.

Projekto metu bus atlikti parodomieji bandymai ir organizuojama informacijos sklaida, kurių metu dalyviai įgis specifinės žemės ūkio ir ypač gyvulininkystės žinias, sužinos apie inovacijas žemės ūkyje. Renginiai bus organizuojami visoje Lietuvoje, todėl tiesiogiai bus skatinamas visuose regionuose žemės ūkio veiklų gyvybingumas ir ypač konkurencingumas,

taip pat projekto dalyviai bus skatinami diegti ir taikyti inovacines ūkių technologijas. Projektas tiesiogiai prisidės ir projekto dalyvius paskatins dalyvauti maisto tiekimo grandinių organizavime, ypač trumposiose maisto tiekimo grandinėse. Po projekto dalyviai turėdami profesines žinias galės efektyviai naudoti išteklius, pereiti prie klimato kaitai atsparių mažo anglies dioksido kiekio technologijų žemės ūkio sektoriuje. Po projekto dalyviai užsiėmę aukštesnę pridėtinę vertę kuriančia gyvulininkyste kurs naujas darbo vietas ir taip skatins socialinę įtrauktį, prisidės prie skurdo mažinimo ir ekonominės plėtros kaimo vietovėse.

Projektas bus vykdomas keturiais etapais:

1 etapas. Pasiruošimas. Šio etapo metu bus įgyvendinamos veiklos susijusios su pasiruošimu parodomųjų bandymų organizavimui, kurių metu bus parengta parodomųjų bandymo metodika, suburtos pasidalinimo patirtimi grupės, įvykdyti viešieji pirkimai ir pasirašytos sutartys su paslaugų teikėjais.

2 etapas. Parodomųjų bandymų vykdymas. Atrinktuose ūkiuose pagal parengtą parodomųjų bandymo metodiką bus organizuoti parodomieji bandymai, skirti technologijų, mokslo naujovių, pažangios patirties diegimui ir rodymui ūkininkų ūkiuose. Šio etapo metu, taip pat bus organizuojama pasidalinimo patirtimi grupių veikla, kurių metu grupių nariai tarpusavyje dalinsis informacija, patirtimi, vertins ir aptars realią situaciją, problemas, ieškos sprendimo būdų, analizuos ir lygis tarpusavyje pasiektus rezultatus.

3 etapas. Informacijos sklaida. Šio etapo metu projekto tikslinei grupei bus organizuojami informaciniai renginiai - lauko dienos, praktiniai-informaciniai seminarai ir baigiamoji konferencija.

4 etapas. Baigiamieji darbai. Šio etapo metu bus baigiamos ruošti ataskaitos, tikslinama ir suvedama dalyvių informacija, įteikiami pažymėjimai dalyviams ir pan.

III SKYRIUS

PASIRUOŠIMAS PARODOMIESIEMS BANDYMAMS

Šią veiklą sudaro:

1. Ūkių, kuriuose bus vykdomi parodomieji bandymai parinkimas
2. Pasidalinimo patirtimi grupių susitikimų organizavimas
3. A3 formato plakato parengimas ir leidyba
4. Informacinio straipsnio parengimas ir publikavimas
5. Lankstinuko parengimas ir leidyba

1. Ūkių, kuriuose bus vykdomi parodomieji bandymai parinkimas

1. Paslaugos teikėjas atsižvelgdamas į parodomųjų bandymų metodikoje nurodytas priemones ir veiksmus bei siektinus rezultatus turės atrinkti ūkininkus, kurių valdomuose ūkiuose vyks parodomieji bandymai. Bent vienas iš atrinktų ūkių privalo turėti Žaliąjį diplomą. Ūkiams keliama reikalavimai nurodyti Metodikoje. Atrinktų ūkininkų sąrašą Paslaugos teikėjui turi patvirtinti Perkančioji organizacija. Atrinktų ūkių valdytojai turės būti įtraukti į pasidalinimo patirtimi grupių veiklą.

2. Formalūs reikalavimai ūkininkui:

2.1. Ūkininko vykdoma veikla turi būti susijusi su numatomu demonstruoti parodomuoju bandymu – ūkininkas turi užsiimti gyvulininkyste.

2.2. Tvarko apskaitą dvejybine apskaitos sistema paskutinius dvejus finansinius metus iki susitarimo tarp pareiškėjo ir pasidalinimo patirtimi grupės narių pasirašymo – tvarko apskaitą 2016, 2017 metais.

2.3. Ūkininkas įsipareigoja: a) iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos tvarkyti apskaitą dvejybine apskaitos sistema; b) projekto įgyvendinimo laikotarpiu nebūti kitų pasidalinimo patirtimi grupių narių; c) iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos užsiimti ta pačia veikla tame pačiame sektoriuje.

Paslaugos teikėjas atsiskaitydamas už šią veiklą Perkančiajai organizacijai turi pateikti:

1. Ūkių, kuriuose bus atliekami parodomieji bandymai sąrašą.
2. Žaliąjį diplomą (bent vieno ūkio).
3. Ūkių, kuriuose bus atliekami parodomieji bandymai paskutinių dvejų finansinių metų finansinės atskaitomybės dokumentai (balansas ir pelno (nuostolių) ataskaitos).
4. Susitarimus tarp Perkančiosios organizacijos ir pasidalinimo patirtimi grupės narių dėl dalyvavimo grupės veikloje.
5. Pasidalinimo patirtimi grupių veiklos planus.

2. Pasidalinimo patirtimi grupių susitikimų organizavimas

1. Formalūs reikalavimai pasidalinimo patirtimi grupei:

1.1. Pasidalinimo patirtimi grupė (toliau – grupė) – tai tikslinė asmenų grupė, kuri siekdama vieningo tikslo periodinių susitikimų metu tarpusavyje dalindamasi informacija ir patirtimi, vertina ir aptaria realią situaciją, problemas, ieško sprendimo būdų, analizuoja ir lygina tarpusavyje pasiektus rezultatus.

1.2. Dėl dalyvavimo grupės veikloje turi būti pasirašomas susitarimas tarp Perkančiosios organizacijos ir grupės narių (galutinių naudos gavėjų). Grupę turi sudaryti 6–8 nariai, vykdantys veiklą, susijusią su numatomu demonstruoti parodomuoju bandymu ir tvarkantys apskaitą dvejybine apskaitos sistema ne trumpiau kaip dvejus finansinius metus iki susitarimo tarp pareiškėjo ir grupės narių pasirašymo dienos bei visu projekto įgyvendinimo laikotarpiu. Grupės nariai privalo užsiimti ta pačia veikla tame pačiame sektoriuje, kad būtų galimybė lyginti jų rezultatus tarpusavyje. Projekto įgyvendinimo laikotarpiu vienos grupės narys negali būti kitų grupių nariu.

1.3. Kiekvienas grupės narys projekto įgyvendinimo metu privalo pagal grupės veiklos plane numatytus reikalavimus įvertinti savo vykdomos veiklos esamą situaciją, nustatyti problemas ir tobulintinas sritis, siekti nusistatytų tikslų, analizuoti gautus tarpinius ir galutinius rezultatus, dalintis informacija ir patirtimi su kitais grupės nariais periodinių susitikimų metu. Grupės narių vieno susitikimo trukmė – ne mažiau kaip 4 akademinės valandos.

2. Paslaugos teikėjas, atsižvelgdamas į Perkančiosios organizacijos sudarytas pasidalinimo patirtimi grupes turės organizuoti pasidalinimo patirtimi grupių susitikimus. Sutarties įgyvendinimo metu Paslaugos teikėjas turės suorganizuoti 40 pasidalinimo patirtimi grupių susitikimų, t.y. po 8 susitikimus kiekvienai pasidalinimo patirtimi grupei. Susitikimo trukmė – ne mažiau kaip 4 akademinės valandos. Susitikimų vieta – Lietuvos Respublikos teritorija.

3. Į pasidalinimo patirtimi grupės kainą įeina: Patalpų nuoma, Įrangos nuoma, Kanceliarinės prekės dalyviams, Dalyvių maitinimas.

3.1. Patalpų nuomą sudaro: auditorijos ar kitos renginiui pritaikytos patalpos nuoma, kuri atitinka higienos, klausytojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos reikalavimus ir joje telpa numatytas kiekis dalyvių.

3.2. Įrangos nuomą sudaro: Organizacinės įrangos nuoma (kompiuterio nuoma, multimedia projektoriaus nuoma); tiriamosios-demonstracinės įrangos nuoma (įrangos, įskaitant būtinąsias priemones, mėginių paėmimui ir saugojimui nuoma, mobilios laboratorijos, įskaitant reagentus, reikšmingiems parametrams matuoti nuoma).

3.3. Kanceliarinės prekės dalyviams sudaro (kiekvienam dalyviui): automatinis tušinukas, segama vardinė kortelė, bloknatas (A4, 50 lapų langeliais, su viršeliu).

3.4. Dalyvių maitinimą sudaro (kiekvienam dalyviui): kavos pertraukėlė (kava, arbata, cukrus, konditerijos gaminys arba užkandis) ir pietūs. Nesant galimybei renginio vietoje pateikti karšto maisto, pateikiamas sausas daavinys. Maistas ir gėrimai gali būti pateikiami vienkartinuose induose su vienkartiniais įrankiais. Jei maistas ir gėrimai bus pristatomi į

patalpas, jie turi būti specialioje taroje, skirtoje maistui ir gėrimams gabenti/pervežti, užtikrinančioje reikalingą temperatūrinį režimą ir apsaugą nuo taršos.

Paslaugos teikėjas atsiskaitydamas už šią veiklą Perkančiajai organizacijai turi pateikti:

1. Pasidalinimo patirtimi grupių susitikimų dalyvių sąrašus.

3. A3 formato plakato parengimas ir leidyba

1. Paslaugos teikėjas turės parengti A3 formato projekto viešinimo plakatą, suderinti plakato dizainą ir jį tiražuoti. Tiražas – 1 vnt.

2. A3 formato plakato parengimą ir leidybą sudaro: medžiagos parengimas, redagavimas, medžiagos parengimas dizainui, medžiagos korektūra, leidinio dizainas, tiražavimas.

Paslaugos teikėjas atsiskaitydamas už šią veiklą Perkančiajai organizacijai turi pateikti:

1. A3 formato plakatą.

4. Informacinio straipsnio parengimas ir publikavimas

1. Paslaugos teikėjas sutarties įgyvendinimo laikotarpiu Perkančiosios organizacijos nurodytais laikotarpiais turės parengti ir publikuoti 4 informacinius straipsnius apie Perkančiosios organizacijos vykdomą projektą spaudoje.

2. Reikalavimai informaciniam straipsniui:

2.1. Naudoti teiginį, aiškinantį ES vaidmenį: „Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai: Europa investuoja į kaimo vietoves“, Programos logotipą ir ES emblemą (vėliavą) (toliau – ES emblema). Turi būti naudojamas Programos logotipo ir ES emblemos variantas, pateiktas nuorodoje <http://www.zum.lt/index.php?1989161447> ir Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių 1 priedo a punkte.

2.2. Informaciniam straipsniui taikomi Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių reikalavimai ir šių straipsnių apimtis turi būti ne mažesnė kaip nurodyta Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėse, bet nemažiau kaip 200 kv. cm.

3. Informacinio straipsnio parengimą ir publikavimą sudaro: medžiagos parengimas, redagavimas, medžiagos parengimas dizainui, medžiagos korektūra, straipsnio dizainas, publikavimas spaudoje.

Paslaugos teikėjas atsiskaitydamas už šią veiklą Perkančiajai organizacijai turi pateikti:

1. Publikuotų informacinių straipsnių kopijas.

5. Lankstinuko parengimas ir leidyba

1. Paslaugos teikėjas sutarties įgyvendinimo laikotarpiu Perkančiosios organizacijos nurodytais laikotarpiais turės parengti ir išleisti 4 lankstukus apie Perkančiosios organizacijos vykdomą projektą. Formatas – A4, 2 lenkimai. Kiekvieno lankstinuko tiražas – 1 000 vnt.

2. Reikalavimai lankstukui:

2.1. Naudoti teiginį, aiškinantį ES vaidmenį: „Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai: Europa investuoja į kaimo vietoves“, Programos logotipą ir ES emblemą (vėliavą) (toliau – ES emblema). Turi būti naudojamas Programos logotipo ir ES emblemos variantas, pateiktas nuorodoje <http://www.zum.lt/index.php?1989161447> ir Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių 1 priedo a punkte.

3. Lankstinuko parengimą ir leidybą sudaro: medžiagos parengimas, redagavimas, medžiagos parengimas dizainui, medžiagos korektūra, leidinio dizainas, tiražavimas.

Paslaugos teikėjas atsiskaitydamas už šią veiklą Perkančiajai organizacijai turi pateikti:
1. Keturių lankstukų kopijas.

6. Veiklos kiekybiniai rodikliai

1 lentelė. Pasiruošimo parodomiesiems bandymams kiekybiniai rodikliai

Nr.	Rodiklis	Reikšmė
1.	A3 formato plakatas	1 vnt.
2.	Informacinio straipsnio parengimas ir publikavimas	4 vnt.
3.	Lankstinuko parengimas ir leidyba	4 vnt.
4.	Patalpų nuoma pasidalinimo patirtimi grupių susitikimams	40 vnt.
5.	Įrangos nuoma pasidalinimo patirtimi grupių susitikimams	40 vnt.
6.	Kanceliarinės prekės pasidalinimo patirtimi grupių susitikimams	240 vnt.
7.	Dalyvių maitinimas pasidalinimo patirtimi grupių susitikimų metu	240 vnt.

IV SKYRIUS PARODOMŲJŲ BANDYMŲ ĮRENGIMAS

Šią veiklą sudaro:

1. Dešimties bandymų įrengimas pagal Metodiką

1. Dešimties bandymų įrengimas pagal Metodiką

Bendrieji reikalavimai:

1. Paslaugos teikėjas turi Tinkamai ir rūpestingai atlikti žemės valdos, kurioje bus atliekamas bandymas, parengiamuosius, bandymo priežiūros ir vykdymo darbus ir nesugadinti įrengto bandymo.

2. Sudaryti sąlygas Perkančiajai organizacijai bet kada apžiūrėti bandymo vietą.

3. Operatyviai (per 24 valandas) informuoti Perkančiąją organizaciją apie nenumatytus pokyčius bandymo vietoje.

4. Įrengti bandymą vadovaujantis reikalavimais nurodytais metodikoje.

5. **Bandymą sudaro (pagrindiniai etapai):**

5.1. Biologinio turto esamos būklės prieš bandymą įvertinimas;

5.2. Pašarų kokybės įvertinimas ir šėrimo racionų sudarymas;

5.3. Biologinio turto šėrimas ir bandymo priežiūra;

5.4. Biologinio turto esamos būklės po bandymo įvertinimas;

5.5. Biologinio turto produkcijos įvertinimas.

5.1. Biologinio turto esamos būklės prieš bandymą įvertinimas

Parodomieji bandymai bus atliekami su atrajojančiais (avys) bei monogastriniais (ožkos, kiaulės, triušiai, vištos, antys, žąsys, kalakutai) gyvūnais. Tiriama gyvūnai pagal rūšis: a) avys, b) ožkos, c) kiaulės, d) triušiai, e) vištos, f) antys, g) žąsys, h) kalakutai.

Pradiniai gyvulių būklės įvertinimo metodai (kriterijai) ir numatomi fiksuoti bandymo rodikliai projekto eigoje bus detalčiai aprašyti parodomąjo bandymo metodikoje.

Preliminariai vertinant pradinės gyvulių būklės įvertinimo metodai (kriterijai) (parodomąjo bandymo pradžioje):): gyvūno rūšys, veislė, kilmė, amžius, fiziologinis laikotarpis, svoris, produkcijos kiekis bus nustatomas individualiai kiekvienam gyvūnui; atrajotojams papildomai bus nustatomas, sėklinimo indeksas, laikotarpis tarp palikuonių atsivedimo, gaminamos produkcijos kokybė (pvz, somatinų ląstelių skaičius piene).

Vertinant biologinį turą gali būti atliekami šie tyrimai - gliukozės kiekio, kalcio, fosforo, magnio, kalio, geležies, bendrų baltymų, albuminų, šlapalo ir kitų rodiklių nustatymas. Vertinant biologinį turą dar prieš bandymą svarbu nustatyti, kad gyvūnai neserga infekcinėmis ar ne infekcinėmis ligomis, kurių simptomai identiški ar panašūs mikotoksinų sukeltiems simptomams.

Detalus tyrimų skaičius skirtingoms gyvūnų rūšims ir tiriami parametrai bus nustatyti metodikoje.

Numatomi fiksuoti parodomojo bandymo rodikliai parodomojo bandymo eigoje: Atsižvelgiant į parengtą bandymo metodiką bandymo eigoje bus nemažesniais nei paros intervalu nustatomi šie parametrai: produkcijos kiekis, sveikatos pakitimai (temperatūrą, ir kt.), pašarų ėdamumas (pagal suėstų ir likusių pašarų kiekius).

Tiekėjas atlikdamas tyrimus juos gali atlikti arba mobilioje laboratorijoje arba stacionarioje laboratorijoje.

5.2. Pašarų kokybės įvertinimas ir šėrimo racionų sudarymas

Kiekvieno bandymo metu ūkyje turės būti paruoštos patalpos tenkinančios minimalius reikalavimus nurodytus parodomojo bandymo metodikoje.

Kiekvieno parodomojo bandymo metu bus reikalinga atskira patalpa paruoštų pašarų bei pašarų priedų laikymui. Šie pašarai negali būti laikomi bendrose patalpose, asmens, kurio ūkyje bus įrengtas bandymas, patalpose, kadangi nebus galima užtikrinti parodomojo bandymo validumo ir reprezentatyvumo reikalavimų. Paruoštus pašarus ir jų priedus laikant bendrai kyla tikimybė, kad dėl žmogiškojo faktoriaus gali būti padarytos klaidos, kurios galėtų įtakoti galutinį rezultatą.

Bandymams skirti pašarai ir priedai bus laikomi atskirose patalpose, nei kiti ūkininko ūkyje laikomi pašarai.

Parodomųjų bandymų metu mikotoksiniams valdyti bus naudojami ne tik pašarų priedai, tačiau patys neužteršti pašarai arba pašarai užteršti mažesniu mikotoksinų kiekiu juos maišant su asmens, kurio ūkyje vyks bandymas, naudojamais pašarais. Detalus reikalingi įsigyti pašarai ir šių pašarų kiekiai bus nurodyti parodomųjų bandymų įgyvendinimo metodikoje.

Bus reikalinga paslauga, kurios metu naudojant profesionalią programinę įrangą būtų parengti pašarų racionai.

Antrojo projekto etapo metu mobili laboratorija yra reikalinga ne biologinio turto tyrimams, tačiau pašarų tyrimams, kurių metu yra matuojami mikotoksinais (Aflatoksino B1 kiekis, Aflatoksino B1, B2, G1, G2 suma, Ochratoksino A kiekis, Vomitoksino (DON) kiekis, Zearalenono kiekis, T-2 toksino kiekis). Greito mikotoksinų nustatymo metodo demonstravimas yra vienas iš kertinių šio projekto elementų.

5.3. Biologinio turto šėrimas ir bandymo priežiūra

Biologinio turto kasdienės priežiūros paslaugas galės vykdyti ir asmens, kurio ūkyje vyks bandymas, darbuotojai, tačiau jie vykdydami parodomųjų bandymų metodikoje numatytus darbus turės bandyme dalyvaujantiems ūkiniams gyvūnams skirti daugiau dėmesio ir laiko.

Kiekvieno parodomojo bandymo metu bus reikalingos priemonės, siekiant kad darbas būtų efektyvus, todėl asmuo, kurio ūkyje vyks bandymas, turės turėti krautuvą pašarams arba turės kitomis priemonėmis spręsti šį klausimą. Jeigu asmuo, kurio ūkyje vyks bandymas, turi krautuvą, tai bus naudojamas asmens įprastinėje veikloje naudojamas krautuvai.

Parodomųjų bandymų metu gyvūnai bus šeriami arba naudojant asmens, kurio ūkyje vyks bandymas, turima automatinė ar pusiau automatinė šėrimo įranga arba jeigu asmuo neturi automatinės įrangos – „rankiniu“ būdu.

Į biologinio turto kasdienės priežiūros paslaugas įeina: gyvūnų šėrimas pagal sudarytą racioną (pašarų svėrimas, dozavimas, pateikimas gyvūnams, pašarų likučių svėrimas, pašarų

apskaitos vykdymas), gyvūnų produktyvumo matavimai, gyvūnų sveikatos ir fiziologinės būklės nustatymas (rudos požymio, temperatūros, mitybos fiziologijos ir t.t.) ir apskaita, gyvūnų tinkamų sąlygų užtikrinimas (mėšlo šalinimas, mikroklimato parametrų nustatymas ir jų apskaitos vykdymas ir t.t.).

Atsižvelgiant į bandymo kokybės užtikrinimą yra numatoma, kad Pareiškėjas bandymo vietoje apsilankys:

1. prieš bandymą siekdamas įvertinti ar bandymo vieta parinkta atsižvelgiant į metodikos reikalavimus (1-oji kelionė);
2. bandymo pradžioje, kai bus atliekamas biologinio turto būklės įvertinimas, siekiant įvertinti ar biologinio turto vertinimas atliekamas pagal metodikos reikalavimus (2-oji kelionė);
3. bandymo pradžioje, kai bus atliekamas pašarų kokybės vertinimas, siekiant įvertinti ar pašarų kokybės vertinimas atliekamas pagal metodikos reikalavimus (3-oji kelionė);
4. bandymo metu, kai bus atliekamas Biologinio turto šėrimas ir bandymo priežiūra, a) siekiant įvertinti ar bandymas vykdomas pagal metodikos reikalavimus, b) siekiant vietoje spręsti su bandymu susijusius klausimus, kurie nėra aptarti metodikoje, bet dėl jų yra būtina priimti sprendimus (4-oji – 7-oji kelionės)
5. po bandymo, kai bus atliekamas Biologinio turto esamos būklės ir bandymo produkcijos įvertinimas (įskaitant ir skerdimą, jeigu tai numatoma), siekiant įvertinti ar produkcijos vertinimas atliekamas pagal metodikos reikalavimus (8-oji kelionė).

Vieno bandymo trukmė – 21 diena.

5.4. Biologinio turto esamos būklės po bandymo įvertinimas

Numatomi fiksuoti parodomąjo bandymo rodikliai parodomąjo bandymo pabaigoje: Bandymo pabaigoje bus nustatyti visi rodikliai kurie buvo nustatyti bandymo pradžioje, išskyrus gyvūno rūšys, veislė ir kilmė. Bandymo metu gauti visi gauti rodikliai bus apdoroti statistinės matematikos metodais. Taip pat bus vertinama produkcijos kokybė.

5.5. Biologinio turto produkcijos įvertinimas

Gyvūninės kilmės produkcijoje matuojami šie parametrai: a) Pienė matuojami šie rodikliai: metabolitų likučiai (metabolitai - pakitę mikotoksinai), riebumas, pieno baltymų kiekis, somatinės ląstelės, grybų išskiriami toksinų likučiai ir kiti bandymui svarbūs parametrai (rodikliai konkrečiai bus detalizuoti metodikoje); b) Skerdenoje matuojami šie rodikliai: jusliniai – spalva, kvapas, skonis, konsistencija (švelnumas, sultingumas), marmuringumas; mitybiniai – riebalų kiekis, riebiųjų rūgščių sudėtis, Omega 3 rūgščių kiekis, baltymų kiekis ir jų sudėtis, mineralinių medžiagų ir vitaminų kiekis, biologiškai aktyvių medžiagų kiekis; technologiniai – pH vertė, vandens rišlumas, audinių santykis ir jų būklė, vandeningumas, virimo nuostoliai; sanitariniai – higieniniai – mikroorganizmai, pašalinės medžiagos, papildomos medžiagos (rodikliai konkrečiai bus detalizuoti metodikoje).

Produktyvumo ir zootechniniuose rodikliuose matuojami: a) melžiamiesiems gyvūnams: pieno primilžiai per parą, pieno kokybė (riebalai, baltymai, som ląstelės, laktozė, ūrėja), sveikatos būklė (įmitimas, atrajojimas, reprodukcija, sėklinimo indeksas ir kt.). Pienė bus nustatyti mikotoksinai siekiant nustatyti kaip mūsų demonstruojami mikotiksinų valdymo būdai neutralizavo jų poveikį gyvulio sveikatai, produktyvumui ir produkcijos kokybei; b) mėsiniams gyvūnams: avims bus nustatyti mikotoksinų įtaką mėsai. Taip pat vertinamas mikotoksinų valdymo būdai avių sveikatai, reprodukcijai, produkcijai ir produkcijos kokybei. Monogastriniams gyvūnams, pvz. kiaulėms bus matuojami paršavedžių reprodukcijos rodikliai (sėklinimo indeksas, apsiparšavimosi per metus skaičius, gimusių paršelių svoris, skaičius, sveikatos būklė, atjunkomų paršelių skaičius, svoris, paršavedžių pieningumas pagal paršelių lizdo svorį 21 amžiaus diena). Penimų kiaulių priesvorius per parą, pašarų sąnaudas ir kt. pagal metodiką. Tyrimais nustatyta, kad esant pašare zearalenonui gimusių paršelių mot. lyties

lytiniai organai yra pabrinkę, o vyr. lyties paršelių pabrinksta galiniai speniai. Tai vienas iš sveikatos rodiklių kuris būtų stebimas (prižiūrėtojo, ūkininko) demonstracinio bandymo metu. Paukščiams, pvz., vištoms dedeklėms, nustatysime vištų dėslumą, kiaušinio dydį, jų masę, kritimus, dėslumo procentą pagal amžių ir kitus produktyvumo rodiklius. Taip pat bus nustatomi mikotoksinų kiekiai kiaušiniuose siekiant pademonstruoti mikotoksinų valdymo būdus. Mėsai auginamų paukščių ūkyje nustatysime priesvorius per parą, pašarų sąnaudas produkcijai gauti, mikotoksinų likučius mėsoje.

Tiekėjas atlikdamas tyrimus juos gali atlikti arba mobilioje laboratorijoje arba stacionarioje laboratorijoje.

Šalutinių gyvūninių produktų (ŠGP) šalinti kartu su buitinėmis šiukšlėms negalima, todėl pienas, skerdena, kraujas ir visi subproduktai turi būti pašalinti teisės aktų numatyta tvarka – utilizuojami. Projekto įgyvendinimo metu susidarys 3 kategorijos ŠGP, o jų šalinimui yra taikomos ypatingos sąlygos, atsižvelgiant į tai, kad jos gali pavojaus visuomenei ir gyvūnų sveikatai.

Į parodomųjų bandymų įgyvendinimą turi būti įskaičiuotos šios išlaidos:

1. Biologinio turto esamos būklės prieš bandymą įvertinimas (Priemonių nuoma: svarstyklės biologinio turto svėrimui; svarstyklės pašarų svėrimui; Įrangos nuoma: mobili laboratorija mėginių analizei, įskaitant priemones ir reagentus reikšmingiems parametrams matuoti; Paslaugų įsigijimas: biologinio turto esamos būklės įvertinimo paslauga; Priemonių įsigijimas: priemonės mėginių paėmimui ir saugojimui);

2. Pašarų kokybės įvertinimas ir šėrimo racionų sudarymas (Įrangos nuoma: mobili laboratorija skirta mikotoksinams nustatyti, įskaitant priemones ir reagentus reikšmingiems parametrams matuoti; programinė įranga skirta šėrimo racionams sudaryti; Paslaugų įsigijimas (pašarų maistingumo nustatymas; pašarų racionų sudarymas);

3. Biologinio turto šėrimas ir bandymo priežiūra (Žemės ūkio technikos nuoma: krautuvai pašarams; Patalpų nuoma: patalpos biologinio turto laikymui (įskaitant sruvų tvarkymą); Patalpų nuoma: patalpos pašarų ir pašarų priedų laikymui; Įrangos nuoma: pašarų ruošimo įranga; Įrangos nuoma: šėrimo įranga; Įrangos nuoma: mobili laboratorija skirta mikotoksinams nustatyti, įskaitant priemones ir reagentus reikšmingiems parametrams matuoti; Prekių įsigijimas: pašarų ir pašarų priedų įsigijimas; Paslaugų įsigijimas: pašarų ruošimo paslauga; Paslaugų įsigijimas: biologinio turto šėrimas; Paslaugų įsigijimas: biologinio turto kasdienės priežiūra (vadovaujantis gyvūnų gerovės reikalavimais); Paslaugų įsigijimas: bandymo priežiūros ir rodiklių fiksavimo pagal bandymo metodiką);

4. Biologinio turto esamos būklės po bandymo įvertinimas (Priemonių nuoma: svarstyklės biologinio turto svėrimui; Įrangos nuoma: mobili laboratorija mėginių analizei, įskaitant priemones ir reagentus reikšmingiems parametrams matuoti; Paslaugų įsigijimas: biologinio turto esamos būklės įvertinimo paslauga; Priemonių įsigijimas: priemonės mėginių paėmimui ir saugojimui);

5. Biologinio turto produkcijos įvertinimas (Įrangos nuoma: mobili laboratorija mėginių analizei, įskaitant priemones ir reagentus reikšmingiems parametrams matuoti; Paslaugų įsigijimas: skerdimo paslauga (įskaitant transportavimą); rodiklių fiksavimo pagal bandymo metodiką paslauga; utilizavimo paslauga).

Tiekėjas teikdamas pasiūlymą turi įsivertinti ir kitas būtinas išlaidas, kurios yra būtinos siekiant pasiekti šioje techninėje specifikacijoje ir metodikoje nurodytus tikslus.

Paslaugos teikėjas atsiskaitydamas už šią veiklą Perkančiajai organizacijai turi pateikti:

1. Parodomųjų bandymų įgyvendinimo ataskaitą/tarpinės ataskaitas (kai prašoma tarpinio apmokėjimo).

2. Veiklos kiekybiniai rodikliai

2 lentelė. Parodomųjų bandymų įrengimo kiekybiniai rodikliai

Nr.	Rodiklis	Reikšmė
1.	Žemės ūkio technikos, įrangos, patalpų, priemonių nuoma parodomojo bandymo įrengimui	10 vnt.
2.	Priemonių, medžiagų, prekių, paslaugų įsigijimas parodomojo bandymo įrengimui	10 vnt.

V SKYRIUS PARODOMŲJŲ BANDYMŲ ĮVERTINIMAS

Šią veiklą sudaro:

1. Rekomendacijų galutiniams naudos gavėjams parengimas ir leidyba

1. Rekomendacijų galutiniams naudos gavėjams parengimas ir leidyba

1. Po parodomųjų bandymų atlikimo Paslaugos teikėjas turės a) apibendrinti surinktus empirinius kiekybinius ir kokybinius duomenis, pagal Metodikoje pateiktus metodinius nurodymus, b) parengti rekomendacijas galutiniams naudos gavėjams, c) išleisti parengtas rekomendacijas galutiniams naudos gavėjams atskiru leidiniu.

2. Papildomai Paslaugos teikėjas turės parengti informacinę medžiagą lauko dienoms, praktiniams-informaciniams seminarams ir baigiamajai konferencijai. Informacinė medžiaga gali būti parengiama kaip straipsnis arba kaip pranešimo skaidrės. Informacinė medžiaga parengiama vadovaujantis Metodikos ir Rekomendacijų turiniu.

Paslaugos teikėjas atsiskaitydamas už šią veiklą Perkančiajai organizacijai turi pateikti:

1. Leidinio su rekomendacijomis kopiją
2. Informacinę medžiagą lauko dienoms, praktiniams-informaciniams seminarams ir baigiamajai konferencijai.

2. Veiklos kiekybiniai rodikliai

3 lentelė. Parodomųjų bandymų įvertinimo kiekybiniai rodikliai

Nr.	Rodiklis	Reikšmė
1.	Rekomendacijų galutiniams naudos gavėjams parengimas ir leidyba	1 vnt.

VI SKYRIUS PARODOMŲJŲ BANDYMŲ REZULTATŲ PRISTATYMAS

Šią veiklą sudaro:

1. Informacinių renginių grafiko parengimas
2. Projekto dalyvių informavimas apie parodomųjų bandymų rezultatų pristatymą
3. Lauko dienų organizavimas
4. Praktinių-informacinių seminarų organizavimas
5. Baigiamosios konferencijos organizavimas

1. Informacinių renginių grafiko parengimas

1. Paslaugos teikėjas atsižvelgdamas į parodomųjų bandymų intensyvumą ir įgyvendinimo grafiką parengia parodomųjų bandymų rezultatų pristatymo grafiką, kuriame numato kada yra planuojamos lauko dienos, praktiniai-informaciniai seminarai, baigiamoji konferencija ir jį pateikia Perkančiajai organizacijai.

Paslaugos teikėjas atsiskaitydamas už šią veiklą Perkančiajai organizacijai turi pateikti:

1. Parodomųjų bandymų rezultatų pristatymo grafiką.

2. Projekto dalyvių informavimas apie parodomųjų bandymų rezultatų pristatymą

1. Paslaugos teikėjas atsižvelgdamas į Parodomųjų bandymų rezultatų pristatymo grafiką turės publikuoti 20 skelbimų laikraščiuose, skirtų informuoti tikslinės grupės atstovus informuojant apie 4 lauko dienas ir 16 seminarų. Informaciniai skelbimai apie organizuojamas lauko dienas ir praktinius-informacinius seminarus turi būti publikuojami prieš kiekvieną renginį. Skelbimo plotas turi būti ne mažesnis kaip 60 kv.cm.

2. Skelbimas spaudoje apima: skelbimų publikavimo strategijos parengimą, skelbimo koncepciją, skelbimo teksto parengimą, lietuvių kalbos korektūrą, skelbimo dizainą, skelbimo maketavimą, talpinimą laikraštyje.

Paslaugos teikėjas atsiskaitydamas už šią veiklą Perkančiajai organizacijai turi pateikti:

1. Žiniasklaidos priemonių puslapių maketai PDF formatu, kuriuose buvo publikotas skelbimas.

3. Lauko dienų organizavimas

1. Paslaugos teikėjas turi projekto įgyvendinimo laikotarpiu suorganizuoti 4 lauko dienas, kuriose dalyvautų ne mažiau kaip 48 galutiniai naudos gavėjai, projekto rezultatams pristatyti.

2. Lauko dienų kainą sudaro: Patalpų nuoma, Įrangos nuoma, Kanceliarinės prekės dalyviams, Dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas, Dalyvių maitinimas, Kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimų pirkimas.

2.1. Patalpų nuomą sudaro: auditorijos ar kitos renginiui pritaikytos patalpos nuoma, kuri atitinka higienos, klausytojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos reikalavimus ir joje telpa numatytas kiekis dalyvių.

2.2. Įrangos nuomą sudaro: Organizacinės įrangos nuoma (kompiuterio nuoma, multimedia projektoriaus nuoma); tiriamosios-demonstracinės įrangos nuoma (įrangos, įskaitant būtinąsias priemones, mėginių paėmimui ir saugojimui nuoma, mobilios laboratorijos, įskaitant reagentus reikšmingiems parametrams matuoti nuoma).

2.3. Kanceliarinės prekės dalyviams sudaro (kiekvienam dalyviui): automatinis tušinukas, segama vardinė kortelė, bloknatas (A4, 50 lapų langeliais, su viršeliu).

2.4. Dalomosios medžiagos parengimą ir įsigijimą sudaro: Dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas (medžiagos parengimas, redagavimas, medžiagos parengimas dizainui, medžiagos korektūra, leidinio dizainas, tiražavimas (apie 40 psl. knyga)).

2.5. Dalyvių maitinimą sudaro (kiekvienam dalyviui): kavos pertraukėlė (kava, arbata, cukrus, konditerijos gaminys arba užkandis) ir pietūs. Nesant galimybei renginio vietoje pateikti karšto maisto, pateikiamas sausas daavinys. Maistas ir gėrimai gali būti pateikiami vienkartinuose induose su vienkartiniais įrankiais. Jei maistas ir gėrimai bus pristatomi į patalpas, jie turi būti specialioje taroje, skirtoje maistui ir gėrimams gabenti/pervežti, užtikrinančioje reikalingą temperatūrinį režimą ir apsaugą nuo taršos.

2.6. Kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimų pirkimą sudaro: Kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimo parengimas, išrašymas ir pateikimas renginio dalyviui.

Paslaugos teikėjas atsiskaitydamas už šią veiklą Perkančiajai organizacijai turi pateikti:

1. Dalyvių sąrašą
2. Dalomosios medžiagos kopiją
3. Išduotų kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimų sąrašą

4. Praktinių-informacinių seminarų organizavimas

1. Paslaugos teikėjas turi projekto įgyvendinimo laikotarpiu suorganizuoti 16 praktinių-informacinių seminarų, kurioje dalyvautų ne mažiau kaip 192 galutiniai naudos gavėjai, projekto rezultatams pristatyti.

2. Į praktinių-informacinių seminarų kainą įeina: Patalpų nuoma, Įrangos nuoma, Kanceliarinės prekės dalyviams, Dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas, Dalyvių maitinimas, Kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimų pirkimas.

2.1. Patalpų nuomą sudaro: auditorijos ar kitos renginiui pritaikytos patalpos nuoma, kuri atitinka higienos, klausytojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos reikalavimus ir joje telpa numatytas kiekis dalyvių.

2.2. Įrangos nuomą sudaro: Organizacinės įrangos nuoma (kompiuterio nuoma, multimedia projektoriaus nuoma); tiriamosios-demonstracinės įrangos nuoma (įrangos, įskaitant būtinąsias priemones, mėginių paėmimui ir saugojimui nuoma, mobilios laboratorijos, įskaitant reagentus reikšmingiems parametrams matuoti nuoma).

2.3. Kanceliarinės prekės dalyviams sudaro (kiekvienam dalyviui): automatinis tušinukas, segama vardinė kortelė, bloknotas (A4, 50 lapų langeliais, su viršeliu).

2.4. Dalomosios medžiagos parengimą ir įsigijimą sudaro: Dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas (medžiagos parengimas, redagavimas, medžiagos parengimas dizainui, medžiagos korektūra, leidinio dizainas, tiražavimas (apie 40 psl. knyga)).

2.5. Dalyvių maitinimą sudaro (kiekvienam dalyviui): kavos pertraukėlė (kava, arbata, cukrus, konditerijos gaminys arba užkandis) ir pietūs. Nesant galimybei renginio vietoje pateikti karšto maisto, pateikiamas sausas daavinys. Maistas ir gėrimai gali būti pateikiami vienkartinuose induose su vienkartiniais įrankiais. Jei maistas ir gėrimai bus pristatomi į patalpas, jie turi būti specialioje taroje, skirtoje maistui ir gėrimams gabenti/pervežti, užtikrinančioje reikalingą temperatūrinį režimą ir apsaugą nuo taršos.

2.6. Kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimų pirkimą sudaro: Kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimo parengimas, išrašymas ir pateikimas renginio dalyviui.

Paslaugos teikėjas atsiskaitydamas už šią veiklą Perkančiajai organizacijai turi pateikti:

1. Dalyvių sąrašą
2. Dalomosios medžiagos kopiją
3. Išduotų kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimų sąrašą

5. Baigiamosios konferencijos organizavimas

1. Paslaugos teikėjas turi projekto įgyvendinimo laikotarpiu suorganizuoti vieną baigiamąją konferenciją, kurioje dalyvautų ne mažiau kaip 100 galutinių naudos gavėjų, projekto rezultatams pristatyti.

2. Į lauko dienų kainą įeina: Patalpų nuoma, Įrangos nuoma, Kanceliarinės prekės dalyviams, Dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas, Dalyvių maitinimas, Kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimų pirkimas.

2.1. Patalpų nuomą sudaro: auditorijos ar kitos renginiui pritaikytos patalpos nuoma, kuri atitinka higienos, klausytojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos reikalavimus ir joje telpa numatytas kiekis dalyvių.

2.2. Įrangos nuomą sudaro: Organizacinės įrangos nuoma (kompiuterio nuoma, multimedia projektoriaus nuoma).

2.3. Kanceliarinės prekės dalyviams sudaro (kiekvienam dalyviui): automatinis tušinukas, segama vardinė kortelė, bloknotas (A4, 50 lapų langeliais, su viršeliu).

2.4. Dalomosios medžiagos parengimą ir įsigijimą sudaro: Dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas (medžiagos parengimas, redagavimas, medžiagos parengimas dizainui, medžiagos korektūra, leidinio dizainas, tiražavimas (apie 40 psl. knyga)).

2.5. Dalyvių maitinimą sudaro (kiekvienam dalyviui): 2 kavos pertraukėlės (kava, arbata, cukrus, konditerijos gaminys arba užkandis) ir pietūs. Nesant galimybei renginio vietoje pateikti karšto maisto, pateikiamas sausas daavinys. Maistas ir gėrimai gali būti pateikiami vienkartinuose induose su vienkartiniais įrankiais. Jei maistas ir gėrimai bus pristatomi į patalpas, jie turi būti specialioje taroje, skirtoje maistui ir gėrimams gabenti/pervežti, užtikrinančioje reikalingą temperatūrinį režimą ir apsaugą nuo taršos.

2.6. Kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimų pirkimą sudaro: Kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimo parengimas, išrašymas ir pateikimas renginio dalyviui.

Paslaugos teikėjas atsiskaitydamas už šią veiklą Perkančiajai organizacijai turi pateikti:

1. Dalyvių sąrašą
2. Dalomosios medžiagos kopiją
3. Išduotų kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimų sąrašą

6. Veiklos kiekybiniai rodikliai

4 lentelė. Parodomųjų bandymų rezultatų pristatymo kiekybiniai rodikliai

Nr.	Rodiklis	Reikšmė
1.	Skelbimai spaudoje	20 vnt.
2.	Patalpų nuoma lauko dienoms	4 vnt.
3.	Įrangos nuoma lauko dienoms	4 vnt.
4.	Kanceliarinės prekės lauko dienoms	48 vnt.
5.	Dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas lauko dienoms	48 vnt.
6.	Dalyvių maitinimas lauko dienų metu	48 vnt..
7.	Patalpų nuoma praktiniams-informaciniams seminarams	16 vnt.
8.	Įrangos nuoma praktiniams-informaciniams seminarams	16 vnt.
9.	Kanceliarinės prekės praktiniams-informaciniams seminarams	192 vnt.
10.	Dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas praktiniams-informaciniams seminarams	192 vnt.
11.	Dalyvių maitinimas praktinių-informacinių seminarų metu	192 vnt.
12.	Patalpų nuoma baigiamajai konferencijai	1 vnt.
13.	Įrangos nuoma baigiamajai konferencijai	1 vnt.
14.	Kanceliarinės prekės baigiamajai konferencijai	100 vnt.
15.	Dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas baigiamajai konferencijai	100 vnt.
16.	Dalyvių maitinimas baigiamosios konferencijos metu	100 vnt.
17.	Kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimų pirkimas	340 vnt.

VII SKYRIUS APMOKĖJIMO TVARKA

1. Perkančioji organizacija nenumato įsigyti visų šioje techninėje užduotyje nurodytų paslaugų ir paslaugos gali būti įsigyjamoms nepilna apimtimi.

2. Perkančioji organizacija už paslaugas Paslaugos teikėjui sumoka pagal įkainius nurodytus Paslaugos teikėjo pasiūlyme ir atsiskaito per 60 kalendorinių dienų nuo sąskaitos faktūros gavimo dienos.

3. Sąskaitos faktūros išrašomos pagal šalių pasirašytą priėmimo perdavimo aktą, kuris gali būti parengiamas ne rečiau kaip kas 6 mėnesius.

**MIKOTOKSINŲ POVEIKIO MAŽINIMO
TECHNOLOGIJŲ DEMONSTRAVIMAS, SIEKiant
GERINTI PRODUKCIJOS KOKYBĘ
GYVULININKYSTĖS ŪKIUOSE**

PARODOMŲJŲ BANDYMŲ METODIKA

Dr. Andrejus Jerešiūnas

Marijampolė, 2017

TURINYS

1. Bendra informacija apie parodomąjį bandymą	3
1.1. Parodomojo bandymo pagrindimas ir sąlygos	3
1.2. Projekto tikslas	5
1.3. Darbo uždaviniai	5
1.4. Reikalavimai ūkininkui	6
2. Mikotoksinai ir jų valdymas	7
2.1. Mikotoksinų nustatymas	7
2.2. Mikotoksinų valdymas	8
3. Parodomojo bandymo įgyvendinimo schema	11
4. Parodomojo bandymo atskirų elementų įgyvendinimo ypatumai	12
4.1. Kombinuotųjų pašarų gamyba	12
4.2. Tyrimai su kiaulėmis	14
4.3. Tyrimai su paukščiais	16
4.4. Tyrimai su avimis	16
4.5. Tyrimai su triušiais	17
4.6. Duomenų statistinė analizė	18
4.7. Gyvūninės kilmės produkcijos įvertinimas	18
5. Panaudotos ir rekomenduojamos literatūros sąrašas	19
6. Duomenys apie autorių	20

1. Bendra informacija apie parodomąjį bandymą

1.1. Parodomojo bandymo pagrindimas ir sąlygos

Mikotoksinai paveikia iki 25% visų pasaulyje užauginamų grūdų. Jie ne tik mažina gyvulių ir paukščių produktyvumą, bet ir yra pavojingi žmonių sveikatai. Įvairiose pasaulio šalyse mikotoksinais susidomėta dėl jų sukeliama didelių ekonominių nuostolių ir poveikio žmonių sveikatai bei gyvulių produktyvumui. Mikotoksinai netiesiogiai įtakoja prekybinius ryšius tiek vidaus, tiek tarptautinėse rinkose. Žaliavų ir pašarų apsauga nuo pelėsinų grybų augimo ir mikotoksinų gamybos (naudojant tinkamus pelėsinų grybų inhibitorius) yra pirmas svarbus žingsnis siekiant gero gyvulių produktyvumo ir maisto saugos. Mikotoksinai tai natūralūs pelėsinų grybų medžiagų apykaitos produktai, kurie yra nuodingi juos prarijus, įkvėpus ar absorbuojus per odą. Toksinai gali būti aptinkami grūdinės kilmės pašaruose, maiste ir grūdų saugojimo patalpų dulkėse. Mikotoksinai esantys maisto produktuose ir pašaruose sukelia įvairius žmonių ir gyvulių susirgimus. Mikotoksinai gali sukelti tiek ūmias, tiek lėtines intoksikacijas, kurios gali sukelti mirtį arba vidaus organų pažeidimus (centrinės nervų sistemos, širdies ir kraujagyslių sistemos, kvėpavimo sistemos ir virškinamojo trakto). Mikotoksinai taip pat gali būti karcinogeniniai, mutageniniai, teratogeniniai ir imunosupresiniai. Manoma, kad vienas iš svarbiausių yra imunosupresinis poveikis, sumažinantis gyvulių ir paukščių atsparumą infekcinėms ligoms.

Gyvūnų augintojams svarbiausios yra trys pelėsinų grybų rūšys: *Aspergillus*, *Penicillium* ir *Fusarium*. Pirmosios dvi rūšys yra „sandėlio“ pelėsiniai grybai, išskiriantys mikotoksinius grūdų saugojimo metu, susidarius palankioms vystymosi sąlygoms, tuo tarpu *Fusarium* yra „lauko“ pelėsiniai grybai užkrečiantys javus laukuose. *Aspergillus* pelėsiniai grybai sintetina keletą mikotoksinų - aflatoksinus ir ochratoksinus. Jie yra skirtingi savo chemine sudėtimi ir toksiškumu. Aflatoksinas M1 gali būti aptinkamas karvių piene, kurios buvo šeriamos pašarais užkrėstais aflatoksinu B1. Aflatoksinai dažniausiai aptinkami kukurūzuose, aliejinių augalų sėklų išspaudose – žemės riešutų, medvilnės išspaudose, palmių branduoliuose. Ochratoksinai dažnai aptinkami miežiuose. Kai kurios *Penicillium* rūšys taip pat gamina ochratoksinus, o *Fusarium* pelėsiniai grybai produkuoja trichotecenus, zearalenoną, vomitoksiną ir fumonizinus. Grūdinės kultūros yra pagrindinis *Fusarium* gaminamų mikotoksinų šaltinis.

Iš mikotoksinų patys pavojingiausi aflatoksinai (B1, B2, G1, G2), kurie priklauso stipriausių, natūraliai atsirandančių, kancerogeninių medžiagų grupei. Žinomi keturi pagrindiniai aflatoksinai – B1, B2, G1 ir G2, dar žinomi du metaboliniai produktai M1 ir M2. Aflatoksinus dažniausiai gamina pelėsiniai grybai *Aspergillus flavus*, kurie auga įvairiuose augaliniuose maisto produktuose (pavyzdžiui, riešutuose (žemės riešutuose ir pistacijose, kituose riešutuose pasitaiko rečiau), grūduose ir džiovintuose vaisiuose) esant drėgnam ir karštam klimatui (30–35 °C), kai padaryta reikšminga vabzdžių žala ir trūksta azoto. Moksliniais tyrimais nustatyta, kad B1 tipo aflatoksinas turi toksinio metabolito, randamo piene. Tai aflatoksinas M1. Remiantis Europos Sąjungos mokslinio komiteto turima informacija, aflatoksinai ir jų metabolitai, ypač aflatoksinas B1, yra kancerogeninės toksinės medžiagos ir net mažas jų kiekis gali sukelti kepenų vėžį, be to, jie yra genotoksiški. Atlikus įvairius mokslinių tyrimų studijas nustatyta, kad pirminė kepenų ląstelių karcinoma yra sukurta aflatoksinų grupės junginių (jie modifikuoja kepenų ląstelių DNR struktūrą). Šis vėžio tipas yra labiausiai paplitęs Azijoje ir Afrikoje, kur maisto produktuose mikotoksinų daugiausia. Be to, reti atvejai, kai aflatoksino M1 metabolitų randama ir žmogaus piene, jei motina vartojo augalinį maistą, užkrėstą aflatoksinu B1. Lietuvoje auginamose grūdinėse kultūrose aflatoksinų randama retai, nes klimatas nelabai palankus aflatoksinus išskiriantiems pelėsiams veistis.

Įvairūs *Fusarium* genties toksiniai grybai išskiria zearalenoną ir fumonizinus bei įvairius trichotecenų klasės mikotoksinius, tokius kaip deoksinivalenolis (DON), nivalenolis (NIV), toksinai T-2 ir HT-2. Europos Sąjungos eksperimentiniais tyrimais nustatyta, kad kai kurie toksinus gaminantys pelėsiniai *Fusarium* grybai gali išskirti du ar daugiau šios klasės toksinų junginių. *Fusarium* grybų dažniausiai aptinkama grūduose (kviečiuose, miežiuose, avižose ir t. t.), kurie

auginami švelnaus klimato regionuose – Šiaurės Amerikoje, Europoje ir Azijoje. Lietuvoje dažniausiai randama deoksinivalenolio (kviečiuose, miežuose ir kukurūzuose). Grūduose, kuriuose yra šio mikotoksino, taip pat gali būti kitos nuodingos medžiagos – zearalenono. DON – toksiškas junginys, sukeliantis žmonėms ir gyvūnams maitinimosi sutrikimų. Dėl jo mažėja svoris, kartais pasitaiko visiškas maisto atmetimas ir vėmimas. DON gali sukelti ūmią žmonių mikotoksikozę.

Zearalenonas turi hormoninį (estrogeninį) poveikį yra gaminamas *Fusarium graminearum*. Zearalenonas sukelia žmonėms ūmias mikotoksikozes.

Fumonizinais tai grupė mikotoksinų, kuriuos gamina *F. moniliforme*. Fumonizinas B1 yra vienas svarbiausių ir sukelia žmonėms stemplės vėžį.

Ochratoksinus gamina *A. ochraceus* ir *Penicillium verucosum*. Jo randama visose pasaulio šalyse (ir Lietuvoje) auginamuose augaluose: kavos pupelėse, ankštinėse kultūrose, grūduose, džiovintuose vaisiuose ir iš jų pagamintuose produktuose – aluje, vyne, vynuogių sultyse. Per pašarus šis mikotoksinas patenka į gyvūnų organizmą ir kaupiasi inkstuose, kepenyse bei kraujyje. Atlikus išsamius mokslinius tyrimus nustatyta, kad ochratoksinas A gali sukelti kepenų vėžį ir pažeisti inkstus, su tuo susijusi lėtinė, lengvai progresuojanti inkstų liga, kuri gali būti mirtina. Be to, šis mikotoksinas turi genotoksinių, nefrotoksinių ir imunotoksinių savybių, galiausiai, jis yra potencialus neurotoksinis kancerogenas. Dėl šių priežasčių ochratoksino A kontrolei skiriamas ypač didelis dėmesys, nustatoma didžiausia leidžiama koncentracija augaliniame maiste ir kontroliuojama, ar kiekis neviršijamas. Pagrindinis šios grupės mikotoksinas yra ochratoksinas A. Jis žmonėms sukelia „Balkanų endeminę nefropatiją“ - mirtiną, lėtinę inkstų ligą.

T-2 toksinas siejamas su alimentine toksine aleukija, DON žmonėms sukelia glomerulonefropatiją. Trichotecenai sukelia stachibotriotoksikozę, fumonizinais sukelia stemplės vėžį. Zearalenonas yra svarbus vaikų intoksikacijos etiologinis veiksnys. Ergotizmas yra žinoma žmonių liga sukelianti konvulsijas ir gangreną. Daugelis mikotoksinų pasižymi imunosupresinėmis savybėmis, to pasėkoje žmonėms gali būti paskatinamos antrinės ligos. Epidemiologiniai tyrimai parodė, kad mikotoksinais dalyvauja sukeliant ir kitas žmonių ligas.

Pirminiai faktoriai skatinantys pelėsinų grybų augimą yra drėgmė, temperatūra ir graužikai. Pelėsinų grybų augimas sumažėja mažėjant temperatūrai ir laisvo vandens kiekiui. Pelėsiniai grybai naudoja laisvą vandenį, kuris dar vadinamas vandens aktyvumu. Paprastai pelėsinų grybų augimui reikalingas vandens aktyvumas svyruoja nuo 0.65 iki 0.99. Aruodiniai kenkėjai ir grūdinės erkės taip pat ženkliai prisideda bloginant žaliavų ir pašarų kokybę, bei skatina pelėsinų grybų augimą ir mikotoksinų gamybą. Aruodinių kenkėjų ir grūdinių erkučių metabolinis aktyvumas padidina temperatūrą ir drėgmės kiekį užkrėstose žaliavose bei pašaruose. Aruodiniai kenkėjai gali pernešti pelėsinų grybų sporas, o jų išskyros gali būti pelėsinų grybų mitybinė terpė. Kitas labai svarbus faktorius įtakojantis pelėsinų grybų augimą yra suskaldytų grūdų kiekis. Suskaldytų grūdų endospermas yra labai jautrus pelėsinų grybų invazijai. Pelėsinų grybų augimas taip pat yra sąlygojamas dujų proporcinės sudėties grūdų sandėliavimo aplinkoje t.y. deguonies, azoto ir anglies dvideginio, tačiau pagrindinės priežastys įtakojančios pelėsinų grybų augimą yra vandens aktyvumas ir temperatūra.

Beveik visi pašarai yra imlūs pelėsinų grybų augimui skirtingose gamybos, transportavimo ar saugojimo stadijose. Labai retai žaliavos būna užkrėstos vienos rūšies pelėsiniais grybais ir mikotoksinais. Esant dviem ar daugiau rūšių mikotoksinų, jų toksinis poveikis yra žymiai didesnis nei vieno. Mikotoksinų pasireiškimas yra sporadiškas, priklausomas tiek nuo sezoniškumo, tiek nuo geografinės padėties. Dažniausiai jie aptinkami derliaus nuėmimo, transportavimo ir saugojimo metu. Skirtingos geografinės kilmės žaliavose ir pašaruose gali būti aptinkami skirtingi mikotoksinais (1 lentelė).

Siekiant išvengti mikotoksinų pasireiškimo maisto grandinėje, reikalinga suprasti mikotoksinų valdymo strategiją. Dalis šios strategijos apima apsaugojimą nuo mikotoksinais užkrėstų žaliavų patekimo į maisto ir pašarų gamybos įmones. Tai kontroliuojama tiriant visas atvežamas grūdines kultūras ir rizikingas žaliavas. Taip pat atliekant visų procesų įrašus ir turint galimybę ekonomiškai ir

saugiai pašalinti bet kokią gautą užkrėstų žaliavų partiją iš gamyklos arba sumažinti mikotoksinų bioprieinamumą. Gyvulių ir paukščių pašarų kokybė yra įtakojama pirminių žaliavų ir galutinio produkto užkrėtimo mikotoksinais. Antriniai pelėsinų grybų medžiagų apykaitos produktai gali atsirasti dėl pačių grūdų užkrėtimo grybais dar lauke arba saugojimo metu kai pakyla temperatūra, padidėja drėgnumas ir susidaro palankios sąlygos pelėsiniams grybeliams. Naudojant užkrėtus pašarus pasireiškia bendrieji intoksikacijos požymiai; apetito sumažėjimas, augimo ir reprodukciniai sutrikimai. Intoksikacijos gali pasireikšti gaištamumo padidėjimu, tačiau dažniau pasireiškia sveikatingumo ir produktyvumo pablogėjimas. Tai gali sąlygoti didelius ekonominius nuostolius. Paprastai mikotoksinų poveikis sveikatingumui ir produktyvumui priklauso nuo mikotoksinų kiekio pašare, taip pat pastebėta, kad jauni gyvuliai yra jautresni mikotoksikozėms lyginant su suaugusiais gyvuliais. Mikotoksinais padidina gyvulių ir paukščių imlumą salmoneliozei ir kitom ligom.

1 lentelė. Mikotoksinų paplitimas skirtingose šalyse

Vieta	Mikotoksinas
Europa	OTA, DON, ZEN, T-2
Šiaurės Amerika	OTA, DON, ZEN, Aflatoksinais
Pietų Amerika	Aflatoksinais, Fumonizinais, OTA, DON, T-2
Afrika	Aflatoksinais, Fumonizinais, ZEN
Azija	Aflatoksinais, ZEN, DON
Australija	Aflatoksinais, Fumonizinais

1.2. Projekto tikslas

Pademonstruoti inovatyvius greitus (angl. express) metodus skirtus nustatyti ūkiuose užaugintuose grūduose esančių mikotoksinų kiekį, kurie naudojami atrajojantiems bei monogastriniams gyvūnams šerti, ir pristatyti mikotoksinų žalingo poveikio gyvūno organizmui ir gyvūninės kilmės maisto produktų kokybei valdymo priemonės siekiant gerinti produkcijos kokybę gyvulininkystės ūkiuose.

Atrajojantys bei monogastriniai gyvūnai galintys dalyvauti bandyme – avys, ožkos, kiaulės, triušiai, vištos, antys, žąsys, kalakutai.

1.3. Darbo uždaviniai:

1. Atlikti parodomuosius bandymus ūkininkų ūkiuose, siekiant nustatyti ūkyje užaugintų grūdų mikotoksinų kiekį inovatyviais greitais (angl. express) metodais ir atsižvelgiant į gautus rezultatus parinkti priemones bei būdus, siekiant sumažinti mikotoksinų žalingą poveikį atrajojantiems bei monogastriniams gyvūnams.

2. Įvertinti laikomų ūkyje gyvūnų sveikatos būklę, reprodukciją, produktyvumą. Sveikatos būklę įvertinama atsižvelgiant į gyvūnų mirtingumą (kritimų) rodiklį, susirgimus (viduriavimus, vėmimus), sunaudojamų veterinarijos preparatų kilmę, rūšį bei kiekį. Įvertinant reprodukcijos rodiklius bus vertinama sėklinimų (kergimų) indeksas, skaičius, gimstančių palikuonių skaičius ir jų gyvybingumas. Taip pat bus išanalizuota ar ūkyje buvo/ yra abortavusių gyvūnų. Įvertinant gyvūnų produktyvumą bus nustatomi paros priesvoriai, suėdamų pašarų kiekis, pašarų sąnaudos produkcijos vienetui gauti ir produkcijos kokybės rodikliai.

3. Pašarų kokybės įvertinimas pagal: maistingumą, mikotoksinų kiekį. Bandymų metu bus pademonstruota mikotoksinų nustatymo inovatyvi greita (angl. express) metodika ir technologija. Pašaruose bus nustatyti aflatoksinas, ochratoksinas, vomitoksinas, zearalenonas ir esant būtinumui

kiti mikotoksinai. Tikslinėms grupėms bus pademonstruota mikotoksinų nustatymo metodika, įranga bei būdai mikotoksinų valdymui.

4. Atsižvelgiant į pašarų maistingumą ir užterštumą mikotoksinais bus sudaryti nauji šėrimo racionai ūkyje laikomiems gyvūnams. Pašarų optimizavimas bus atliktas kompiuterine pašarų optimizavimo programa HYBRIMIN Futter 5 arba lygiaverte.

5. Mikotoksinų poveikiui gyvūnų sveikatai bei produktyvumui neutralizuoti (sumažinti) bus parinkti inovatyvūs mikotoksinų valdymo būdai. Mikotoksinų neutralizavimo būdai bus parinkti atsižvelgiant į jų kiekį gyvūnų racionuose. Mikotoksinais neutralizuoti bus panaudoti inovatyvūs mikotoksinų absorbavimo bei skaidymo preparatai.

6. Bandymo pabaigoje bus nustatyti visi ankščiau nustatyti gyvūnų sveikatos, reprodukcijos, produktyvumo bei produkcijos kokybės rodikliai.

7. Gyvūnų produkcijoje bus nustatyti aflatoksinas, ochratoksinas. Mikotoksinai produkcijoje bus nustatyti siekiant pademonstruoti ūkyje panaudotų mikotoksinų valdymo metodų įtaką ir efektyvumą gyvulinei produkcijai.

8. Gauti tyrimų duomenys bus apdoroti statistinės analizės būdu.

1.4. Reikalavimai ūkininkui

1. Ūkininko vykdoma veikla turi būti susijusi su numatomu demonstruoti parodomuoju bandymu – ūkininkas turi užsiimti augalininkyste ir gyvulininkyste. Ūkininkas turi auginti ūkinės paskirties gyvūnus. Gyvūnų auginamas kiekis turi būti pakankamas, kad būtų galima suformuoti dvi vienodas grupes (kontrolinė ir bandomoji), o gautus duomenis būtų galima apdoroti statistiniais metodais. Vieno ūkio bandymuose turi būti atlikti parodomieji bandymai pagal vieną iš schemų:

- Monogastriniai gyvuliai (kiaulės) + atrajotojai (avis).
- Monogastriniai gyvuliai (paukščiai) + atrajotojai (avis).
- Monogastriniai gyvuliai (kiaulės) + monogastriniai gyvuliai (triušiai).
- Monogastriniai gyvuliai (kiaulės) + monogastriniai gyvuliai (paukščiai).
- Monogastriniai gyvuliai (paukščiai) + monogastriniai gyvuliai (triušiai).
- Monogastriniai gyvuliai (triušiai) + atrajotojai (avis).
- Kiti variantai.

2. Tvarko apskaitą dvejybine apskaitos sistema paskutinius dvejus finansinius metus iki susitarimo tarp pareiškėjo ir pasidalinimo patirtimi grupės narių pasirašymo – tvarko apskaitą 2015, 2016, 2017 metais.

3. Ūkininkas įsipareigoja: a) iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos tvarkyti apskaitą dvejybine apskaitos sistema; b) projekto įgyvendinimo laikotarpiu nebūti kitų pasidalinimo patirtimi grupių narių; c) iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos užsiimti ta pačia veikla tame pačiame sektoriuje.

4. Ūkininkas turi turėti galimybę sudaryti dvi tos pačios rūšies ir veislės gyvūnų grupes (tai galėtų būti: avys, ožkos, kiaulės, triušiai, vištos, antys, žąsys, kalakutai)

5. Gaminti pašarus savarankiškai.

6. Šerti ir prižiūrėti gyvūnus, fiksuoti ir apskaityti tarpinius rezultatus.

7. Suteikti gyvūnų produkciją laboratoriniams tyrimams.

2. Mikotoksinai ir jų valdymas

2.1. Mikotoksinų nustatymas

Mikotoksinai buvo pradėti tirti apie 1960 metus; pastaruoju metu identifikuojama per kelis šimtus įvairių pelėsinų grybų metabolitų. Šių toksinų aptinkama augaliniame maiste, jie kelia didelį pavojų žmonių ir gyvūnų sveikatai, nes gali sukelti onkologines ligas. Pavojų kelia net labai mažas šių toksinų medžiagų kiekis. Neigiamas mikotoksinų poveikis žmonių sveikatai pasireiškia ilgai nedideliais kiekiais vartojant užkrėstus augalinius maisto produktus. Simptomai – organizmo imuninės sistemos sutrikimai, be to, kiekvienas šių toksinų pasižymi stipriomis kancerogeninėmis savybėmis, citotoksiškumu ir gali sukelti išsigimimą. Mikotoksinai kenkia organizmui patekę per odą, burną, kvėpavimo takus, gali sukelti alerginę reakciją, gleivinės sudirgimą, odos bėrimą, pykinimą, imuninės sistemos nusilpimą, lėtines kepenų ligas ir centrinės nervų sistemos pažeidimų. Dėl išvardytų priežasčių ypač didelis dėmesys skiriamas mikotoksinų kiekio kontrolei. Ne visi iš žinomų mikotoksinų yra vienodai kenksmingi, todėl pagrindinis dėmesys kreipiamas į nuodingiausius. Mikotoksinų kiekis produktuose nuolat tikrinamas specialiose laboratorijose. Plika akimi šios medžiagos nėra matomos, jas galima tik įtarti, jei, pavyzdžiui, džiovinti vaisiai ar riešutai apipeliję, pakeitę spalvą ir t. t. Jei kyla įtarimų, tokius maisto produktus patartina išmesti ir nevartoti.

Lietuvoje pagal susiklosčiusią įprastą praktiką mikotoksinus galima nustatyti Nacionaliniame maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institute, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto laboratorijoje, bei UAB Labtarna. Tai reiškia, kad ūkininkas norėdamas sužinoti savo užaugintuose grūduose mikotoksinų kiekį, susiduria su daugybe kliūčių pristatant, tiriant bei laiku gaunant rezultatus apie mikotoksinų kiekį grūduose. Mišrios specializacijos šeimos ūkininkų ūkiai vartoja mikotoksinais užterštus grūdus gyvūnams šerti ir taip nevaldo mikotoksinų žalingo poveikio gyvūno organizmui ir gyvūninės kilmės maisto produktų kokybei.

Mikotoksinų tyrimams naudojami įvairūs analitiniai metodai: imunoanalizė, imunocheminė analizė, plonasluoksnė ir skysčių chromatografija. Metodai nuolat tobulinami, ieškoma optimalios mėginio ekstrakcijos ir valymo sąlygų. Mikotoksinų analizė maisto produktuose, pašaruose ir grūduose susideda iš penkių pagrindinių etapų: MĖGINIŲ ATRINKIMAS ⇒ MĖGINIŲ PARUOŠIMAS ⇒ EKSTRAKCIJA ⇒ VALYMAS ⇒ MIKOTOKSINŲ NUSTATYMAS. Nustatant mikotoksinų kiekį grūduose būtina paimti mėginį pagal aiškiai apibrėžtą atrinkimo planą. Nuo paėmimo priklauso analizės rezultatai. Paruošiant standartinį mėginį analizei, tiriamasis mėginys yra sumalamas, sumaišomas taip, kad toksino koncentracija paskutinėje tiriamojoje porcijoje būtų tokia pati kaip ir visuose grūduose. Dažniausiai naudojama kietafazė ekstrakcija su acetonitrilo ir vandens mišiniu valymas imuninėje ar silikagelio kolonėle. Pastaraisiais metais pagamintos valymo kolonėlės atskiriems toksinams DON ir T- 2, išsaugančios toksinų savybes po valymo. Be to, kolonėlės yra pritaikytos atskiriems toksinams, o toksinai išgaunami dar nepakankamai. Dėl jautrumo, specifiskumo ir tikslumo chromatografiniai metodai taikomi plačiausiai. Plonasluoksnė chromatografija (TLC) buvo pirmas analitinis metodas, taikomas atskiriems trichotecenams javuose nustatyti. Be to, TLC metodai stokoja jautrumo ir specifiskumo. TLC dažniausiai naudojamas trichotecenų išplitimo užterštuose javuose analizei. Aukšto slėgio skysčių chromatografijos metodas (HPLC) su UV detekcija naudojamas B tipo trichotecenų nustatymui javuose, net jei nustatymo ribos yra žymiai aukštesnės. A trichotecenų nustatymui nėra tinkama UV detekcija, kadangi ši grupė trichotecenų parodoma tik absorbcijos pabaigoje. Pastaraisiais metais skystinė chromatografija su masių spektrometru (MS) sėkmingai taikoma A ir B trichotecenų kiekio nustatymui javų mėginiuose. Dabar dažniausiai taikoma kapiliarinė dujinė chromatografija (GC) su vienu iš dviejų- elektroniniu detektoriumi (ECD) arba masių spektrometru (MC) trichotecenams išskirti ir nustatyti. Nors chromatografijos analizės metodai dažniausiai taikomi nustatyti ir įvertinti užterštumo trichotecenais lygį, jie reikalauja specialaus pasiruošimo ir brangios įrangos. Pastaruoju metu kaip alternatyva brangiems cheminiams metodams paplito imunocheminiai ir biologiniai. Imunofermentinio (IFA) metodo pagrindas antikūno- antigeno reakcija, antikūnų naudojimas prieš beveik visus pagrindinius mikotoksinus. IFA metodas taikomas mikotoksinų paplitimo analizei. Imuninė analizė paremta

jautrumu, greičiu ir tikslumu mikotoksinų monitoringe ir taikoma dideliame mėginių kiekiui vienu metu. Paprasčiausiai mikotoksinai nustatomi biologiniais metodais, *in vitro* panaudojus ląstelių kultūras. Literatūros duomenimis, daugelis ląstelių kultūrų, naudojamų toksiškumo analizei, turi būti labai jautrios mikotoksinų koncentracijoms $\mu\text{g/ml}$. Labai svarbu nustatyti užsikrėtusių pašarų arba maisto produktų mikroskopinių grybų kiekį, rūšinę sudėtį. Pagal tai galima spręsti, kokius mikotoksinus galima rasti tiriamame objekte (mėginyje). Tai palengvina brangiai kainuojančią mikotoksinų diagnostiką. Kiekybinį pašarų užkratą mikroskopiniais grybais galima išaiškinti dviem metodais: nustatyti sporų kiekį grame pašaro ir nustatyti procentą grūdų, užsikrėtusių gyvybinių grybų miceliu.

Taigi mikotoksinų kiekybinis nustatymas, tai sudėtingas procesas, reikalaujantis brangiai kainuojančios laboratorinės įrangos bei patyrusio personalo. Todėl ieškoma alternatyvių ir pigesnių mikotoksinų kiekybinių nustatymų metodų bei būdų. Vienas iš tokių alternatyvių ir priekinių inovatyvių greitų (angl. *express*) kiekybių mikotoksinų nustatymo metodų – *Mycomaster*. Naudojantis šiuo metodu, mikotoksinus kiekybiškai galima nustatyti tiesiogiai ūkininko ūkyje per 15-20 min.

Bandymo eiga su *Mycomaster* įranga pateikta demonstraciniame filme:

<https://www.youtube.com/watch?v=DZWEWoUqYyI>

<https://www.youtube.com/watch?v=PsEr0idpV3g>

<https://www.youtube.com/watch?v=S7a0eI87IRY>

<https://www.youtube.com/watch?v=Ts-qIUHHksM>

<https://www.youtube.com/watch?v=RT9jnJ6MtnM>

2.2. Mikotoksinų valdymas

Nustačius mikotoksinų kiekį pašaruose, būtina taikyti mikotoksinų žalingo poveikio mažinimo priemones. Šių priemonių esmė yra dvejopa: pirma – sumažinti mikotoksinų esančių grūduose patekimą į gyvūnų organizmą iki norminių ribų ir antra – sumažinti mikotoksinų absorbciją į gyvūnų kraujo apykaitą, kartu stiprinant gyvūno imuninės sistemos atsaką, panaudojant fitobiotinius ir kitus preparatus, į mikotoksinų poveikį.

Aptikus mikotoksinus žaliavose gali būti atliekama fizinė dekontaminacija valant ir sijoiant. Taip pat gali būti taikomas cheminis apdorojimas, tačiau šio priemonės yra per brangios siekiant gaminti optimalios kainos pašarus. Dažniausiai naudojama priemonė yra mikotoksinų inaktyvatoriai.

Jie sumažina mikotoksinų absorbciją iš virškinamojo trakto arba skaldo mikotoksinius į mažiau kenksmingas medžiagas. Mikotoksinų surišėjų efektyvumui įvertinti yra būtini laboratoriniai tyrimai, tačiau vien jų nepakanka. Būtina įvertinti bandymus atliekamus su gyvuliais ir paukščiais. Įprasti mikotoksinų surišėjai nepasižymi selektyvinėmis savybėmis ir todėl gali surišti ne tik mikotoksinius, bet ir maistines medžiagas. Kai kurie mikotoksinų surišėjai pasižymi stipriomis selektyvinėmis savybėmis ir geba surišti tik kai kuriuos mikotoksinius, neturėdami plataus spektro mikotoksinų surišimo gebėjimo. Tinkamai atliekant tyrimus, šios silpnosios surišėjų savybės yra lengvai aptinkamos.

Kadangi mikotoksinai yra labai pavojingos medžiagos žmonių maisto grandinėje, svarbu, kad dėmesys būtų skiriamas ne tik gyvulių ir paukščių produktyvumo rezultatų įvertinimui. Gyvulių produktyvumo rezultatai gali būti „atstatomi“ esant mikotoksiniams pašaruose ir naudojant produktus, kurie pasižymi augimą stimuliuojančiomis savybėmis nors ir didelė dalis mikotoksinų yra absorbuojama į gyvulio organizmą. Šitoks maskavimo „fenomenas“ gali būti lengvai nustatomas įtraukiant į tyrimą papildomą grupę, kuri negauna mikotoksinų, tačiau papildomai į pašarus dedamas mikotoksinų surišėjas. Mikotoksinų poveikio maskavimas taip pat gali būti aptinkamas atliekant vidaus organų svėrimą. Vidaus organų svorio padidėjimas rodo, kad yra pažeisti audiniai arba vyksta metabolinė apsauga prieš absorbuotus mikotoksinius. Mielų pagrindu pagaminti produktai, - esterifikuoti gliukomananai (EGM) pasižymi gyvulių ir paukščių produktyvumo gerinimu neatstatant normalaus vidaus organų svorio. Tai rodo, kad mikotoksinai ko gero yra absorbuojami ir gali būti deponuojami organizme, o tuo pačiu ir gyvulinės kilmės produktuose. Dėl to gali būti sukeltos grėsmės maisto saugos grandinėje.

Produktai, savo sudėtyje turintys detoksikuojančius fermentus arba mikroorganizmus, gali turėti augimą stimuliuojančias savybes. Be to siekiant užtikrinti maisto saugą, turėtų būti ištirti fermentų poveikyje susidariusių metabolitų saugumas ir kilmė. Kai kurie metabolitai gali išlikti toksiški ir pažeisti vidaus organus bei imuninę sistemą. Siekiant įvertinti mikotoksinų surišėjų efektyvumą, reikalinga atsižvelgti į daugelį parametrų atliekant tyrimus in vivo, kad būtų galima teisingai lyginti duomenis gautus iš skirtingų tyrimų.

7 kriterijai reikalingi įvertinti mikotoksinų surišėjo efektyvumą:

- Įrodymai, kad suriša platų mikotoksinų spektrą.
- Nesuriša organizmui reikalingų maistinių medžiagų.
- Įvertinti augimą stimuliuojantį poveikį, kuris gali maskuoti mikotoksikozes.
- Produktyvumo rezultatų pagerinimas.
- Organų būklės atsistatymas.
- Duomenys apie mikotoksinų išskyrimą su išmatomis.
- Imuninės sistemos atstatymas.

Daugelyje šalių pašarų užterštumas mikotoksinais reglamentuojamas ir kontroliuojamas, nustatomos leistini kiekiai pašaruose (2 lentelė). Pastaraisiais metais Šiaurės Šalių Taryba, Europos Komisija atliko trichotecenų rizikos įvertinimą. Pagal šias rizikos normas buvo nustatytos maksimalios trichotecenų paros normos:

DON- 1 µg/kg (ppb) kūno masės,

NIV- 0,7 µg/kg (ppb),

T- 2 ir HT- 2 (kartu ar atskirai)- 60-200 ng/kg (ppt) kūno masės.

ZON reglamentuojamas ne visose Europos valstybėse. Žinant šio mikotoksino poveikį, dažniausiai nustatomos rekomendacinės normos. Reglamentuota ZON koncentracija maisto produktuose:

- Austrijoje- 60 µg/kg (ppb),
- Prancūzijoje- 200 µg/kg (ppb),
- Rusijoje- 1000 µg/kg (ppb).

2 lentelė. Leistinas mikotoksinų kiekis pašaruose

Mikotoksino pavadinimas	Pašarai, žaliavos ir pašariniai priedai	Maksimalus kiekis, mg/mg (ppm)
Aflatoksinai	Pašarai,	0,05
	išskyrus žemės riešutus, kopra, palmių branduplius, medvilnės sėklas, babasu, kukurūzus ir jų produktus	0,02
	Visaverčiai pašarai galvijams, avims ir ožkoms,	0,05
	išskyrus pieninius galvijus	0,05
	veršelius ir ėriukus	0,01
	Visavaverčiai pašarai kiaulėms ir paukščiams,	0,02
	išskyrus jauniklius	
	Kiti visaverčiai pašarai	0,01
	Pašarų papildai galvijams, avims ir ožkoms,	0,05
	išskyrus pieninius galvijus, veršelius ir ėriukus	
Deoksinivalenolis (DON, vomitoksinas)	Pašarų papildai kiaulėms ir paukščiams, išskyrus jauniklius	0,03
	Kiti pašarų papildai	0,005
	Visi gyvuliai kiti pašarai	20 ppb
	Kombinuotieji pašarai	
	paršeliams	0,2
	kiaulių prieaugliui	0,6
	suaugusioms kiaulėms	1,0
Zearalenonas	Pašarai	
	paukščiai broileriai	1,5
	veisliniai paukščiai, dedeklės	1,0
	galvijai	1,0
Ochratoksinas	Kombinuotieji pašarai	
	suaugusioms kiaulėms ir paukščiams,	0,05
	kiaulių ir paukščių prieaugliui	0,02
	paršavedėms, kuiliams	0,1
Zearalenonas	paršeliams, kiaulių veisliniam prieaugliui	0,1
	penimoms kiaulėms	0,3

Parodomųjų bandymo metu naudosime mikotoksinų poveikį gyvūnų organizmui neutralizuojančius pašarų priedus. Šie pašarų priedai veiks keliais mikotoksinus neutralizuojančiais mechanizmais/ būdais. Absorbcijos būdas yra toks: įmaišius į pašarą tam tikrų priedų, fizikiniais ir

cheminiais principais virškinamajame trakte, esant atitinkamai substrato drėgmei, galima sumažinti mikotoksinų biologinį poveikį. Hidratuotas natrio, kalcio ir aliuminio silikatas sėkmingai naudojamas kaip adsorbentas aflatoksinams broilerių ir kalakutų lesaluose mažinti. Ir priešingai - norint sumažinti fuzariotoksinų kiekį tuo pačiu preparatu, poveikis buvo nedidelis. Kitas būdas tai keletu bakterijų grupių atstovai detoksikuojančiai veikiantis mikotoksinius. Pašarų priedas turi aktyvinti virškinimo trakto mikroflorą, panaudojant probiotikus, prebiotikus, organines rūgštis, eterinius aliejus kaip priemones gyvūnų imininei sistemai stiprinti.

Kitas būdas tai fermentai kurie taip pat daro įtaką mikotoksiniams. Iš vienos pusės jie gali tiesiogiai veikti mikotoksinius, kita vertus, bekrakmolius polisacharidus skaldantys enzimai, ypač broileriams, pakeičia fizines ir chemines virškinimo trakto savybes. Tai sąlygoja mikrobino spektro pakitimą virškinamajame trakte. Kartu pasikeičia virškinimo ir absorbcijos procesai, galintys mažinti mikotoksinų poveikį organizmui. Šiuolaikinės mikotoksinius neutralizuojančių pašarų priedų veikimas pagrįstas dviem pagrindinėmis strategijomis: 1) toksinų eliminacijos pagreitinimu (toksinų rezorbcija adsorbentu, tokiu būdu rezorbcijos į kraują blokavimu); 2) toksiškumo mažinimu (biologinė detoksikacija). Lietuvoje mikotoksinais užterštiems pašarams detoksikuoti pastaruoju metu beveik be išimties naudojami komerciniai pašarų priedai.

Bandymų metu naudosime mikotoksinius neutralizuojančius pašarų priedus TOXO arba lygiaverčius.

3. Parodomąjo bandymo įgyvendinimo schema

3 lentelė. Parodomąjo bandymo schema

Etapas	Operacija	Reikalavimai	Rezultatai
1. Biologinio turto esamos būklės prieš bandymų įvertinimas	1.1. Anamnezė	Reikalavimai nurodyti metodikos 4 skyriuje	
	1.2. Kraujo mėginių paėmimas	Reikalavimai nurodyti metodikos 4 skyriuje	
	1.3. Kraujo tyrimai	Reikalavimai nurodyti metodikos 4 skyriuje	
	1.4. Svėrimas	Reikalavimai nurodyti metodikos 4 skyriuje	
	1.5. Biologinio turto esamos būklės įvertinimas	Reikalavimai nurodyti metodikos 4 skyriuje	Ataskaita
2. Pašarų kokybės įvertinimas ir šėrimo racionų sudarymas	2.1. Istorinių duomenų surinkimas	Reikalavimai nurodyti metodikos 2 skyriuje	
	2.2. Pašarų mėginių paėmimas	Reikalavimai nurodyti metodikos 2 skyriuje	
	2.3. Pašarų mėginių tyrimai	Reikalavimai nurodyti metodikos 2 skyriuje	
	2.4. Šėrimo racionų sudarymas	Reikalavimai nurodyti metodikos 4 skyriuje	Ataskaita
3. Biologinio turto šėrimas ir bandymo priežiūra	3.1. Pašarų gamyba	Reikalavimai nurodyti metodikos 4 skyriuje	
	3.2. Pagamintų pašarų mėginių paėmimas	Reikalavimai nurodyti metodikos 4 skyriuje	
	3.3. Pagamintų pašarų mėginių tyrimai	Reikalavimai nurodyti metodikos 4 skyriuje	
	3.4. Šėrimas	Reikalavimai nurodyti	

		metodikos 4 skyriuje	
	3.5. Kasdienė priežiūra	Reikalavimai nurodyti metodikos 4 skyriuje	
	3.6. Bandymo priežiūros rodiklių fiksavimas	Reikalavimai nurodyti metodikos 4 skyriuje	Ataskaita
4. Biologinio turto esamos būklės prieš bandymų įvertinimas	4.1. Kraujo mėginių paėmimas	Reikalavimai nurodyti metodikos 4 skyriuje	
	4.2. Kraujo tyrimai	Reikalavimai nurodyti metodikos 4 skyriuje	
	4.3. Svėrimas	Reikalavimai nurodyti metodikos 4 skyriuje	
	4.4. Biologinio turto esamos būklės įvertinimas	Reikalavimai nurodyti metodikos 4 skyriuje	Ataskaita
5. Biologinio turto produkcijos įvertinimas	5.1. Biologinio turto vienetų atrinkimas įvertinimui	Reikalavimai nurodyti metodikos 4 skyriuje	
	5.2. Mėginių paėmimas	Reikalavimai nurodyti metodikos 4 skyriuje	
	5.3. Mėginių įvertinimas	Reikalavimai nurodyti metodikos 4 skyriuje	Ataskaita

4. Parodomojo bandymo atskirų elementų įgyvendinimo ypatumai

4.1. Kombinuotųjų pašarų gamyba

Atsižvelgiant į optimizuotus racionus kombinuotieji pašarai ūkyje gali būti pagaminami dviem būdais:

- (1) Panaudojant mobilią pašarų gamybos mašiną (toliau nurodyta mašinos markė yra tik kaip pavyzdys);

Visaverčiai pašarai paršeliams bandymui gali būti gaminami mobiliąja pašarų gamybos automašina, pavyzdžiui, „Tropper MMX 6015 PRES“ arba lygiaverte. Šioje pašarų gamybos mašinoje visų žaliavų paėmimas į gamybą ir pagamintų kombinuotųjų pašarų iškrovimas į transporto priemonę vyksta tik pneumatiniu būdu. Su mobiliąja pašarų gamybos automašina „Tropper MMX 6015 PRES“ gaminant pašarus, vienu metu galima įterpti du atskirus skystus komponentus: melasą ir aliejų. Šiems dviem komponentams yra sumontuotos atskiros talpos. Mobilioji pašarų gamybos automašina – tai mobili malimo ir/arba traiškymo bei svėrimo ir maišymo įranga, pagaminta ir sumontuota ant sunkvežimio rėmo. Mobiliosios pašarų gamybos automašinos įrangai yra išduotas ES sertifikatas, kuriuo patvirtinama, kad mašina pagal savo modifikaciją ir konstrukciją atitinka ES mašinų potvarkius, reglamentuojančius saugos ir sveikatos apsaugos normas.

1 paveikslas. Mobilioji pašarų gamybos automašina Tropper MMX 6015 PRES.

(2) Panaudojant stacionarią gamybos įrangą.

Visaverčiai pašarai paršeliams bandymui gali būti gaminami ūkininko ūkio pašarų ruošimo ceche, panaudojant stacionarią įrangą. Ūkių fermose kombinuotieji pašarai gaminami iš savos gamybos koncentratų ir baltymų, vitaminų, mineralų papildų. Kombinuotųjų pašarų gamyba susideda iš šių svarbiausių operacijų: žaliavų priėmimo, jų laikymo ir perdirbimo, komponentų paruošimo, dozavimo ir maišymo, gatavos produkcijos laikymo. Atskiroms gamybinėms operacijoms atlikti reikia numatyti atitinkamas technologijos linijas. Cecho technologijų našumas apskaičiuojamas pagal numatomą gauti didžiausią įvairių rūšių žaliavos kiekį.

Kombinuotiesiems pašarams skirti grūdai pirmiausia išvalomi, po to sumalami. Malimas gali būti smulkus, kai vyrauja 0,2-1,0, vidutinis – 1,0-1,8 ir rupus – 1,8-2,6 mm dalelės. Kiaulėms šerti skirtus grūdus rekomenduojama smulkinti 0,6-1,0 mm dalelėmis. Mineralines medžiagas reikia susmulkinti ne didesnėmis kaip 0,15 mm dalelėmis.

Ūkyje pagamintus kombinuotuosius pašarus rekomenduojama laikyti ne ilgiau kaip vieną mėnesį. Tačiau kombinuotąjį pašarą, pagamintą iš drėgnesnių kaip 14 proc. grūdų, reikia sušerti per trumpesnę laiką.

Pats paprasčiausias būdas savos gamybos miltus sumaišyti su baltymų, vitaminų, mineralų papildais ir juos dozotai tiekti į smulkinimo kamerą, malant grūdus.

2 paveikslas. Ūkininko pašarų ruošimo įranga

4.2. Tyrimai su kiaulėmis

Parodomieji bandymai bus atliekami skirtinguose šalies regionų ūkiuose. Bandymams kiekviename ūkyje analogų principu turi būti sudarytos dvi kiaulių (pasirinktinai, paršelių žinduklių, nujunkytų paršelių, penimų kiaulių, laktuojančių paršavedžių) grupės: kontrolinė (min $n=6$) ir bandomoji (min $n=6$). Bandymų metu abiejų grupių kiaulės turi būti laikomos vienodomis sąlygomis. Šėrimo bandymai gali būti skirstomi į du laikotarpius: paruošiamąjį ir tiriamąjį. Prieš bandymus bus atlikta pašarų cheminės sudėties analizė ir apskaičiuoti bei optimizuoti šėrimo racionai, kombinuotieji pašarai su kompiuterine programa HYBRIMIN Futter 5 arba lygiaverte. Bandymų trukmė priklausys nuo ūkyje taikomos kiaulių auginimo technologijos ir pasirinktos kiaulių fiziologinės – ūkinės grupės.

Bandymai bus atlikti laikantis 1997-11-06 „Lietuvos Respublikos gyvūnų globos, laikymo ir naudojimo įstatymo“ Nr.8-500 bei poįstatyminių aktų – LR Valstybinės veterinarinės tarnybos įstatymų: „Dėl laboratorinių gyvūnų veisimo, dauginimo, priežiūros ir transportavimo veterinarijų reikalavimų“ (1998-12-31 Nr. 4-31) ir „Dėl laboratorinių gyvūnų naudojimo moksliniams bandymams“ (1999-01-18, Nr. 4-16).

Bandymo metu bus stebimas visų kiaulių grupių pašaro ėdamumas ir sveikatos būklė. Kiekvieną dieną prieš šėrimą bus stebima bei registruojama kiaulių (ypač paršelių) viduriavimo bei kitų susirgimų, kritimų atvejai, analizuojamos jų priežastys. Susirgimo atvejais bus iškviečiamas veterinarijos gydytojas ir, nustatius diagnozę, kiekvienas gyvūlys bus gydomas individualiai. Taip pat bus registruojamos kiekvienos kiaulės gydymo dienos, vedama sunaudotų veterinarijų preparatų apskaita. Remiantis stebėjimo duomenimis, bus nustatomas viduriavimo, kitų susirgimų bei gydymo dienų skaičius vienai kiaulei atskirais auginimo etapais ir per visą bandymą.

Kiaulių augimo intensyvumui nustatyti atskirais auginimo laikotarpiais ir per visą bandymą jos bus individualiai sveriamos prieš rytinį šėrimą. Pirmiausiai kiaulės bus pasveriamos bandymo pradžioje, vėliau – kas mėnesį ir bandymo pabaigoje. Remdamesi svėrimo rezultatais, nustatysime bendrą ir vidutinį paros priaugius atskirais mėnesiais, auginimo etapais ir per visą bandymo laiką.

Bandymo pradžioje ir bandymo pabaigoje bus paimami pašarų pavyzdžiai jų cheminei sudėčiai nustatyti. Tyrimai bus atlikti akredituotuose chemijos laboratorijoje (pvz, rizikos institute, LSMU GI ir kt.). Pašaruose nustatysime:

1. sausąsias medžiagas - kaitinant mėginius 105°C temperatūroje iki pastovaus svorio;
2. baltymus – Kjeldalio metodu;
3. riebalus – ekstrakcijos metodu, panaudojant petrolio eterį;
4. ląstelieną – „Fibercap“ metodu;
5. pelenus – sudeginant mėginius mufelinėje krosnyje $500-550^{\circ}\text{C}$ temperatūroje;
6. kalcį – liepsnos fotometrijos metodu, panaudojant cezio chloridą ir aliuminio nitratą;
7. fosforą – fotometriniu metodu, panaudojant „molibdovanadato“ reagentą;
8. neazotines ekstraktines medžiagas (NEM) – iš 100 atėmus drėgno, baltymų, riebalų, ląstelienos ir pelenų kiekius, išreikštus %;
9. remdamesi pašarų chemine sudėtimi ir literatūriniais virškinamumo koeficientais apskaičiuosime apykaitos energijos kiekį (MJ/kg).

Apykaitos energija kiaulėms bus paskaičiuota remiantis sekančia formule:

$$AE \text{ (MJ/kg)} = 0,0223 \times \check{Z}B + 0,0341 \times \check{Z}R + 0,0170 \times Kr + 0,0168 \times C + 0,0074 \times OL - 0,0109 \times \check{Z}L.$$

Šiam tikslui bus suformuoti 1 kg masės pašarų mėginiai ir pristatyti į pasirinktą laboratoriją tyrimams.

Bandymų metu kiaulės šersime sausais pašarais iš automatinių šėryklų. Pašarų turi gauti iki soties (*ad libitum*). Vanduo bus tiekiamas iš automatinių čiuptukinių girdyklų. Kiekvienam gardui turi būti įrengta po vieną girdyklą ir po vieną automatinę šėryklą.

Tvartuose temperatūra turi būti apie 18-20⁰ C, santykinė oro drėgmė apie 70 %. Kiti tvartų mikroklimato parametrai turi atitikti normą.

Kiaulių svoris bus nustatomas bandymo pradžioje ir bandymo pabaigoje, sveriant kiekvieną paršelį individualiai, panaudojant elektronines svarstyklės. Svėrimo duomenys bus apdoroti statistinės analizės būdu.

Pagal svėrimo duomenys bus apskaičiuotas kiekvieno kiaulių priešvoris per parą pagal formulę:

$$P = \frac{M1 - M2}{d};$$

kur P- priešvoris per parą kg; M1 – pradinis svoris kg; M2 – svoris laikotarpio pabaigoje kg; d – dienų skaičius laikotarpyje.

Gauti duomenys apdorojami statistinės analizės būdu ir pateikiami 4 lentelės forma.

4 lentelė. Kiaulių augimo rezultatai (rodiklių kiekis priklauso nuo pasirinktos kiaulių fiziologinės – ūkinės grupės)

Rodikliai	I grupė (kontrolinė)	II grupė (tiriamoji)	% lyg. su kontroline grupe
Vidutinis svoris bandymo pradžioje, kg			
Vidutinis paršelių svoris 21 amžiaus dieną, kg			
Vidutinis paršelių svoris atjunkymo metu, kg			
Vidutinis svoris bandymo pabaigoje, kg			
Vidutinis priešvoris per parą, g			
Gimusių paršelių skaičius, vnt			
Nujunkytų paršelių skaičius, vnt			
Vidut. gimusių paršelių svoris, kg			
Vidut. nujunkytų paršelių svoris, kg			

Bandymų metu bus registruojamas panaudotų pašarų kiekis. Tam tikslui pašarų likučiai bus sveriami praėjus kiekvienam bandymo etapui. Pagal gautus duomenis bus apskaičiuotas kiekvieno paršelio suėstas pašarų kiekis per dieną atskirais bandymo laikotarpiais.

Panaudojus bandymų metu paršelių augimo ir pašarų panaudojimo duomenis bus apskaičiuoti pašarų sąnaudos 1 kg priešvorio ir bus pateikti 5 lentelės forma. Duomenys nebus apdorojami statistinės analizės būdu.

5 lentelė. Pašarų sąnaudos

Rodikliai	I grupė (kontrolinė)	II grupė (tiriamoji)	% lyg. su kontroline grupe
Kiaulių priešvoris kg per atskirą bandymo laikotarpį			
Vidutiniškai viena kiaulė suėdė pašarų kg per atskirą bandymo laikotarpį			
Vienam kg priešvorio sunaudojo pašarų kg			

Kiekvieno bandymo metu, kasdien bus stebima kiaulių sveikata. Tai atliks ūkio darbuotojas (šerikas arba kitas asmuo). Vizualinės kiaulių apžiūros metu bus nustatomi susirgę (viduriuojantys, neėdantys, karščiuojantys ir tt.). Kiekvienas susirgęs kiaulė bus apžiūrimas veterinarijos gydytojo, kuris paskirs reikalingą gydymą. Susirgusi kiaulė bus stebimas individualiai, o gydymui naudoti

vaistai (jų pavadinimai, kiekiai, panaudojimo trukmė) bus registruojami įrašuose. Kritus kiaulei, bus atliekamas kontrolinis skrodimas, siekiant nustatyti kritimo priežastį. Kritimo dieną, kritusios kiaulės svoris bus registruojamas įrašuose.

4.3. Tyrimai su paukščiais

Parodomieji bandymai bus atliekami skirtinguose šalies regionų ūkiuose. Bandymams kiekviename ūkyje analogų principu turi būti sudarytos dvi paukščių (pasirinktinai, vištų dėdeklių, viščiukų broilerių, kalakutų broilerių, mėsai auginamų ančių arba žąsų) grupės: kontrolinė (min n=6) ir bandomoji (min n=6). Bandymų metu abiejų grupių paukščiai turi būti laikomos vienodomis sąlygomis. Šėrimo bandymai gali būti skirstomi į du laikotarpius: paruošiamąjį ir tiriamąjį. Prieš bandymus bus atlikta pašarų cheminės sudėties analizė ir apskaičiuoti bei optimizuoti šėrimo racionalai, kombinuotieji pašarai su kompiuterine programa HYBRIMIN Futter 5 arba lygiaverte. Bandymų trukmė priklauso nuo ūkyje taikomos paukščių auginimo technologijos ir pasirinktos paukščių fiziologinės – ūkinės grupės.

Bandymai bus atlikti laikantis 1997-11-06 „Lietuvos Respublikos gyvūnų globos, laikymo ir naudojimo įstatymo“ Nr.8-500 bei poįstatyminių aktų – LR Valstybinės veterinarinės tarnybos įstatymų: „Dėl laboratorinių gyvūnų veisimo, dauginimo, priežiūros ir transportavimo veterinariinių reikalavimų“ (1998-12-31 Nr. 4-31) ir „Dėl laboratorinių gyvūnų naudojimo moksliniams bandymams“ (1999-01-18, Nr. 4-16).

Bandymo metu stebėsime paukščių sveikatos būklę. Visi susirgimai, kritimai turi būti ištirti. Bandymo metu tiriamosios grupės paukščiai papildomai gaus mikotoksinus neutralizuojantį pašarų priedą. Pašarų priedo kiekis priklausys nuo mikotoksinų kiekio pašaruose ir ūkyje taikomų paukščių auginimo technologijų. Bandymo metu panaudoti pašarai bus ištirti kaip aprašyta šios metodikos skyriuje „Tyrimai su kiaulėmis“. Bandymo metu gauti duomenys apdorojami statistinės analizės būdu ir pateikiami 6 lentelės forma

6 lentelė. Paukščių augimo rezultatai (rodiklių kiekis priklauso nuo pasirinktos paukščių fiziologinės – ūkinės grupės)

Rodikliai	I grupė (kontrolinė)	II grupė (tiriamoji)	% lyg. su kontroline grupe
Vidutinis svoris bandymo pradžioje, kg			
Vidutinis svoris bandymo pabaigoje, kg			
Vidutinis priesvoris per parą, g			
Vidutinis produkcijos kiekis per bandymo laikotarpį			
Vidutinė produkcijos masė, kg			
Vidutiniškai sulesė lesalų kg per bandymo laikotarpį			
Vienam kg produkcijos (priesvorio, kiaušinių ir tt) sunaudojo lesalų kg			
Kiti rodikliai (priklausomai nuo paukščių rūšies ir jų ūkinės paskirties)			

4.4. Tyrimai su avimis

Parodomieji bandymai bus atliekami skirtinguose šalies regionų ūkiuose. Bandymams kiekviename ūkyje analogų principu turi būti sudarytos dvi mėsai auginamų avių grupės: kontrolinė (min n=6) ir bandomoji (min n=6). Bandymų metu abiejų grupių avis turi būti laikomos vienodomis sąlygomis. Šėrimo bandymai gali būti skirstomi į du laikotarpius: paruošiamąjį ir tiriamąjį. Prieš bandymus bus atlikta pašarų cheminės sudėties analizė ir apskaičiuoti bei optimizuoti šėrimo racionalai, kombinuotieji pašarai su kompiuterine programa HYBRIMIN Futter 5 arba lygiaverte. Bandymų trukmė priklauso nuo ūkyje taikomos avių auginimo technologijos.

Bandymai bus atlikti laikantis 1997-11-06 „Lietuvos Respublikos gyvūnų globos, laikymo ir naudojimo įstatymo“ Nr.8-500 bei poįstatyminių aktų – LR Valstybinės veterinarinės tarnybos

įstatymų: „Dėl laboratorinių gyvūnų veisimo, dauginimo, priežiūros ir transportavimo veterinarinių reikalavimų“ (1998-12-31 Nr. 4-31) ir „Dėl laboratorinių gyvūnų naudojimo moksliniams bandymams“ (1999-01-18, Nr. 4-16).

Bandymo metu stebėsime avių sveikatos būklę. Visi susirgimai, kritimai turi būti ištirti. Bandymo metu tiriamosios grupės avys papildomai gaus mikotoksinus neutralizuojantį pašarų priedą. Pašarų priedo kiekis priklausys nuo mikotoksinų kiekio pašaruose ir ūkyje taikomų avių auginimo technologijų. Bandymo metu gauti duomenys apdorojami statistinės analizės būdu ir pateikiami 7 lentelės forma

7 lentelė. Avių augimo rezultatai

Rodikliai	I grupė (kontrolinė)	II grupė (tiriamoji)	% lyg. su kontroline grupe
Vidutinis svoris bandymo pradžioje, kg			
Vidutinis svoris bandymo pabaigoje, kg			
Vidutinis priesvoris per parą, g			
Vidutiniškai suėdę pašarų kg per bandymo laikotarpį			
Vienam kg priesvorio sunaudojo pašarų kg			
Kiti rodikliai <i>(pagal poreikį)</i>			

4.5. Tyrimai su triušiais

Parodomieji bandymai bus atliekami skirtinguose šalies regionų ūkiuose. Bandymams kiekviename ūkyje analogų principu turi būti sudarytos dvi triušių (pasirinktinai mėsai auginamų triušių broilerių ar laktuojančių triušių) grupės: kontrolinė (min n=6) ir bandomoji (min n=6). Bandymų metu abiejų grupių triušiai turi būti laikomos vienodomis sąlygomis. Šėrimo bandymai gali būti skirstomi į du laikotarpius: paruošiamąjį ir tiriamąjį. Prieš bandymus bus atlikta pašarų cheminės sudėties analizė ir apskaičiuoti bei optimizuoti šėrimo racionai, kombinuotieji pašarai su kompiuterine programa HYBRIMIN Futter 5 arba lygiaverte. Bandymų trukmė priklausys nuo ūkyje taikomos triušių auginimo technologijos ir pasirinktos triušių fiziologinės – ūkinės grupės.

Bandymai bus atlikti laikantis 1997-11-06 „Lietuvos Respublikos gyvūnų globos, laikymo ir naudojimo įstatymo“ Nr.8-500 bei poįstatyminių aktų – LR Valstybinės veterinarinės tarnybos įstatymų: „Dėl laboratorinių gyvūnų veisimo, dauginimo, priežiūros ir transportavimo veterinarinių reikalavimų“ (1998-12-31 Nr. 4-31) ir „Dėl laboratorinių gyvūnų naudojimo moksliniams bandymams“ (1999-01-18, Nr. 4-16).

Bandymo metu stebėsime triušių sveikatos būklę. Visi susirgimai, kritimai turi būti ištirti. Bandymo metu tiriamosios grupės triušiai papildomai gaus mikotoksinus neutralizuojantį pašarų priedą. Pašarų priedo kiekis priklausys nuo mikotoksinų kiekio pašaruose ir ūkyje taikomų triušių auginimo technologijų. Bandymo metu panaudoti pašarai bus ištirti kaip aprašyta šios metodikos skyriuje „Tyrimai su kiaulėmis“. Bandymo metu gauti duomenys apdorojami statistinės analizės būdu ir pateikiami 8 lentelės forma.

8 lentelė. Triušių augimo rezultatai *(rodiklių kiekis priklauso nuo pasirinktos triušių fiziologinės – ūkinės grupės)*

Rodikliai	I grupė (kontrolinė)	II grupė (tiriamoji)	% lyg. Su kontroline grupe
Vidutinis svoris bandymo pradžioje, kg			
Vidutinis svoris bandymo pabaigoje, kg			
Vidutinis priesvoris per parą, g			
Gimusių triušiučių svoris, kg			
Nujunkytų triušiučių svoris, kg			
Gimusių triušiučių skaičius, vnt			
Nujunkytų triušiučių skaičius, vnt			
Vidutiniškai suėdę pašarų kg per bandymo laikotarpį			

Vienam kg priesvorio sunaudojo pašarų kg			
Kiti rodikliai (<i>priklausomai nuo triušių ūkinės paskirties</i>)			

4.6. Duomenų statistinė analizė

Tyrimų duomenys bus apdoroti statistinės analizės metodu statistiniu paketu "R 1.7.1." (<http://www.r-project.org>) arba lygiaverte ir WinExcel programa arba lygiaverte. Bus apskaičiuoti požymių aritmetiniai vidurkiai, vidutiniai kvadratiniai nuokrypiai, įvairavimo koeficientai, vidurkių paklaidos. Aritmetinių vidurkių skirtumo patikimumas (p) nustatomas pagal Stjudentą. Rezultatai laikomi patikimais, kai $p < 0,05$, rezultatai nepatikimi, kai $p > 0,05$.

4.7. Gyvūninės kilmės produkcijos įvertinimas

Priklausomai nuo mitybos tradicijų ir veiklos pobūdžio atskirose šalyse suvartojamos žmonių maistui gyvūninės kilmės produkcijos (mėsos, pieno, kiaušinių) struktūra nevienoda. Daugiausia suvalgoma kiaulienos, galvijienos, paukštienos ir avienos. Kitų rūšių gyvūnų mėsos suvalgoma mažiau. Statistikos departamento duomenimis, Lietuvoje vienas gyventojas vidutiniškai suvartoja apie: kiaulienos 41,9 kg, paukštienos 21,6 kg, galvijienos 9,6 kg, avienos 0,2 kg. Sprendžiant racionalios žmogaus mitybos problemą, pasirenkant produktų gamybos technologiją, prognozuojant gyvūninės kilmės gaminių kokybę, reikia žinoti jų kokybės rodiklius. Siekiant užtikrinti gyvūninės kilmės produktų saugą ir kokybę bandymo pabaigoje atliksime mikotoksinų nustatymus piene, kiaušiniuose ar mėsoje. Konkretūs tyrimai priklausys nuo mikotoksinų kiekių pašaruose ir ūkyje taikomų gyvūnų auginimo technologijų. Mikotoksinų (aflatoksinus ir ochratoksinus) nustatymus gyvūninės kilmės produktuose (mėsoje, piene, kiaušiniuose) atliksime Nacionaliniame maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institute vadovaujantis galiojančiomis metodikomis.

Kiekvienos rūšies gyvūninės kilmės produktų rūšiai įvertinti bus paimta po 3 mėginius. Kiaulienos mėginiai paimti iš ūkyje auginamų kaulių ilgiausiojo nugaros raumens ties paskutiniais šonkauliais. Pieno iš ūkyje pagaminto pieno. Avienos – iš ūkyje auginamų avių ilgiausiojo nugaros raumens ties paskutiniais šonkauliais. Viščiukų broilerių mėginiai paimti iš krūtinėlės. Triušių iš šlaunies raumens. Visi kokybės tyrimai bus atlikti praėjus 48 valandoms po skerdimo. Kaušinių ir pieno tyrimai bus atliekami su mėginiais paimtais paskutinę bandymo dieną.

5. PANAUDOTOS IR REKOMENDUOJAMOS LITERATŪROS SARAŠAS

1. Bakutis B. Mikotoksinai gyvulių pašaruose. LR žemės ūkio ministerija. 2004. P. 8- 87.
2. Berger U., Oehme M., Kuhn F. Quantitative determination and structure elucidation of type A and B trichothecenes by HPLC/ion trap multiple mass spectrometry. *Journal of agriculture and food chemistry*, 47. 1999. P. 4240- 4245.
3. Bertschinger H. U., Fairbrother J. M. Diseases in Swine. 8 th edition. Blackwell Science Ltd., Oxford, 1999. P. 431-468
4. Drochner W. Mycotoxine- die unisichtbare Gefahr! *Top Agrar* 10. 1998. P. 8- 9.
5. Eriksen G., Aleksander J. Fusarium toxins in cereals- a risk assessment. *Tema Nord* 1998:502. Nordic Council of Ministers. Copenhagen. 1998. P. 10- 165.
6. European Commision. Brussels. Belgium. 2001a. <http://europa.eu.int/comm/food/fs/sc/scf/out44-en.pdf>. Priega prie interneto 2003m. gruodžio mėn.15d.
7. European Commision. Brussels. Belgium. 2001b. <http://europa.eu.int/comm/food/fs/sc/scf/out44-en.pdf>. Priega prie interneto 2003m. gruodžio mėn.15d. 4. [www. r-project.org](http://www.r-project.org) Priega prie interneto 2005m. sausio 3d.
8. Fernandez C., Stack M. E., Musser S. M. Determination of deoxynivalenol in 1991 U. S. winter and spring wheat by high- performace thin- layer chromatografy. *Journal of AOAC international*. 1994. P. 628- 630.
9. Fitt B., McCartney H., Walklate P. The role of rain in dispersal of pathogen inoculum. *Annu Rev Phytopathol*. 1989. P. 241- 270.
10. Gyvulininkystės žinybas (sud. Juškienė V.) Kaunas: „Aušra“ 2007. P. 119-123.
11. Henriksen B. Factors affecting Fusarium infection and mycotoxin content in cereal grains. Doctor Scientarium Theses 1999:4. Agricultural University of Norway. 1999.
12. Henriksen B., Langseth W., Sundheim L. Factors affecting Fusarium ifection and mycotoxin content in Norwegian cereal grains. 6th European Fusarium seminar and third COST 835 workshop of agriculturally important toxigenic fungi. Berlin. 2000. P. 108- 109.
13. Hoehler D. Ochratoxin A in food and feed: occurrence, legislation and mode of action. 1989. P. 2- 12.
14. Jerešūnas A., K. Triukas. Efficacy of Toxi-Nil Plus dry in the Diets for Fattening pigs. *Juornal of Agricultural science. Agraarteadus*. XI * 3, 2000. 249-254 p..
15. Jerešūnas A., K. Triukas. Naujas mikotoksinų nukenksminimo būdas. *Mano ūkis*. Nr. 2. 2000. 48p..
16. Jerešūnas A., K. Triukas. Toxy-Nil Plus Dry efektyvumas penimoms kiaulaitėms šeriant jas mikotoksinais apkrėstu pašaru. *Gyvulininkystė*, Nr 37, 2000. 105-113 p..
17. Jeroch H., Šeškevičienė J., Kulpys J. Žemės ūkio gyvulių ir paukščių mitybos fiziologinės reikmės. Kaunas, 2004. P.160
18. Juozaitienė V., Kerzienė S. Biometrija ir kompiuterinė duomenų analizė. Kaunas:
19. Kemp G., Pretorius Z., Wingfield M. Fusarium glume spot of wheat: a newly recorded mite- associated disease in South Africa. *Plant Disease*. 1996. P. 48- 51.
20. Konsultacija grūdų detoksikavimo ir konservavimo tema. Interneto medžiaga: 1. JECFA. 2001. <http://www.who.int/pcs/jesfa/summary56.pgf>. Priega prie interneto 2004m. spalio 12 d.
21. Krogh P., Hald B., Pederson E. Occurance of ochratoxin A and citrinin in cereals associated with mycotoxic porcine nephrophaty. *Acta Pathol. Microbiol*. 1995. P.689- 695.
22. Kupier- Goodman T. Prevetion of human mycotoxicoses throught risk assessment and risk management. Eagan Press. USA. 1994. P 439- 469.
23. Kupier- Goodman T. Risk assessment to humans of mycotoxins in animal- derivated food products. *Vet. Hum. Toxicol*. 1990. P.6- 14.
24. L.I. Lutwick Infectious Diseases (IIIE), VA New York Harbor Health Care System, 800 2008. <http://www.springerlink.com/content/h433015759304088/>
25. Leikus R, Norvilienė J. Kiaulių šėrimo technologijos. Baisogala.
26. Lietuvos Respublikos Pašarų Įstatymas. Valstybės žinios. Vilnius, 2000 Nr.34. P.2-4.
27. Lugauskas A., Paškevičius A., Repečkienė I. Patogeniški ir toksiški mikroorganizmai žmogaus aplinkoje. Vilnius. 2002. P. 7- 398.
28. Naumann C., Bassler R., Seibold R., Barth C. Methodenbuch Bd. III. Die chemische Untersuchung von Futtermitteln. VDLUFA-Verlag. Darmstadt. 1976.
29. NRC (U.S.). Nutrient Requirements of Swine. 10 th rev. Ed.National Academy Press, Washington. D.C. 1998.
30. Pasteyner S. Mycotozins in animal husbandry. 1994. P. 12- 230.
31. Pašarų tyrimo metodai.Normatyvinių aktų rinkinys. Vilnius, 2003. P.304
32. Pavilionis A., Lavinskaitė A., Čerkašina I., Vaičiuvėnas V., Akromas L. Medicinos mikrobiologijos pagrindai. Kaunas, KMU. 2000. P. 342- 345.
33. Perlusky D. B., Rotter B. A., Rotter R. G. Toxicology of mycotoxins. Eagan Press. St. Paul. USA. 1994. P. 359- 403.
34. Pestka J. J., Bondy G. S. Immunotoxic effects of mycotoxins. Eagan Press. St. Paul. USA. 1994. P. 339-

358. 41. Pittet A. Natural occurrence of mycotoxins in food and feed- an updated review. *Revue Med. Vet.* 1998. P. 479- 483.
35. Placinta C., D'Mello J., McDonald D. A review of worldwide contamination of cereal grains and animals feed with *Fusarium* mycotoxins. *Animal feed Sci. Tech.* 1999. P. 21- 37.
36. Rotter B. A., Perlusky D. B., Pestka J. J. Toxicology of deoxynivalenol. *Journal of toxicology and environmental health.* 1996. P. 1- 34.
37. Samson A. and other. Introduction to food- borne fungi. Centraalbureau voor Schimmelcultures. BAARN. 1988. P. 5- 272.
38. Smith J., Henderson R. Mycotoxins and animal foods. CRS press. Bosca Raton. Boston. 1994. P. 58- 62.
39. www.agrokorn.dk
40. www.hybrimin.com
41. www.selko.com/en/Solution-Programmes/feed-safety/mycotoxin-control/

6. DUOMENYS APIE AUTORIŲ

Šios metodikos autorius Marijampolės kolegijos docentas dr. Andrejus Jerešiūnas.

Marijampolė, P. Armino g, 92-4.

Tel. 8 682 34448

e-mail: andrejus.jeresiunas@mkolegija.lt

Viešojo pirkimo–
pardavimo sutarties
2 priedas

TIEKĖJO PASIŪLYMAS IR KITI SUSIJĘ DOKUMENTAI

(Pasiūlymo forma)

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“

(tiekėjo pavadinimas)

Marijampolės kolegijai

**PASIŪLYMAS
DĖL PARODOMŲJŲ BANDYMŲ ĮGYVENDINIMO PASLAUGOS PIRKIMO**

2018-08-29 Nr. VP-18.14

(data)

Kaunas

(sudarymo vieta)

Tiekėjo pavadinimas (Jeigu dalyvauja ūkio subjektų grupė, surašomi visi dalyvių pavadinimai)	UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“
Tiekėjo adresas (Jeigu dalyvauja ūkio subjektų grupė, surašomi visi dalyvių adresai)	Marvelės g. 48A-2, Kaunas
Asmens, pasirašiusio pasiūlymą saugiu elektroniniu parašu, vardas, pavardė, pareigos	
Telefono numeris	8 700 40025
El. pašto adresas	info@pokyciuvaldymas.lt

**I SKYRIUS
BENDRA INFORMACIJA**

1. Šiuo pasiūlymu pažymime, kad sutinkame su visomis Pirkimo sąlygomis.
2. Pasirašydamas CVP IS priemonėmis pateiktą pasiūlymą saugiu elektroniniu parašu, patvirtinu, kad dokumentų skaitmeninės kopijos ir elektroninėmis priemonėmis pateikti duomenys yra tikri.

SubtiekJai, jeigu jie pasitelkiami:

Nr.	SubtiekJo pavadinimas	SubtiekJo adresas	Įsipareigojimai ir įsipareigojimų dalis (nurodant konkrečius pagal Pirkimo sutartį prisiimamus įsipareigojimus), kuriai ketinama pasitelkti subtiekJą
-	-	-	-

**II SKYRIUS
PIRKIMO OBJEKTAS IR KAINOS**

Pirkimo objekto kainos:

Nr.	Paslauga	Kiekis	Maksimalūs galimi įkainiai (be PVM), Eur	Įkainis (be PVM), Eur	Suma (be PVM), Eur

1.	Žemės ūkio technikos, įrangos, patalpų, priemonių nuoma parodomojo bandymo įrengimui	10 vnt.	4 000,00	3 950,00	39500,00
2.	Priemonių, medžiagų, prekių, paslaugų įsigijimas parodomojo bandymo įrengimui	10 vnt.	1 600,00	1 550,00	15500,00
3.	Rekomendacijų galutiniams naudos gavėjams parengimas ir leidyba	1 vnt.	3 700,00	3 500,00	3500,00
4.	A3 formato plakatas	1 vnt.	24,79	24,79	24,79
5.	Informacinio straipsnio parengimas ir publikavimas	4 vnt.	460,00	460,00	1840,00
6.	Lankstinuko parengimas ir leidyba	4 vnt.	550,00	550,00	2200,00
7.	Skelbimai spaudoje	20 vnt.	68,80	68,80	1376,00
8.	Patalpų nuoma pasidalinimo patirtimi grupių susitikimams	40 vnt.	57,70	57,70	2308,00
9.	Įrangos nuoma pasidalinimo patirtimi grupių susitikimams	40 vnt.	199,70	199,70	7988,00
10.	Kanceliarinės prekės pasidalinimo patirtimi grupių susitikimams	240 vnt.	3,50	3,50	840,00
11.	Dalyvių maitinimas pasidalinimo patirtimi grupių susitikimų metu	240 vnt.	7,00	7,00	1680,00
12.	Patalpų nuoma lauko dienoms	4 vnt.	57,70	57,70	230,80
13.	Įrangos nuoma lauko dienoms	4 vnt.	199,70	199,70	798,80
14.	Kanceliarinės prekės lauko dienoms	48 vnt.	3,50	3,50	168,00
15.	Dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas lauko dienoms	48 vnt.	24,00	24,00	1152,00
16.	Dalyvių maitinimas lauko dienų metu	48 vnt.	7,00	7,00	336,00
17.	Patalpų nuoma praktiniams-informaciniais seminarais	16 vnt.	57,70	57,70	923,20
18.	Įrangos nuoma praktiniams-informaciniais seminarais	16 vnt.	199,70	199,70	3195,20
19.	Kanceliarinės prekės praktiniams-informaciniais seminarais	192 vnt.	3,50	3,50	672,00
20.	Dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas praktiniams-informaciniais seminarais	192 vnt.	24,00	24,00	4608,00
21.	Dalyvių maitinimas praktinių-informacinių seminarų metu	192 vnt.	7,00	7,00	1344,00
22.	Patalpų nuoma baigiamajai konferencijai	1 vnt.	213,50	213,50	213,50
23.	Įrangos nuoma baigiamajai konferencijai	1 vnt.	39,70	39,70	39,70
24.	Kanceliarinės prekės baigiamajai konferencijai	100 vnt.	3,50	3,50	350,00
25.	Dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas baigiamajai konferencijai	100 vnt.	17,00	17,00	1700,00
26.	Dalyvių maitinimas baigiamosios	100 vnt.	11,90	11,90	1190,00

	konferencijos metu				
27.	Kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimų pirkimas	340 vnt.	0,80	0,80	272,00
					Iš viso (be PVM):
					93949,99
					PVM
					19729,50
					Iš viso (su PVM)
					113679,49

Pirkimo objekto kaina su PVM žodžiais: Vienas šimtas trylika tūkstančių šeši šimtai septyniasdešimt devyni eurai keturiasdešimt devyni centai.

III SKYRIUS BAIGIAMOJI DALIS

Pasiūlymas visiškai atitinka pirkimo sąlygose nurodytus reikalavimus. Kartu su pasiūlymu pateikiami šie dokumentai (pasirašydamas pasiūlymą ar kiekvieną dokumentą saugiu elektroniniu parašu patvirtinu, kad dokumentų skaitmeninės kopijos yra tikros):

Nr.	Pateiktų dokumentų pavadinimas	Dokumento puslapių skaičius
1.	Europos bendrasis viešųjų pirkimų dokumentas	15

Pasiūlymas galioja Pirkimo dokumentuose nustatytą laiką.

Ši pasiūlyme nurodyta informacija yra konfidenciali:

Nr.	Pateikto dokumento pavadinimas (rekomenduojama pavadinime vartoti žodį „Konfidencialu“)

Direktorius
(Tiekėjo arba jo įgalioto asmens
pareigų pavadinimas)

Tomas Vasiliauskas
(Vardas ir pavardė)

Europos bendrasis viešųjų pirkimų dokumentas (EBVPD)

I dalis. Informacija apie pirkimo procedūrą ir perkančiąją organizaciją ar perkantįjį subjektą

Informacija apie paskelbimą

Vykdamas pirkimo procedūras, kurių kvietimas dalyvauti konkurse paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, informacija, kurios reikalaujama pagal I dalį, bus atsiųsta automatiškai, jeigu EBVPD sukurti ir užpildyti naudojama elektroninė EBVPD paslauga. Atitinkamo skelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje nuoroda:

Skelbimo numeris OL S:

-

OL S URL

National Official Journal

-

Jei kvietimas dalyvauti konkurse neskelbiamas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba jei jo skelbti nereikalaujama, perkančioji organizacija arba perkantysis subjektas turi įrašyti informaciją, kuri leistų nedviprasmiškai atpažinti pirkimo procedūrą (pvz., paskelbimo nacionaliniu lygmeniu nuorodą).

Perkančiojo subjekto tapatybė

Oficialus pavadinimas:

Marijampolės kolegija

Šalis:

Lietuva

Informacija apie pirkimo procedūrą

Type of procedure

Not specified

Vardas ir pavardė / Pavadinimas:

Parodomųjų bandymų įgyvendinimo paslauga

Trumpas aprašymas:

Projekto „Mikotoksinų poveikio mažinimo technologijų demonstravimas, siekiant gerinti produkcijos kokybę gyvulininkystės ūkiuose“ parodomųjų bandymų įgyvendinimo paslauga.

Perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto (jei taikoma) priskirtas dokumento numeris:

396111

II dalis. Informacija apie ekonominės veiklos vykdytoją

A. Informacija apie ekonominės veiklos vykdytoją

Vardas ir pavardė / Pavadinimas:

UAB "POKYČIŲ VALDYMAS"

Gatvė ir namo numeris:

Marvelės g. 48A-2

Pašto kodas:

46208

Miestas:

Kaunas

Šalis:

Lietuva

Interneto adresas (jei taikoma):

www.pokyciuvaldymas.lt

E. paštas:

info@pokyciuvaldymas.lt

Telefonas:

8 700 40025

Asmuo ar asmenys ryšiams:

Tomas Vasiliauskas

PVM mokėtojo kodas, jei yra:

LT100009304610

Jei PVM mokėtojo kodo nėra, nurodykite kitą nacionalinį identifikacinį numerį (jei reikia ir jei toks yra)

-

Ar ekonominės veiklos vykdytojas yra labai maža, mažoji ar vidutinė įmonė?

☒ Taip

☐ Ne

Tik tuo atveju, kai pirkimas rezervuotas: ar ekonominės veiklos vykdytojas yra globojama darbo grupė (neįgaliųjų socialinė įmonė), socialinė įmonė? Ar jis vykdys sutartį pagal globojamų darbo grupių (neįgaliųjų socialinių įmonių) užimtumo programas?

☐ Taip

☒ Ne

Jei taikoma, ar ekonominės veiklos vykdytojas įtrauktas į oficialų patvirtintų ekonominės veiklos vykdytojų sąrašą arba ar jis turi lygiavertį sertifikatą (pvz., pagal nacionalinę (išankstinę) kvalifikacijos vertinimo sistemą)?

☐ Taip

☒ Ne

- Be to, užpildykite trūkstamą informaciją IV dalies A, B, C arba D skirsniuose, atsižvelgdami į konkretų atvejį TIK jei to reikalaujama atitinkamame skelbime arba pirkimo dokumentuose:

e) Ar ekonominės veiklos vykdytojas galės pateikti sertifikatą dėl socialinio draudimo įmokų ir mokesčių mokėjimo arba pateikti informaciją, kuri leistų perkančiajai organizacijai ar perkančiajam subjektui jį gauti tiesiogiai naudojantis prieiga prie bet kurios iš valstybių narių nemokamos nacionalinės duomenų bazės?

☒ Taip

☐ Ne

Jei atitinkami dokumentai prieinami elektroniniu būdu, nurodykite:

https://draudejai.sodra.lt/draudeju_viesi_duomenys/

Ar ekonominės veiklos vykdytojas pirkimo procedūroje dalyvauja kartu su kitais?

☐ Taip

☒ Ne

Jei taikytina, nuroda į pirkimo dalį (-is), dėl kurios (-ių) ekonominės veiklos vykdytojas nori dalyvauti konkurse:

-

B. Informacija apie ekonominės veiklos vykdytojo teisinius atstovus #1

- Jei taikytina, nurodykite asmens (-ų), įgalioto (-ų) atstovauti ekonominės veiklos vykdytojui šios pirkimo procedūros tikslais, vardą ir pavardę ir adresą:

Vardas

Tomas

Pavardė

Vasiliauskas

Gimimo data

-

Gimimo vieta

-

Gatvė ir namo numeris:

-

Pašto kodas:

-

Miestas:

-

Šalis:

E. paštas:

info@pokyciuvaldymas.lt

Telefonas:

8 700 40025

Pareigos arba statusas:

Direktorius

Prireikus pateikite išsamią informaciją apie atstovavimą (formą, aprėptį, paskirtį ir t. t.):

-

C. Informacija apie rėmimąsi kitų subjektų pajėgumais

Ar siekdamas patenkinti IV dalyje nurodytus atrankos kriterijus ir V dalyje nurodytus kriterijus bei taisykles (jei tokių yra) ekonominės veiklos vykdytojas remiasi kitų subjektų pajėgumais?

☐ Taip

☒ Ne

D. Informacija apie subrangovus, kurių pajėgumais ekonominės veiklos vykdytojas nesiremia

- (Skirsnį reikia pildyti, tik jei šios informacijos aiškiai reikalauja perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas.)

Ar ekonominės veiklos vykdytojas ketina kurias nors sutarties dalis subrangos sutartimi pavesti atlikti trečiosioms šalims?

☐ Taip

☒ Ne

- Jei perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas aiškiai prašo šios informacijos, šalia informacijos pagal šį skirsnį, pateikite pagal šios dalies A ir B skirsnius ir III dalį reikalaujamą informaciją apie kiekvieną susijusį subrangovą (subrangovų kategorijas).

III dalis. Pašalinimo pagrindai

A. Su baudžiamaisiais nuosprendžiais susiję pagrindai

Direktyvos 2014/24/ES 57 straipsnio 1 dalyje nustatyti šie pašalinimo pagrindai

Dalyvavimas nusikalstamos organizacijos veikloje

Ar pats ekonominės veiklos vykdytojas ar bet kuris asmuo, kuris yra jo administracijos, valdymo ar priežiūros organo narys arba turi atstovavimo, sprendimo ar kontrolės įgaliojimus to ekonominės veiklos vykdytojo atžvilgiu, buvo nuteistas galutiniu teismo sprendimu už dalyvavimą nusikalstamos organizacijos veikloje, o nuosprendis priimtas prieš ne daugiau kaip penkerius metus arba kai nuosprendyje aiškiai nustatytas pašalinimo laikotarpis tebesitęsia? Kaip apibrėžta 2008 m. spalio 24 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/841/TVR dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu 2 straipsnyje (OL L 300, 2008 11 11, p. 42).

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐ Taip

☒ Ne

Korupcija

Ar pats ekonominės veiklos vykdytojas ar bet kuris asmuo, kuris yra jo administracijos, valdymo ar priežiūros organo narys arba turi atstovavimo, sprendimo ar kontrolės įgaliojimus to ekonominės veiklos vykdytojo atžvilgiu, buvo nuteistas galutiniu teismo sprendimu už korupciją, o nuosprendis priimtas prieš ne daugiau kaip penkerius metus arba kai nuosprendyje aiškiai nustatytas pašalinimo laikotarpis tebesitęsia? Kaip apibrėžta Konvencijos dėl kovos su korupcija, susijusia su Europos Bendrijų pareigūnais ar Europos Sąjungos valstybių narių pareigūnais, 3 straipsnyje (OL C 195, 1997 6 25, p. 1) ir 2003 m. liepos 22 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2003/568/TVR dėl kovos su korupcija privačiame sektoriuje 2 straipsnio 1 dalyje (OL L 192, 2003 7 31, p. 54). Į pašalinimo pagrindus taip pat įtraukta korupcija, kaip apibrėžta perkančiosios organizacijos (perkančiojo subjekto) arba ekonominės veiklos vykdytojo nacionalinėje teisėje.

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐ Taip

☒ Ne

Sukčiavimas

Ar pats ekonominės veiklos vykdytojas ar bet kuris asmuo, kuris yra jo administracijos, valdymo ar priežiūros organo narys arba turi atstovavimo, sprendimo ar kontrolės įgaliojimus to ekonominės veiklos vykdytojo atžvilgiu, buvo nuteistas galutiniu teismo sprendimu už sukčiavimą, o nuosprendis priimtas prieš ne daugiau kaip penkerius metus arba kai nuosprendyje aiškiai nustatytas pašalinimo laikotarpis tebesitęsia? Pagal Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos konvencijos 1 straipsnį (OL C 316, 1995 11 27, p. 48).

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐ Taip

☒ Ne

Teroristiniai nusikaltimai arba su teroristine veikla susiję nusikaltimai

Ar pats ekonominės veiklos vykdytojas ar bet kuris asmuo, kuris yra jo administracijos, valdymo ar priežiūros organo narys arba turi atstovavimo, sprendimo ar kontrolės įgaliojimus to ekonominės veiklos vykdytojo atžvilgiu, buvo nuteistas galutiniu teismo sprendimu už teroristinius nusikaltimus arba su teroristine veikla susijusius nusikaltimus, o nuosprendis priimtas prieš ne daugiau kaip penkerius metus arba kai nuosprendyje aiškiai nustatytas pašalinimo laikotarpis tebesitęsia? Kaip apibrėžta 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pamatinio sprendimo dėl kovos su terorizmu 1 ir 3 straipsniuose (OL L 164, 2002 6 22, p. 3). Į pašalinimo pagrindus taip pat įtrauktas nusikalstamos veikos kurstymas, pagalba ar bendrininkavimas ją vykdant arba kėsiniimasis ją įvykdyti, kaip nurodyta to pamatinio sprendimo 4 straipsnyje.

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐ Taip

☒ Ne

Pinigų plovimas arba teroristų finansavimas

Ar pats ekonominės veiklos vykdytojas ar bet kuris asmuo, kuris yra jo administracijos, valdymo ar priežiūros organo narys arba turi atstovavimo, sprendimo ar kontrolės įgaliojimus to ekonominės veiklos vykdytojo atžvilgiu, buvo nuteistas galutiniu teismo sprendimu už pinigų plovimą arba teroristų finansavimą, o nuosprendis priimtas prieš ne daugiau kaip penkerius metus arba kai nuosprendyje aiškiai nustatytas pašalinimo laikotarpis tebesitęsia? Kaip apibrėžta 2005 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/60/EB dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui 1 straipsnyje (OL L 309, 2005 11 25, p. 15).

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐ Taip

☒Ne

Vaikų darbas ir kitos prekybos žmonėmis formos

Ar pats ekonominės veiklos vykdytojas ar bet kuris asmuo, kuris yra jo administracijos, valdymo ar priežiūros organo narys arba turi atstovavimo, sprendimo ar kontrolės įgaliojimus to ekonominės veiklos vykdytojo atžvilgiu, buvo nuteistas galutiniu teismo sprendimu už vaikų darbą arba kitas prekybos žmonėmis formas, o nuosprendis priimtas prieš ne daugiau kaip penkerius metus arba kai nuosprendyje aiškiai nustatytas pašalinimo laikotarpis tebesitęsia? Kaip apibrėžta 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos, pakeičiančios Tarybos pamatinį sprendimą 2002/629/TVR, 2 straipsnyje (OL L 101, 2011 4 15, p. 1).

Jūsų atsakymas

☐Taip

☒Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐Taip

☒Ne

B. Su mokesčių ar socialinio draudimo įmokų mokėjimu susiję pagrindai

Direktyvos 2014/24/ES 57 straipsnio 2 dalyje nustatytos šios pašalinimo priežastys

Mokesčių mokėjimas

Ar ekonominės veiklos vykdytojas pažeidė savo pareigas, susijusias su mokesčių mokėjimu, tiek šalyje, kurioje yra įsisteigęs, tiek perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto valstybėje narėje, jei tai nėra jo įsisteigimo šalis?

Jūsų atsakymas

☐Taip

☒Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐Taip

☒Ne

Socialinio draudimo įmokų mokėjimas

Ar ekonominės veiklos vykdytojas pažeidė savo pareigas, susijusias su socialinio draudimo įmokų mokėjimu, tiek šalyje, kurioje yra įsisteigęs, tiek perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto valstybėje narėje, jei tai nėra jo įsisteigimo šalis?

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☒ Taip

☐ Ne

URL

https://draudejai.sodra.lt/draudeju_viesi_duomenys/

Kodas

302655185

Emitentas

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

C. Su nemokumu, interesų konfliktu ar profesiniais nusižengimais susiję pagrindai

Direktyvos 2014/24/ES 57 straipsnio 4 dalyje nustatyti šie pašalinimo pagrindai

Pareigų aplinkos teisės srityje pažeidimas

Ar ekonominės veiklos vykdytojas, kiek jam žinoma, pažeidė savo pareigas aplinkos teisės srityje? Kaip šio pirkimo tikslu nurodyta nacionalinėje teisėje, atitinkamame skelbime ar pirkimo dokumentuose arba Direktyvos 2014/18/ES 24 straipsnio 2 dalyje.

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Pareigų socialinės teisės srityje pažeidimas

Ar ekonominės veiklos vykdytojas, kiek jam žinoma, pažeidė savo pareigas socialinės teisės srityje? Kaip šio pirkimo tikslu nurodyta nacionalinėje teisėje, atitinkamame skelbime ar pirkimo dokumentuose arba Direktyvos 2014/18/ES 24 straipsnio 2 dalyje.

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Pareigų darbo teisės srityje pažeidimas

Ar ekonominės veiklos vykdytojas, kiek jam žinoma, pažeidė savo pareigas darbo teisės srityje? Kaip šio pirkimo tikslu nurodyta nacionalinėje teisėje, atitinkamame skelbime ar pirkimo dokumentuose arba Direktyvos 2014/18/ES 24 straipsnio 2 dalyje.

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Bankrotas

Ar ekonominės veiklos vykdytojas yra bankrutavęs?

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐ Taip

☒ Ne

Nemokumas

Ar ekonominės veiklos vykdytojui taikoma nemokumo ar likvidavimo procedūra?

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐ Taip

☒ Ne

Susitarimas su kreditoriais

Ar ekonominės veiklos vykdytojas yra sudaręs susitarimą su kreditoriais?

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐ Taip

☒ Ne

Bankrotui prilygstanti situacija pagal nacionalinius įstatymus

Ar ekonominės veiklos vykdytojas yra bet kokioje bankrotui prilygstančioje situacijoje, susiklosčiusioje dėl panašios nacionaliniuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytos procedūros?

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐ Taip

☒ Ne

Likvidatoriaus administruojamas turtas

Ar ekonominės veiklos vykdytojo turtą administruoja likvidatorius arba teismas?

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐ Taip

☒ Ne

Sustabdyta verslo veikla

Ar ekonominės veiklos vykdytojo verslo veikla yra sustabdyta?

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐ Taip

☒ Ne

Su kitais ekonominės veiklos vykdytojais sudaryti susitarimai, kuriais siekta iškraipyti konkurenciją

Ar ekonominės veiklos vykdytojas su kitais ekonominės veiklos vykdytojais yra sudaręs susitarimų, kuriais siekta iškraipyti konkurenciją?

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Pripažinimas kaltu dėl sunkaus profesinio nusižengimo

Ar ekonominės veiklos vykdytojas yra pripažintas kaltu dėl sunkaus profesinio nusižengimo? Jei taikytina, žr. nacionalinėje teisėje, atitinkamame skelbime ar pirkimo dokumentuose pateiktas apibrėžtis.

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Interesų konfliktas dėl dalyvavimo pirkimo procedūroje

Ar ekonominės veiklos vykdytojas žino apie kokius nors interesų konfliktus, kaip nurodyta nacionalinėje teisėje, atitinkamame skelbime ar pirkimo dokumentuose, kylančius dėl jo dalyvavimo pirkimo procedūroje?

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Tiesioginis arba netiesioginis dalyvavimas rengiant šią pirkimo procedūrą

Ar ekonominės veiklos vykdytojas arba su juo susijusi įmonė konsultavo perkančiąją organizaciją ar perkantįjį subjektą arba kitaip dalyvavo rengiant pirkimo procedūrą?

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Sutarties nutraukimas anksčiau laiko, žala ar kitos panašios sankcijos

Ar ekonominės veiklos vykdytojas turėjo tokios patirties: ankstesnė viešoji sutartis, ankstesnė sutartis su perkančiuoju subjektu arba ankstesnė koncesijos sutartis buvo nutraukta anksčiau laiko; arba buvo pareikalauta atlyginti su ankstesne sutartimi susijusią žalą ar skirtos kitos panašios sankcijos?

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒Ne

Pripažinimas kaltu dėl faktų iškraipymo, informacijos nuslėpimo, negalėjimas pateikti reikalaujamų dokumentų ir su šia procedūra susijusios konfidencialios informacijos gavimas

Ar ekonominės veiklos vykdytojas yra susijęs su vienu iš šių atvejų, kai jis :

- a) buvo labai iškreipęs faktus pateikdamas informaciją, reikalingą patikrinti, ar nėra pagrindų pašalinti, arba patikrinti atitiktį atrankos kriterijams;
- b) slėpė tokią informaciją;
- c) delsė pateikti patvirtinamuosius dokumentus, kurių reikalavo perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas, ir
- d) siekė daryti neteisėtą įtaką perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto sprendimų priėmimo procesui, kad gautų konfidencialios informacijos, dėl kurios per pirkimo procedūrą įgytų nepagrįstą pranašumą, arba tyčia teikti klaidinančios informacijos, kuri gali turėti esminės įtakos sprendimams dėl pašalinimo, atrankos ar sutarties skyrimo?

Jūsų atsakymas

☐Taip

☒Ne

IV dalis. Atrankos kriterijai

a. Visų atrankos kriterijų bendra nuoroda

Dėl atrankos kriterijų ekonominės veiklos vykdytojas pareiškia, kad Jis atitinka visus reikalaujamus atrankos kriterijus

Jūsų atsakymas

☒Taip

☐Ne

Baigti

IV dalis. Kandidatų, kurių kvalifikacija tinkama, skaičiaus sumažinimas

Ekonominės veiklos vykdytojas pareiškia, kad:

Jis atitinka objektyvius ir nediskriminacinius kriterijus ar taisykles,

taikytinus siekiant sumažinti kandidatų skaičių toliau nurodytu būdu:

tais atvejais, kai reikalaujama tam tikrų sertifikatų ar kitų formų įrodomųjų dokumentų, nurodykite, ar ekonominės veiklos vykdytojas turi kiekvieną reikiamą dokumentą:

Jei kai kurie iš šių sertifikatų ar įrodomųjų dokumentų formų prieinami elektroniniu būdu, nurodykite kiekvieno iš jų:

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐ Taip

☒ Ne

IV dalis. Baigiamieji pareiškimai

Ekonominės veiklos vykdytojai oficialiai pareiškia, kad II–V dalyse pateikta informacija yra tiksli ir teisinga ir kad ji pateikta visiškai suvokiant didelio faktų iškreipimo padarinius.

Ekonominės veiklos vykdytojai oficialiai pareiškia, kad pareikalavus gali nedelsdami pateikti nurodytus sertifikatus ir kitų formų įrodomuosius dokumentus, išskyrus tuo atvejus, kai:

- a) perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas turi galimybę atitinkamus patvirtinamuosius dokumentus tiesiogiai gauti naudodamiesi prieiga prie bet kurios iš valstybių narių nemokamos nacionalinės duomenų bazės (su sąlyga, kad ekonominės veiklos vykdytojas pateikė reikalingą informaciją (interneto adresą, išduodančiąją instituciją ar įstaigą, tikslias dokumentų nuorodas), kuri perkančiajai organizacijai ar perkančiajam subjektui leidžia tai padaryti. Pareikalavus dėl tokios prieigos turi būti pridėtas atitinkamas sutikimas) arba
- b) (priklausomai nuo Direktyvos 2014/24/ES 59 straipsnio 5 dalies antros pastraipos [gyvendinimo nacionalinėje teisėje) ne vėliau kaip 2018 m. spalio 18 d. perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas yra gavusi susijusius dokumentus.

Ekonominės veiklos vykdytojai oficialiai sutinka [nurodyti perkančiąją organizaciją ar perkantįjį subjektą, kaip nustatyta I dalies A skirsnyje] leisti susipažinti su dokumentais, kuriais patvirtinama informacija, pateikta šio Europos bendrojo viešųjų pirkimų dokumento [nurodyti atitinkamą dalį / skirsnį / punktą (-us)], dėl [nurodyti viešojo pirkimo procedūrą: (trumpas aprašymas, paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje nuoroda, nuorodos numeris)].

Data, vieta ir, jei reikia ar būtina, parašas (-ai):

Data

22-08-2018

Vieta

Kaunas

Parašas

VALSTYBĖS ĮMONĖS REGISTRŲ CENTRO KAUNO FILIALAS

E. Ožeškienės g. 12, LT-44252 Kaunas, tel. (8 37) 42 40 01, faks. (8 37) 42 43 90, el. p. .
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 135040952

**KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ TVARKOMŲ JUNGTINIŲ DUOMENŲ APIE VIEŠŲJŲ
PIRKIMŲ PROCEDŪROJE DALYVAUJANTĮ TIEKĖJĄ (JURIDINĮ ASMENĮ)
PAŽYMA**

2018-09-25 Nr. 430562

Tiekėjo pavadinimas	UAB "POKYČIŲ VALDYMAS"
Tiekėjo kontaktinė informacija:	
telefono numeris	870040025
mobilusis telefonas	865090922
elektroninio pašto adresas	info@pokyciuvaldymas.lt
interneto svetainės adresas	www.pokyciuvaldymas.lt
Buhalterio (buhalterių) ar kito (kitų) asmens (asmens), turinčio (turinčių) teisę surašyti ir pasirašyti tiekėjo apskaitos dokumentus, vardas, pavardė	
<u>Juridinių asmenų registras:</u>	
kodas	302655185
teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
teisinis statusas	Teisinis statusas neįregistruotas
buveinė (adresas)	Kauno m. sav. Kauno m. Marvelės g. 48A-2
Vadovo, kito valdymo ar priežiūros organo nario ar kito asmens, turinčio (turinčių) teisę atstovauti tiekėjui ar jį kontroliuoti, jo vardu priimti sprendimą, sudaryti sandorį, vardas, pavardė	TOMAS VASILIAUSKAS
įregistravimo data	2011-08-11
Registro tvarkytojas	Valstybės įmonės Registrų centro Kauno filialas
<u>Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos:</u>	
duomenys apie tiekėjo atsiskaitymą su valstybės, savivaldybių biudžetais ir valstybės pinigų fondais	Atsiskaitęs
Duomenų suformavimo data	2018-09-25
<u>Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos:</u>	
duomenys apie tiekėjo atsiskaitymą su Valstybinio socialinio draudimo fondu	Neįsiskolinęs
Duomenų suformavimo data	2018-09-24
<u>Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registras:</u>	
duomenys apie tiekėją	Dėl UAB "POKYČIŲ VALDYMAS", kodas 302655185, per pastaruosius 5 metus nėra priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis už nusikalstamas veikas, nurodytas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 1 dalyje ir 3 dalyje.
duomenys apie tiekėjo vadovą, kitą valdymo ar priežiūros organo narį ar kitą (kitus) asmenį (asmenis), turintį (turinčius) teisę atstovauti tiekėjui ar jį kontroliuoti, jo vardu priimti sprendimą, sudaryti sandorį	Tomui Vasiliauskui, [redacted] per pastaruosius 5 metus nėra priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis ir jis neturi neišnykusio ar nepanaikinto teistumo už nusikalstamas veikas, nurodytas Lietuvos Respublikos viešųjų

duomenys apie tiekėjo buhalterį (buhalterius) ar
kitą (kitus) asmenį (asmenis), turintį (turinčius)
teisę surašyti ir pasirašyti tiekėjo apskaitos
dokumentus

Duomenų suformavimo data

pirkimų įstatymo 46 straipsnio 1 dalyje.

per
pastaruosius 5 metus nėra priimtas ir įsiteisėjęs
apkaltinamasis teismo nuosprendis ir ji neturi
neišnykusio ar nepanaikinto teistumo už nusikalstamas
veikas, nurodytas Lietuvos Respublikos viešųjų
pirkimų įstatymo 46 straipsnio 1 dalyje.

2018-09-25

Pažymą išspausdino:

Kauno filialo Juridinių asmenų registravimo skyriaus
Ekspertė

INGRIDA IRENA RŪŠKIENĖ

UAB "POKYČIŲ VALDYMAS"

(įmonės pavadinimas)

302655185, Marvelės g. 48A-2, Kaunas

(įmonės kodas, adresas, kiti duomenys)

Patvirtinta:
2016 m. *balandžio 1* d.
Protokolo Nr. *Akc-1*

2015 m. BALANSAS

2016-04-01

(finansinės atskaitomybės sudarymo diena)

2015.01.01 - 2015.12.31

(ataskaitinis laikotarpis)

Eur

(finansinės atskaitomybės valiuta ir jos
tikslumo lygis)

	TURTAS	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai
A.	ILGALAIKIS TURTAS		7509	9084
I.	NEMATERIALUSIS TURTAS			
II.	MATERIALUSIS TURTAS		7480	9055
III.	FINANSINIS TURTAS		29	29
IV.	KITAS ILGALAIKIS TURTAS			
B.	TRUMPALAIKIS TURTAS		126815	183158
	ATSARGOS, ISANKSTINIAI APMOKEJIMAI IR			
I.	NEBAIGTOS VYKDYTI SUTARTYS		1760	18033
II.	PER VIENERIUS METUS GAUTINOS SUMOS		51869	107088
III.	KITAS TRUMPALAIKIS TURTAS			7734
IV.	PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI		73186	50303
	TURTO IŠ VISO:		134325	192243
	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai
C.	NUOSAVAS KAPITALAS		124475	151152
I.	KAPITALAS		2896	2896
II.	PERKAINOJIMO REZERVAS (REZULTATAI)			
III.	REZERVAI		290	290
IV.	NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		121289	147967
D.	DOTACIJOS, SUBSIDIJOS			
E.	MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI		9849	41090
	PO VIENERIŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR			
I.	ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
II.	PER VIENERIUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR			
	TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI		9849	41090
	NUOSAVO KAPITALO IR			
	ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO:		134325	192243

Direktorius

(įmonės vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

Tomas Vasiliauskas

(vardas ir pavardė)

UAB "POKYČIŲ VALDYMAS"

(įmonės pavadinimas)

302655185, Marvelės g. 48A-2, Kaunas

(įmonės kodas, adresas, kiti duomenys)

Patvirtinta:

2016 m. *balandžio 1* d.

Protokolo Nr. *112-1*

2015 m. PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA

2016-04-01

(finansinės atskaitomybės sudarymo diena)

2015.01.01 - 2015.12.31

(ataskaitinis laikotarpis)

Eur

(finansinės atskaitomybės valiuta ir jos tikslumo lygis)

Eil.nr.	STRAIPSNIAI	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
I.	PARDAVIMO PAJAMOS		324735	359761
II.	PARDAVIMO SAVIKAINA		182688	146232
III.	BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		142047	213528
IV.	VEIKLOS SĄNAUDOS		74380	77356
V.	TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)		67667	136172
VI.	KITA VEIKLA		5242	882
VII.	FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA		(0)	15
VIII.	ĮPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)		72909	137069
IX.	PAGAUTĖ			
X.	NETEKIMAI			
XI.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ		72909	137069
XII.	PELNO MOKESTIS		9586	18159
XIII.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		63323	118910

(įmonės vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

Tomas Vasiliau

(vardas ir pavardė)

Patvirtinta:
2016 m. *Sp. Lomonosov* 1 d.
Protokolo Nr. *AKL-1*

2015 m. gruodžio 31 d. NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

2016.04.01
(ataskaitos sudarymo data)

2015.01.01 - 2015.12.31
(ataskaitinis laikotarpis)

Eur

(ataskaitos tikslumo lygis ir valiuta)

	Apmokėtas įstatinis kapitalas	Akcijų priedai	Savos akcijos (-)	Perkainojimo rezervas (rezultatai)		Įstatymo numatyti rezervai		Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	Iš viso
				Ilgalaikio materialiojo turto	Finansinio turto	Privalomasis	Savoms akcijoms įsigyti			
1. Likutis užpraėjusių finansinių metų pabaigoje	2896					290			112177	115363
2. Apskaitos politikos pakeitimo rezultatas										-
3. Esminių klaidų taisymo rezultatas										-
4. Perskaičiuotas likutis užpraėjusių finansinių metų pabaigoje	2896	-	-	-	-	290	-	-	112177	115363
5. Ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimas (sumažėjimas)										-
6. Finansinio turto vertės padidėjimas (sumažėjimas)										-
7. Savų akcijų įsigijimas (pardavimas)										-
8. Pelno (nuostolių) ataskaitoje nepripažintas pelnas (nuostoliai)									118910	118910
9. Ataskaitinio laikotarpio grynas pelnas (nuostoliai)										-
10. Dividendai									(83121)	(83121)

	Apmokė- tas įstatinis kapitalas	Akcijų priedai	Savos akcijos (-)	Perkainojimo rezervas (rezultatai)		Įstatymo numatyti rezervai		Kiti rezervai		Nepaskirsty- tasis pelnas (nuostoliai)	Iš viso
				Ilgalaikio materialio- jo turto	Finansinio turto	Privaloma- sis	Savoms akcijoms išigyti				
11. Kitos išmokos											-
12. Sudaryti rezervai											-
13. Panaudoti rezervai											-
14. Įstatinio kapitalo didinimas (mažinimas)											-
15. Įnašai nuostoliams padengti											-
16. Likutis praėjusių finansinių metų pabaigoje	2896	-	-	-	-	290	-	-	-	147966	151152
17. Ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimas (sumažėjimas)											-
18. Finansinio turto vertės padidėjimas (sumažėjimas)											-
19. Savų akcijų įsigijimas (pardavimas)											-
20. Pelno (nuostolių) ataskaitoje nepripažintas pelnas (nuostoliai)											-
21. Ataskaitinio laikotarpio grynas pelnas (nuostoliai)										63323	63323
22. Dividendai										(90000)	(90000)
23. Kitos išmokos											-
24. Sudaryti rezervai											-
25. Panaudoti rezervai											-
26. Įstatinio kapitalo didinimas (mažinimas)											-
27. Įnašai nuostoliams padengti											-
28. Likutis ataskaitinių finansinių metų pabaigoje	2896	-	-	-	-	290	-	-	-	121289	124475

Tomas Vasiliauskas
(vardas ir pavardė)

(parašas)

(įmonės vadovo pareigų pavadinimas)

2015 m. AIŠKINAMASIS RAŠTAS

2016 m. balandžio 1 d.

Kaunas

Bendrieji duomenys

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“, įregistruota Kauno m. sav. Kauno m. Marvelės g. 48A-2. Bendrovė įregistruota įmonių rejestre Kauno miesto savivaldybėje 2011 m. rugpjūčio 11d., įmonės kodas 302655185, veiklos pobūdis – švietimas. UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“ pagrindinė veikla – mokymai, konsultavimas. Veikla vykdoma Lietuvoje.

Savarankiškų filialų, atstovybių, dukterinių ir asocijuotų įmonių UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“ neturi. Bendrovės įstatinis kapitalas 2986.20 Eur padalintas į paprastasias vardines akcijas. Viso akcijų – 100. Vienos akcijos nominali vertė – 28.96 eurų. Bendrovė priklauso trims akcininkams: Tomui Vasiliauskui, kuris valdo 40 procentų bendrovės paprastųjų akcijų, Indrei Vasiliauskienei ir Dovilei Taletavičienei, kurios valdo po 30 procentų bendrovės paprastųjų akcijų.

Bendrovėje darbuotojų skaičius 2016-01-01 – 3 darbuotojai.

Ataskaitų parengimo pagrindas

Bendrovės finansinė atskaitomybė parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos ir įmonių finansinės atskaitomybės įstatymais bei Verslo apskaitos standartais. Rengiant finansinę atskaitomybę buvo atsižvelgiama į veiklos tęstinumo principą, t.y. numatoma, kad Bendrovė artimiausioje ateityje galės tęsti savo veiklą. Finansiniai Bendrovės metai sutampa su kalendoriniais metais.

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas Bendrovėje pripažįstamas, kai jis atitinka nematerialiojo turto apibrėžimą ir Šiuos pripažinimo kriterijus:

1. pagrįstai tikėtina, kad Bendrovė ateityje iš to gaus ekonominės naudos;
2. turto įsigijimo ir pasigaminimo savikaina gali būti patikimai įvertinta ir atskirta nuo kito turto vertės;
3. Bendrovė gali tuo turtu disponuoti, jį kontroliuoti arba apriboti teisę juo naudotis kitiems.

Nematerialusis turtas apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina, finansinėje atskaitomybėje parodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukaupą amortizaciją ir jo vertės sumažėjimą ir pridėjus vertės sumažėjimo atstatymą.

Amortizacija skaičiuojama pagal tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą.

Nematerialiojo turto eksploatavimo išlaidos priskiriamos to ataskaitinio laikotarpio, kuriuo jos buvo patirtos, sąnaudoms, jei jos nepriskiriamos teikiamų paslaugų savikainai.

Nematerialiojo turto atnaujinimo ar tobulinimo išlaidos, patirtos po jo įsigijimo ar sukūrimo, pripažįstamos sąnaudomis tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kuriuo jos patiriamos.

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialus turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka visus šiuos pripažinimo kriterijus:

1. ketinama jį naudoti ilgiau nei vienerius metus;
2. pagrįstai tikimasi gauti iš turto ekonominės naudos būsimaisiais laikotarpiais;
3. galima patikimai nustatyti turto įsigijimo (pasigaminimo) savikainą;
4. turto įsigijimo (pasigaminimo) savikaina yra ne mažesne už minimalią ilgalaikio materialiojo turto savikainą, įmonės nusistatytą kiekvienai turto grupei;
5. Bendrovei raštu yra perduota rizika, susijusi su materialiuoju turtu.

Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto minimali vertė yra 1000 eurų visoms turto grupėms.

Ilgalaikio materialiojo turto grupės yra:

1. pastatai;
2. mašinos ir įrengimai;
3. transporto priemonės;
4. kita įranga ir įrenginiai;
5. kitas materialus turtas;
6. kompiuterinė technika ir ryšių priemonės.

Ilgalaikis materialusis turtas įsigijus ar pasigaminus registruojamas apskaitoje įsigijimo (pasigaminimo) savikaina. Taikant įsigijimo savikainos būdą, ilgalaikis turtas apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina, o finansinėje atskaitomybėje parodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą.

Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos normatyvai pagal LR PM Įstatymo 1 priedėlį (2 priedas). Nusidėvėjimas visoms turto grupėms skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) nusidėvėjimo metodą. Nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio po to, kai tirtas pradėtas eksploatuoti.

Nusidėvėjimo suma pripažįstama sąnaudomis kiekvieną ataskaitinį laikotarpį, išskyrus atvejus, kai nusidėvėjime sąnaudos įtraukiamas į kito turto pasigaminimo savikainą.

Ilgalaikio materialiojo turto eksploatavimo išlaidos priskiriamos to ataskaitinio laikotarpio, kuriuo jos buvo patiltos, veiklos sąnaudoms.

Ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimo ir remonto darbų registravimas apskaitoje priklauso nuo atliktų darbų rezultato.

Jei ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas ar remontas nepagerina naudingųjų turto savybių ir nepailgina jo naudingo tarnavimo laiko, šių darbų vertė pripažįstama ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis. Visais kitais rekonstravimo ar remonto atvejais didinama turto vertė.

Kai bendrovėje apskaitomas ilgalaikis materialusis turtas nebeatitinka turto priskyrimo ilgalaikiam materialiajam turtui požymių, arba jis yra perleidžiamas, šis turtas nurašomas.

Ilgalaikio materialaus turto nurašymo rezultatas pripažįstamas ataskaitinio laikotarpio pelnu arba nuostoliu.

Ilgalaikio materialaus turto bendrovė 2015 metais neįsigijo (1 priedas).

Atsargos

Apskaitoje, atsargos įvertinamos įsigijimo savikaina, o sudarant finansinę atskaitomybę – įsigijimo (pasigaminimo) savikaina.

Bendrovės apskaitoje taikomas nuolat apskaitomų atsargų būdas.

Balanso dalyje Atsargos – apskaitoma (3 priedas).

Gautinos sumos

Ilgalaikės ir trumpalaikės gautinos sumos balanse parodomos tikrąja verte, t.y. atėmus įvertintas abejotinas sumas.

2015 m. Bendrovė abejotinų skolų neturėjo.

Įstatinis kapitalas ir rezervai

Rezervai gali būti sudaromi tik Įstatymų nustatyta tvarka ir Bendrovės įstatų nustatyta tvarka.

Akcininkams priėmus sprendimą panaikinti ar mažinti kitus rezervus, apskaitoje registruojamas rezervo sumažėjimas, ta pačią suma didinant nepaskirstytąjį pelną.

Kapitalo struktūra (4 priedas).

Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)

Nepaskirstytasis pelnas per ataskaitinį laikotarpį tiesiogiai didinamas (mažinamas) registruojant esminių klaidų taisymo ir apskaitos politikos pakeitimo rezultata.

Nepaskirstytieji nuostoliai per ataskaitinį laikotarpį tiesiogiai didinami (mažinami) registruojant esminių klaidų taisymo ir apskaitos politikos pakeitimo rezultata, mažinami mažinant įstatinį kapitalą.

Pelno paskirstymas

Pelno paskirstymas Bendrovės apskaitoje registruojamas tada, kai savininkai priima sprendimą pelną paskirstyti, neatsižvelgiant į tai, kada jis buvo uždirbtas.

2015 finansinių metų rezultatas – pelnas yra (63323 Eurų) (6 priedas).

Įsipareigojimai

Įsipareigojimai pripažįstami Bendrovės apskaitoje ir atvaizduojami balanse, kai įmonė įgyja prievolės, kurias turės įvykdyti.

Planuojami sandoriai, suteiktos garantijos įsipareigojimu nepripažįstami.

Įsipareigojimai įvertinami savikaina.

Palūkanos, pelnas ar nuostoliai susiję su įsipareigojimais, pripažįstami ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis ar pajamomis.

Pajamos

Įmonės tipinė veikla – mokymo ir konsultavimo paslaugos Lietuvos teritorijoje.

Pajamos Bendrovės apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo principu, t.y. apskaitoje registruojamos tada, kai jos uždirbamos, neatsižvelgiant į pinigų gavimą.

Pajamomis laikomas tik įmonės ekonominės naudos padidėjimas. Pajamomis nepripažįstamos trečiųjų asmenų vardu surinktos sumos, taip pat pridėtinės vertės mokestis, kadangi tai tėra įmonės gaunama ekonominė nauda ir šios sumos nedidina nuosavo kapitalo.

Sąnaudos

Sąnaudos pripažįstamos vadovaujantis kaupimo bei palyginimo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką.

Sąnaudos įvertinamos tikrąja verte.

Suteiktų paslaugų savikaina Bendrovėje pripažįstama, registruojama apskaitoje ir pateikiama finansinėje atskaitomybėje tą patį Ataskaitinį laikotarpį, kai paslaugos yra parduotos ir kai pajamų suma gali būti patikimai įvertinta.

Kitai veiklai, išskyrus finansinę ir investicinę veiklą, priskiriamas naudoto ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto perleidimo rezultatas bei kitos tipinei veiklai nepriskirtos pajamos ar sąnaudos.

Dividendų pajamos pripažįstamos tada, kai dividendai paskelbiami. Baudos ir delspinigiai pripažįstami pajamomis (sąnaudomis) tada kai jie susidaro.

Veiklos sąnaudoms priskiriamos ataskaitinio laikotarpio išlaidos, susijusios su įprastine įmonės veikla. Ataskaitinio laikotarpio išlaidos, kurių negalima tiesiogiai susieti su konkrečių ataskaitinio laikotarpio pajamų uždirbimu, priskiriamos veikios sąnaudoms ir pateikiamos finansinėje atskaitomybėje tą patį ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos.

Veiklos sąnaudoms priskiriamos pardavimų sąnaudos, bendrosios ir administracinės sąnaudos.

Palūkanos už gautas paskolas, už lizingo (finansinės nuomos) būdu įsigytą turtą ir kitos su skolinimusi susijusios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tais laikotarpiais, kai jos buvo patirtos.

Operacijų užsienio valiuta apskaitos būdai

Sandoris užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu įvertinamas finansinės atskaitomybės valiuta pagal sandorio dienos valiutos kursą.

Komandiruotės išlaidos, padarytos užsienio valiuta, įvertinamos finansinės atskaitomybės valiuta, taikant išvykimo į komandiruotę dieną galiojantį valiutos kursą.

Valiutiniai straipsniai balanse įvertinami finansinės atskaitomybės valiuta, taikant balanso datos valiutos kursą.

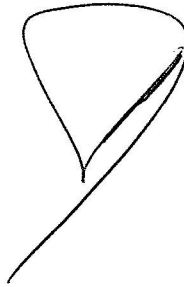
Skirtumai, kurie susidaro apmokėjus valiutiniuose straipsniuose užregistruotas sumas kitu valiutos kursu nei pirminio pripažinimo metu arba paskutinės finansinės atskaitomybės datą (jeigu valiutiniai straipsniai buvo pripažinti ankstesniais finansiniais metais), pripažįstami ataskaitinio laikotarpio pajamomis arba sąnaudomis.

Pelno (nuostolių) ataskaitos finansinės ir Investicinės veiklos straipsnyje parodomas tik valiutos kurso pasikeitimu rezultatas (pelnas arba nuostolis dėl valiutos kurso pasikeitimo).

Po balansiniai įvykiai

Finansinė Bendrovės atskaitomybė koreguojama, jei po balansiniai įvykiai turi tiesioginę įtaką dar nepatvirtintos finansinės atskaitomybės duomenims. Reikšmingų po balansinių įvykių įmonėje nebuvo.

Direktorius

Tomas Vasiliauskas

Rodikliai	Žemė	Pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrengimai	Transporto priemonės	Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	Nebaigta statyba	Kitas materialusis turtas	Išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
Išsigijimo vertė									
2014 m. gruodžio 31 d.				10.499			1.575		12.073
Isigyta									
Nurašyta (-)									
Perklasifikavimai									
2015 m. gruodžio 31 d.				10.499			1.575		12.073
Perkainavimas /nuvertėjimas									
2014 m. gruodžio 31 d.									
Perkainota (+), nuvertinta (-)									
Nudėvėta per laikotarpį									
2015 m. gruodžio 31 d.									
Sukauptas nusidėvėjimas									
2014 m. gruodžio 31 d.				2.362			656		3.018
Priskaityta už laikotarpį				1.050			525		1.575
Nurašyta (-)									
Perklasifikavimai									
2015 m. gruodžio 31 d.				3.412			1.181		4.593
Balansinė vertė									
2014 m. gruodžio 31 d.				8.137			919		9.055
2015 m. gruodžio 31 d.				7.087			394		7.480

Turto grupės	Vidutinis naudingo tarnavimo laikas (metais)
Programinė įranga	3
Transporto priemonės iki 5m.	6
Transporto priemonės virš 5m.	10
Kitas materialusis turtas	4
Kompiuterinė technika	3

Atsargos

3 priedas

Rodikliai	Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	Nebaigta gamyba	Pagaminta produkcija	Pirktos prekės, skirtos perparduoti	Iš viso
a) Atsargų įsigijimo savikaina					
Praėjusių finansinių metų pabaigoje					
Finansinių metų pabaigoje					
b) Nukainojimas iki grynosios galimo realizavimo vertės (atstatymas)					
Praėjusių finansinių metų pabaigoje					
Finansinių metų pabaigoje					
c) Grynoji galimo realizavimo vertė finansinių metų pabaigoje (a) - (b)					
Įkainojimo skirtumai, jei buvo taikomas LIFO būdas					
Įkeistų atsargų vertė					
Atsargos pas trečiuosius asmenis					

Rodikliai	Akcijų skaičius	Suma (Eur)
Akcinio kapitalo struktūra finansinių metų pabaigoje		
1. Pagal akcijų rūšis		
1.1. Paprastosios akcijos	100	2.896
1.2. Privilegijuotosios akcijos		
1.3. Darbuotojų akcijos		
1.4. Specialiosios akcijos		
1.5. Kitos akcijos		
IŠ VISO:	100	2.896
2. Valstybės arba savivaldybių kapitalas		
Savos akcijos, kurias turi pati įmonė		
Akcijos, kurias turi dukterinės įmonės		

Pelno paskirstymo projektas5 priedas

Straipsniai	Suma (Eur)
Nepaskirstytasis rezultatas – pelnas (nuostoliai) – praėjusių finansinių metų pabaigoje	147.966
Grynasis finansinių metų rezultatas – pelnas (nuostoliai)	63.323
Paskirstytinas rezultatas - pelnas (nuostoliai) – finansinių metų pabaigoje	211.289
Akcininkų įnašai nuostoliams padengti	
Pervedimai iš rezervų	
Paskirstytinas pelnas	<u>211.289</u>
Pelno paskirstymas:	
- į įstatymo numatytus rezervus	
- į kitus rezervus	
- dividendai	(90.000)
- kiti	
Nepaskirstytasis rezultatas – pelnas (nuostoliai) – finansinių metų pabaigoje	<u><u>121.289</u></u>

Dividendai

	2015	2014
Akcininkų susirinkime patvirtinti dividendai	90.000	83.121
Vidutinis svertinis paprastųjų akcijų skaičius, vnt	100	100
Patvirtinti dividendai, tenkantys vienai akcijai, Eur	<u>900</u>	<u>831</u>

Pelnas vienai akcijai

	2015	2014
Grynasis pelnas	63.323	118.910
Vidutinis svertinis paprastųjų akcijų skaičius, vnt	100	100
Grynasis pelnas vienai akcijai	<u>633</u>	<u>1.189</u>

Finansiniai ryšiai su įmonės vadovais ir kitais susijusiais asmenimis

6 priedas

Rodikliai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai	Likutis finansinių metų pabaigoje
A. Per metus priskaičiuotos sumos, susijusios su darbo santykiais:	6.947	8.151	---
1. Vadovams	6.947	8.151	---
2. Kitiems susijusiems asmenims			
B. Įmonės suteiktos paskolos:	---	---	---
1. Vadovams			
2. Kitiems susijusiems asmenims			
C. Gautos paskolos:	---	---	---
1. Iš vadovų			
2. Iš kitų susijusių asmenų			
D. Neatlygintinai perduotas turtas ir dovanos:	---	---	X
1. Vadovams			
2. Kitiems susijusiems asmenims			
E. Suteiktos įvairios garantijos įmonės vardu:	---	---	---
1. Vadovams			
2. Kitiems susijusiems asmenims			
F. Kitos reikšmingos sumos, per metus priskaičiuotos:	---	---	---
1. Vadovams			
2. Kitiems susijusiems asmenims			
G. Kiti reikšmingi įsipareigojimai įmonei:	---	---	---
1. Vadovų			
2. Kitų susijusių asmenų			
H. Parduotas turtas:	---	---	X
1. Vadovams			
2. Kitiems susijusiems asmenims			
Vidutinis vadovų skaičius per metus	1		X

Ilgalaikis nematerialus turtas

priedas

Rodikliai	Plėtos darbai	Prestizžas	Patentai, licencijos ir pan.	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Išankstiniai lšankstiniai apmokėjimai	Iš viso
Išsigijimo vertė							
2013 m. gruodžio 31 d.							
Išgyta							
Nurašyta (-)							
Perklasifikavimai							
2014 m. gruodžio 31 d.							
Išgyta							
Nurašyta (-)							
Perklasifikavimai							
2015 m. gruodžio 31 d.							
Sukaupta amortizacija							
2013 m. gruodžio 31 d.							
Priskaityta už laikotarpį							
Nurašyta (-)							
Perklasifikavimai							
2014 m. gruodžio 31 d.							
Priskaityta už laikotarpį							
Nurašyta (-)							
Perklasifikavimai							
2015 m. gruodžio 31 d.							
Balansinė vertė							
2013 m. gruodžio 31 d.							
2014 m. gruodžio 31 d.							
2015 m. gruodžio 31 d.							

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“

Finansinės ataskaitos už metus,
pasibaigusius 2016 m. gruodžio 31 d.

PUSLAPIS

FINANSINĖS ATASKAITOS:

BALANSAS	3
PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA	4
AIŠKINAMASIS RAŠTAS	5 - 14

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“

Įmonės kodas 302655185, Marvelės g.48A-2, Kaunas, Lietuva

BALANSAS
2016 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos eurai, jei nenurodyta kitaip)

	Pastabos Nr.	2016 m.	2015 m.
TURTAS			
A. ILGALAIKIS TURTAS		6,066	7,509
1. Nematerialusis turtas	3	0	0
2. Materialusis turtas	4	6,037	7,480
3. Finansinis turtas		29	29
4. Kitas ilgalaikis turtas			
B. TRUMPALAIKIS TURTAS		129,162	126,811
1. Atsargos		24	40
2. Per vienus metus gautinos sumos	5	58,273	53,585
3. Trumpalaikės investicijos			
4. Pinigai ir pinigų ekvivalentai	6	70,865	73,186
C. ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ SĄNAUDOS IR SUKAUPTOS PAJAMOS	7	57	4
TURTO IŠ VISO		135,285	134,325
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
D. NUOSAVAS KAPITALAS		111,356	124,475
1. Kapitalas	8	2,896	2,896
2. Akcijų priedai			
3. Perkainojimo rezervas			
4. Rezervai		290	290
5. Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)		108,170	121,289
E. DOTACIJOS, SUBSIDIJOS			
F. ATIDĖJINIAI			
G. MOKĖTINOS SUMOS IR KITI ĮSIPAREIGOJIMAI		23,931	9,849
1. Po vieno metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai			
2. Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	9	23,931	9,849
H. SUKAUPTOS SĄNAUDOS IR ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ PAJAMOS			
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		135,285	134,325

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos paruoštos ir pasirašytos 2017 m. balandžio 28 d.:

 Tomas Vasiliauskas
Direktorius

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“

Įmonės kodas 302655185, Marvelės g.48A-2, Kaunas, Lietuva

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos eurai, jei nenurodyta kitaip)

	Pastabos Nr.	2016 m.	2015 m.
1. Pardavimo pajamos	10	205,986	324,735
2. Pardavimo savikaina	11	122,161	182,688
3. Biologinio turto tikrosios vertės pokytis			
4. BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		83,825	142,047
5. Pardavimo sąnaudos		-346	-2,547
6. Bendrosios ir administracinės sąnaudos	12	(56,724)	(71,832)
7. Kiti veiklos rezultatai		0	5,242
8. Investicijų į patrunuojančiosios, patrunuojamųjų ir asocijuotų įmonių akcijas pajamos		0	
9. Kitų ilgalaikių investicijų ir paskolų pajamos			
10. Kitos palūkanų ir panašios pajamos		5	
11. Finansinio turto ir trumpalaikių investicijų vertės sumažėjimas			
12. Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos			
13. PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ		26,760	72,909
14. Pelno mokestis		(1,479)	(9,586)
15. GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		25,281	63,323

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos paruoštos ir pasirašytos 2017 m. balandžio 28 d.

Tomas Vasiškauskas
Direktorius

1. Bendroji informacija

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“, įregistruota Kaune, adresu – Marvelės g. 48A-2. Bendrovė įregistruota įmonių rejestre 2011 m. rugpjūčio 11 d., įmonės kodas 302655185, veiklos pobūdis – švietimas. UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“ pagrindinė veikla – mokymai, konsultavimas. Veikla vykdoma Lietuvoje.

Savarankiškų filialų, atstovybių, dukterinių ir asocijuotų įmonių UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“ neturi. Bendrovės įstatinis kapitalas 2 896 Eur padalintas į paprastasias vardines akcijas. Viso akcijų – 100. Vienos akcijos nominali vertė – 28,96 Eurų. Bendrovė priklauso trims akcininkams, kurie valdo 100 procentų bendrovės paprastųjų vardinių akcijų.

Bendrovėje darbuotojų skaičius 2017 m. sausio 1 d. – 2 darbuotojai.

2. Apskaitos politika

2.1. Pakeitimai

Dėl nuo 2016 m. sausio 1 d. įsigaliojusių Verslo apskaitos standartų pakeitimų, taikomos naujos finansinių ataskaitų formos. Šiuo tikslu finansinėse ataskaitose 2015 m. palyginamieji duomenys pateikti pertvarkyti – pagal naujų formų struktūrą.

Pateiktos finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos ir Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymų reikalavimais bei Lietuvos Verslo apskaitos standartais (VAS).

Finansinės ataskaitos yra parengtos įsigijimo vertės pagrindu.

Žemiau pateiktos pagrindinės apskaitos politikos.

2.2. Funkcinė ir pateikimo valiuta

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos eurai, kuri yra Įmonės funkcinė valiuta, kadangi didžioji Įmonės operacijų dalis yra vykdoma šia valiuta.

Nuo 2015 m. sausio 1 d. Įmonė apskaitą tvarko ir šiose finansinėse ataskaitose visos sumos yra apskaitytos ir pateiktos Lietuvos Respublikos funkcinė valiuta, eurai.

2.3. Investicinis turtas

Investicinis turtas – nekilnojamas turtas laikomas uždirbti nuomos pajamas ir/arba pelną iš turto vertės padidėjimo ir yra apskaitomas *tikrąja verte*, jo nusidėvėjimas neskačiuojamas. Investicinio turto tikroji vertė tikslinama kiekvieną kartą, sudarant finansines ataskaitas, jos pasikeitimą pelno (nuostolių) ataskaitoje pripažįstant pelnu ar nuostoliu.

Perkeliant turtą iš kitų ilgalaikio materialiojo turto grupių į investicinio turto grupę, perkeliama turto balansinė vertė laikoma investicinio turto įsigijimo savikaina. Įvertinus investicinį turtą tikrąja verte perkėlimo dieną, įsigijimo savikainos ir tikrosios vertės skirtumas parodomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Perkeliama perkainoto ilgalaikio turto nepanaudota perkainojimo rezervo (rezultatų) dalis mažinama didinant nepaskirstytąjį pelną (mažinant nuostolius).

Investicinio turto, finansinėse ataskaitose parodyto tikrąja verte, remonto išlaidos pripažįstamos laikotarpio, kuriuo jos buvo patirtos, sąnaudomis.

2.4. Ilgalaikis nematerialusis turtas

2.4.1. Atskirai įsigytas nematerialusis turtas

Atskirai įsigyjamas nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius. Amortizacija yra pripažįstama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per numatytą naudingo tarnavimo laiką. Naudingo tarnavimo laikas ir amortizacijos metodas yra peržiūrimi kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, perspektyviai atliekant bet kokius pakeitimus apskaitiniame įvertinime.

Nustatytos šios nematerialiojo turto grupės ir turto naudingo tarnavimo laikas:

Ilgalaikio nematerialiojo turto grupė	Naudingo tarnavimo laikas
Kitas materialus turtas	4 metai
Programinė įranga	3 metai

2.5. Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikiu materialiuoju turtu laikomas turtas, kurį Įmonė valdo ir kontroliuoja, iš kurio tikisi gauti ekonominės naudos būsimaisiais laikotarpiais, kuris bus naudojamas ilgiau nei vienerius metus, kurio įsigijimo (pasigaminimo) savikaina galima patikimai nustatyti ir kurio vertė didesnė už nustatytą minimalią tos grupės turto vertę.

Ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo (pasigaminimo) savikaina atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra.

Ilgalaikio turto nusidėvėjimas skaičiuojamas tiesiogiai proporcingu (tiesiniu) metodu. Likvidacinė vertė nustatoma ir yra lygi 0,29 Eur. Nusidėvėjimo sąnaudos priskiriamos Įmonės veiklos sąnaudoms.

Turtas, kurio įsigijimo vertė viršija 1 000 Eur ir kurio tarnavimo trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai, yra kapitalizuojamas.

Nustatyti tokie turto naudingo tarnavimo laikotarpiai pagal turto grupes:

Ilgalaikio materialiojo turto grupė	Naudingo tarnavimo laikas
Transporto priemonės iki 5m.	6 metai
Transporto priemonės virš 5m.	10 metų
Kitas materialusis turtas	4 metai
Kompiuterinė technika	3 metai

Kiekvienų metų pabaigoje Įmonė peržiūri ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpius, likutinę vertę ir nusidėvėjimo metodus ir įvertina pakeitimo įtaką, jei tokia yra, kuri pripažįstama

perspektyviai.

Remonto ir priežiūros išlaidos, susijusios su jau atiduotu į eksploataciją ilgalaikiu materialiuoju turtu, pridedamos prie apskaitinės ilgalaikio materialiojo turto vertės, jei jos pailgina turto naudingo tarnavimo laikotarpį ar pagerina jo naudingąsias savybes. Visos kitos patirtos remonto išlaidos pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje tuo metu, kai jos yra patiriamos. Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo nuostoliai priskiriami Įmonės veiklos sąnaudoms.

Nuomojamo ir/ar pagal panaudos sutartis naudojamo turto remonto, kuris prailgina nuomojamo turto naudingo tarnavimo laikotarpį ar pagerina naudingąsias savybes, išlaidos yra priskiriamos turtui ir yra pripažįstamos sąnaudomis per likusį nuomos laikotarpį.

Turtas, įsigytas finansinės nuomos būdu, yra nudėvimas naudojant tuos pačius kaip ir nuosavo turto, naudingo tarnavimo laikotarpius.

Gautas pelnas ar patirti nuostoliai iš ilgalaikio materialiojo turto perleidimo yra pripažįstami tų metų pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2.6. Turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo datą Įmonė peržiūri likutinę turto vertę, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Jei tokių požymių yra, Įmonė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti vertės sumažėjimą (jei toks yra). Kai neįmanoma įvertinti turto atsiperkamosios vertės, Įmonė apskaičiuoja pajamas generuojančios turto grupės, kuriai šis turtas priklauso, atsiperkamąją vertę. Kai gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas, Įmonės turtas yra paskirstomas atskiriems pajamas generuojančio turto vienetams arba Įmonės turtas yra paskirstomas mažesnėms pajamas generuojančio turto vienetų grupėms, kurioms gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas.

Atsiperkamoji vertė yra didesnioji iš grynosios galimo pardavimo kainos, atėmus pardavimo sąnaudas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, tikėtini ateities pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės naudojant ikimokestinę diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas, egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turtu susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta įvertinant ateities pinigų srautus.

Jei turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo iš karto pripažįstami pelnu ar nuostoliais, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas, tuo atveju, nuostoliai dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomi kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolio dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė padidėja, tai apskaitinė turto (pajamas generuojančios turto grupės) vertė padidinama iki naujai apskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (pajamas generuojančios turto grupės) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo atstatymas nedelsiant pripažįstamas pelnu ar nuostoliais, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas, tuo atveju, vertės sumažėjimo atstatymas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas.

2.7. Finansinis turtas

Visas finansinis turtas yra pripažįstamas ir nurašomas prekybos dieną, kai įgyjama teisė ar

pareiga pagal pasirašytą finansinių priemonių sutartį, kurios sąlygos reikalauja finansinio turto pateikimo rinkos terminais, ir pirminio pripažinimo metu yra vertinamas tikrąja verte, pridėjus sandorio išlaidas.

Finansinis turtas yra klasifikuojamas į šias grupes: finansinis turtas, „laikomas parduoti“, finansinis turtas, „laikomas iki išpirkimo termino“ ir „paskolos ir gautinos sumos“. Klasifikacija priklauso nuo finansinio turto pobūdžio ir paskirties ir nustatoma pirminio pripažinimo metu.

2.7.1. Finansinis turtas, laikomas parduoti

Parduoti laikomas finansinis turtas yra toks finansinis turtas, kuris buvo įsigytas parduoti arba siekiant gauti pelno iš jo kainos svyravimų, ir kitas finansinis turtas, kuris nepriskiriamas prie iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto ar paskolų ir gautinų sumų.

Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas, skirtas parduoti, yra įvertinamas savikaina, pridėdant tiesiogines išlaidas, susijusias su operacija. Vėlesniais laikotarpiais finansinis turtas, skirtas parduoti, yra apskaitomas tikrąja verte. Finansinis turtas, kurio kaina aktyviojoje rinkoje neskelbiama ir kurio tikrosios vertės negalima patikimai nustatyti, finansinėse ataskaitose yra įvertintas įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimą (nuostolius dėl vertės sumažėjimo). Pelnas ir nuostoliai iš finansinio turto, skirto parduoti, tikrosios vertės pasikeitimo yra įtraukiami į ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitą.

2.7.2. Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo termino

Iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas yra toks finansinis turtas, kurį ketinama ir galima laikyti iki nustatyto išpirkimo termino, gaunant fiksuotas arba galimas nustatyti sumas, išskyrus parduoti laikomą finansinį turtą, paskolas ir gautinas sumas. Finansinis turtas priskiriamas iki išpirkimo termino laikomam finansiniam turtui tik tada, kai Įmonė ketina ir sugeba jį išlaikyti iki išpirkimo termino ir nesinaudos galimybe jį parduoti.

Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo termino, yra įvertinamas savikaina, pridėdant tiesiogines išlaidas, susijusias su operacija. Vėlesniais laikotarpiais šis finansinis turtas yra apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyvią palūkanų normą.

2.7.3. Suteiktos paskolos ir gautinos sumos

Iš pirkėjų gautinos sumos, paskolos ir kitos su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais gautinos sumos, kuriomis neprekiuojama aktyvioje rinkoje, yra priskiriamos „Suteiktoms paskoloms ir gautinoms sumoms“.

Paskolos ir gautinos sumos yra apskaitomos amortizuota savikaina, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, atėmus bet kokius vertės sumažėjimo nuostolius. Palūkanų pajamos yra pripažįstamos, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, išskyrus trumpalaikes gautinas sumas, kurių palūkanų pripažinimas būtų nereikšmingas.

2.7.4. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje, pinigai kelyje ir pinigai bankų sąskaitose, indėliai iki pareikalavimo ir kitos trumpalaikės iki trijų mėnesių labai likvidžios investicijos, kurios gali būti lengvai iškeičiamos į aiškias pinigų sumas ir kurioms būdinga

nereikšminga vertės pasikeitimo rizika.

2.7.5. Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną finansinės ataskaitos sudarymo datą finansinis turtas yra įvertinamas, ar yra kokių nors vertės sumažėjimo požymių. Yra laikoma, kad finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių veiksnių, kaip vieno ar kelių įvykių, įvykusių po finansinio turto pirminio pripažinimo, pasekmė, kuri turėjo įtakos iš finansinio turto tikėtiniams ateities pinigų srautams.

Reikšmingas arba ilgalaikis listinguojamų ir nelinguojamų nuosavybės investicijų, klasifikuojamų kaip finansinis turtas laikomas galimam pardavimui, tikrosios vertės sumažėjimas žemiau vertybinių popierių savikainos yra laikomas objektyviu vertės sumažėjimo įrodymu.

Viso kito finansinio turto, įskaitant išperkamąsias obligacijas, klasifikuojamo kaip finansinis turtas laikomas galimam pardavimui, ir finansinės nuomos gautinų sumų, objektyvus vertės sumažėjimo įrodymas galėtų būti:

- reikšmingi emitento ar kitos sandorio šalies finansiniai sunkumai; arba
- palūkanų mokėjimo nevykdymas ar uždelsimas; arba
- tampa tikėtina, kad skolininkas bankrutuos arba bus įvykdytas finansinis reorganizavimas.

Tam tikrų finansinio turto kategorijų, kaip prekybos gautinos sumos, turtas, kuriam nėra individualiai nustatyto vertės sumažėjimo, yra, be to, vertinamas bendrai. Objektyvus gautinų sumų portfelio vertės sumažėjimo įrodymas galėtų apimti Įmonės patirtį rinkti mokėjimus pagal mokėjimų uždelsimą, gautinų sumų portfelyje išaugęs uždelstų mokėjimų skaičius, kurių vidutinis kredito terminas viršija 60 dienų, taip pat pastebimi nacionalinių ar vietinių ekonominių sąlygų pokyčiai, kurie koreliuoja su gautinų sumų įsipareigojimų nevykdymu.

Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolio suma yra pripažįstama kaip skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir diskontuotų, naudojant pirminę finansinio turto efektyvią palūkanų normą, numatomų ateities pinigų srautų dabartinės vertės.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama per atidėjimų sąskaitą. Kai prekybos gautina suma yra neatgaunama, ši suma yra nurašoma per atidėjimų sąskaitą. Vėliau atgautomis, bet anksčiau nurašytais sumomis yra mažinama atidėjimų sąskaita. Atidėjimų apskaitinės vertės pasikeitimai yra pripažįstami pelnu ar nuostoliais.

Jei vėlesniu periodu įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiu, kuris įvyko po vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi per pelną ar nuotolius, bet tik tiek, kad vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną investicijos apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

2.8. Finansiniai įsipareigojimai

Sutartiniai įsipareigojimai perduoti grynuosius pinigus ar kitą finansinį turtą yra klasifikuojami kaip finansiniai įsipareigojimai.

Vertindama finansinius įsipareigojimus Įmonė juos skirsto į šias grupes: susijusius su rinkos kainomis bei nesusijusius su rinkos kainomis.

2.8.1. Finansiniai įsipareigojimai, susiję su rinkos kainomis

Tai tokie finansiniai įsipareigojimai, kurių vertė priklauso nuo tam tikrų vertybinių popierių tikrosios vertės arba rinkos indekso, lemiančio vertybinių popierių tikrąją vertę, pokyčio.

Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai, susiję su rinkos kainomis yra įvertinami savikaina, su sandoriu susijusios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitoje. Vėlesniais laikotarpiais šie finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi tikrąja verte.

2.8.2. Finansiniai įsipareigojimai, nesusiję su rinkos kainomis

Finansinius įsipareigojimus, nesusijusius su rinkos kainomis, sudaro: paskolos bei prekybos mokėtinos sumos.

Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai, nesusiję su rinkos kainomis yra įvertinami savikaina, su sandoriu susijusios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitoje. Vėlesniais laikotarpiais šie finansiniai įsipareigojimai apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyvią palūkanų normą. Trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi savikaina, kadangi efektyvios palūkanų normos taikymo poveikis yra nereikšmingas.

2.9. Efektyvios palūkanų normos metodas

Efektyvios palūkanų normos metodas – tai finansinio turto ir įsipareigojimų amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų ir sąnaudų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Efektyvi palūkanų norma – tai palūkanų norma, kuri tiksliai diskontuoja įvertintus ateities pinigų srautus (įskaitant visus sumokėtus ar gautus mokesčius kurie yra neatskiriama efektyvios palūkanų normos dalis, sandorio išlaidos ir kitas priemokas ar nuolaidas) iki gryniosios pirminio pripažinimo apskaitinės vertės per numatytą finansinio turto ir įsipareigojimų laikotarpį arba (jei tinkama) per atitinkamą trumpesnę laikotarpį.

2.10. Pajamų pripažinimas

Pajamos įvertinamos gauto ar gautino atlygio už prekes ar paslaugas turto tikrąja verte. Pajamos yra mažinamos pridėtinės vertės mokesčiu ir/ar nuolaidomis.

2.10.1. Paslaugų teikimas

Paslaugų sutarčių pajamos yra pripažįstamos atsižvelgdama į sutarties darbų įvykdymo lygį. Sutarties darbų įvykdymo lygis yra nustatomas taip:

- įdiegimo atlygis pripažįstamas atsižvelgiant į įdiegimo įvykdymo lygį, kuris nustatomas proporcingai visam laikui per kurį tikimasi diegti, ir kuris praėjo iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos;

- aptarnavimo atlygis, įtrauktas į parduodamų produktų kainą, yra pripažįstamas proporcingai visoms parduotų prekių aptarnavimo išlaidoms, įvertinant anksčiau parduotiems produktams suteikto aptarnavimo skaičiaus praeities tendenciją.

- Ilgo laikotarpio sutarčių pajamos pripažįstamos sutartinėmis normomis kai darbas yra atliktas ir tiesioginės išlaidos buvo patirtos.

2.10.2. Dividendų ir palūkanų pajamos

Dividendų pajamos iš investicijų yra pripažįstamos, kai akcininkai įgyja teisę gauti mokėjimą (jei yra didelė tikimybė, kad Įmonė gaus ekonominę naudą ir pajamų suma gali būti patikimai įvertinta).

Palūkanų pajamos yra pripažįstamos, kai tikėtina, kad Įmonė gaus ekonominę naudą ir pajamų suma gali būti patikimai įvertinta. Palūkanų pajamos yra kaupiamos per laikotarpį, atsižvelgiant į negrąžintą dalį ir taikomą efektyvią palūkanų normą, kuri tiksliai diskontuoja numatomas būsimas pinigų įplaukas per numatomą to finansinio turto laikotarpį iki to turto grynosios pirminio pripažinimo balansinės vertės.

2.10.3. Nuomos pajamos

Įmonės politika pripažįstant pajamas iš veiklos nuomos yra pateikiama žemiau.

2.11. Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginimo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų sumokėjimo laiką.

2.12. Užsienio valiuta

Įmonės finansinės ataskaitos yra pateikiamos pagrindine ekonominės aplinkos, kurioje Įmonė veikia, valiuta (funkcine valiuta).

Rengiant Įmonės finansines ataskaitas, operacijos, atliktos kitomis nei Įmonės funkcinėmis valiutomis (užsienio valiutomis), yra apskaitomos valiutų kursais, galiojusiais operacijų dieną. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje piniginiai straipsniai, denominuoti užsienio valiutomis, yra konvertuojami tos dienos valiutos kursu. Nepiniginiai straipsniai, apskaitomi tikrąja verte ir denominuoti užsienio valiuta, yra konvertuojami tikrosios vertės nustatymo dienos valiutos kursu. Nepiniginiai straipsniai, apskaitomi užsienio valiutos įsigijimo verte, nekonvertuojami.

Pelnas ar nuostolis dėl valiutos kurso pasikeitimo įtraukiami į laikotarpio pelną (nuostolius).

2.13. Skolinimosi išlaidos

Skolinimosi išlaidos pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje kaupimo principu, kai patiriamos.

2.14. Pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudos atspindi mokėtino einamųjų metų mokesčio ir atidėtojo mokesčio sumą.

2.14.1. Einamųjų metų mokestis

Einamųjų metų pelno mokestis yra mokamas atsižvelgiant į apmokestinamąjį pelną už metus. Apmokestinamasis pelnas skiriasi nuo pelno, pateikto pelno (nuostolių) ataskaitoje, nes jis neapima pajamų ar sąnaudų straipsnių, kurie kitais metais yra apmokestinami ar įskaitomi ir, be to, jis neapima straipsnių, kurie niekada neapmokestinami ar įskaitomi. Pelno mokestis apskaičiuojamas naudojant galiojusį ar iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos priimtą mokesčio tarifą. 2016 m. įmonei taikomas pelno mokesčio tarifas yra 5 proc. (2015 m. – 15 proc.).

2.14.2. Atidėtas pelno mokestis

Atidėtas pelno mokestis yra pripažįstamas laikiniams skirtumams tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokesstinės bazės. Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai yra bendrai pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, o atidėtojo mokesčio turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins turimą apmokestinamąjį pelną realizuojant laikinuosius skirtumus. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikini skirtumai yra susiję su prestižu, arba jei sandorio metu (kito nei verslo jungimas) pripažįstamas turtas ar įsipareigojimai neįtakojama nei apmokestinamojo, nei finansinio pelno.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinių ataskaitų sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Įmonė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant galiojančią mokesčio normą, kuri bus taikoma tais metais, kuriais numatoma šiuos laikinus skirtumus padengti arba apmokėti, remiantis mokesčio normomis (ir mokesčių įstatymais), kurios yra ar bus patvirtintos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai atspindi mokesčines pasekmes, kurių Įmonė tikisi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekdama apmokėti ar padengti savo turtą ar įsipareigojimus.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai yra teisiškai leidžiama sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus ir kai jie yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų, ir Įmonė ketina sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus grynąja verte.

2.14.3. Einamųjų metų ir atidėtas mokestis už laikotarpį

Einamųjų metų ir atidėtas mokestis yra apskaitomi sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje, išskyrus atvejus, kai jie susiję su straipsniais, pripažįstamais ne pelno (nuostolių) ataskaitoje (tiesiogiai nuosavybėje), tokiu atveju mokestis taip pat pripažįstamas ne pelno (nuostolių) ataskaitoje, arba jei jie atsirado verslo jungimo pirminio pripažinimo metu.

2.15. Finansinės rizikos valdymo politika

2.15.1. Kredito rizika

Kredito rizika yra susijusi su rizika, kad sandorio šalis neįvykdys savo sutartinių įsipareigojimų įtakodama Įmonės finansinius nuostolius. Įmonė laikosi politikos sudaryti sandorius tik su patikimais partneriais ir gauti pakankamą užstatą, kur reikia, kaip nuostolių, kylančių iš finansinių įsipareigojimų nevykdymo, rizikos valdymo priemonę. Įmonė sandorius vykdo tik su patikimo ar geresnio finansinio lygio bendrovėmis. Ši informacija yra gaunama, jei įmanoma, iš nepriklausomų kredito reitingų agentūrų, o jei ji neprieinama, Įmonė naudoja kitą viešai prieinamą finansinę informaciją ir savo prekybos duomenis kad įvertinti savo pagrindinius klientus. Įmonės klientų ir rizikos koncentracija yra pastoviai stebima ir sandoriai yra sudaromi tik su patvirtintais klientais.

Prekybos gautinos sumas sudaro didelis klientų skaičius ir yra pasiskirsčiusios tarp įvairių pramonės šakų ir geografinių teritorijų. Nuolat atliekamas kredito įvertinimas yra grindžiamas gautinų sumų finansine būkle, ir jei reikia, yra perkamas kredito garantinis draudimas.

Vykdomas kredito vertinimas yra atliekamas įmonės finansinės padėties bei gautinas sąskaitas, jei reikia, kredito garantijų draudimo perkama.

Kredito rizika, susijusi su lėšomis bankuose, yra ribota, nes Įmonė atlieka operacijas su bankais, turinčiais gerus užsienio kredito reitingavimo agentūrų suteiktus kredito reitingus.

2.15.2. Palūkanų normos rizika

Įmonėje yra palūkanų normos koncentracijos rizika, nes Įmonė skolinasi lėšas fiksuotomis ir kintamomis palūkanų normomis. Įmonė valdo riziką išlaikydama tinkamą fiksuotų ir kintamų paskolų palūkanų derinį.

2016 m. gruodžio 31 d. įmonė nenaudojo jokių finansinių išvestinių priemonių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką.

2.15.3. Likvidumo rizika

Įmonė valdo likvidumo riziką, išlaikydama pakankamus rezervus, bankininkystės paslaugas ir rezervines kredito priemones, nuolat stebėdama faktinius ir prognozuojamus pinigų srautus, ir derindama finansinio turto ir įsipareigojimų grąžinimo terminus.

Įmonės politika yra palaikyti pakankamą pinigų ir pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito linijų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus.

2.15.4. Užsienio valiutos rizika

Įmonė vykdo sandorius denominuotus užsienio valiutomis, todėl kyla valiutos kurso svyravimo rizika. Valiutų kursų įtaka yra valdoma pagal patvirtintus politikos parametrus naudojant išankstinius užsienio valiutos sandorius.

Siekiant valdyti užsienio valiutos riziką Įmonė sudaro kreditų sutartis tik eurais. Įmonės pirkimo/pardavimo sandoriai taip pat daugiausia sudaromi eurais.

Įmonės neturi reikšmingos užsienio valiutos rizikos koncentracijos, todėl 2016 m. nesinaudojo jokiais finansinėmis priemonėmis, padedančiomis valdyti užsienio valiutos riziką.

2.16. Atidėjiniai

Atidėjinys apskaitomas tada, kai dėl įvykio praeityje Įmonė turi įsipareigojimą (teisinį ar neatšaukiamą), ir tikėtina, kad jam įvykdyti Įmonei bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys ištekliai, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta.

Suma pripažinta atidėjiniu yra geriausias įvertinimas, reikalingas padengti dabartinius ataskaitinio laikotarpio įsipareigojimus, atsižvelgiant į rizikas ir neapibrėžtumus kylančius iš šio įsipareigojimo. Kai atidėjinys vertinamas naudojant numatomus pinigų srautus įsipareigojimui padengti, jo apskaitinė vertė yra dabartinė šių pinigų srautų vertė.

Kai yra tikimasi, kad dalis ar visa ekonominė nauda reikalinga padengti atidėjinį bus atgauta iš trečiosios šalies, gautina suma yra prižįstama turtu jei yra tikrai aišku, kad kompensacija bus gauta ir kad gautina suma gali būti patikimai įvertinta.

2.17. Susijusios šalys

Susijusiomis šalimis pripažįstami akcininkai, darbuotojai, Valdybos nariai, jų artimi giminės ir įmonės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai per tarpininką kontroliuoja Įmonę arba yra kontroliuojamos atskirai ar kartu su kita šalimi, kuri taip pat pripažįstama susijusia šalimi, galiojant sąlygai, kad šis ryšys suteikia galimybę vienai iš šalių kontroliuoti kitą šalį arba daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai, priimant finansinius ir valdymo sprendimus.

2.18. Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Įmonės padėtį finansinių ataskaitų sudarymo datą (koreguojantys įvykiai), atspindimi finansinėse ataskaitose. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai jų įtaka reikšminga.

2.19. Svarbūs apskaitiniai įvertinimai ir pagrindiniai neaiškūs vertinimo šaltiniai

Vadovybė, taikydamą Įmonės apskaitos politikas, privalo atlikti įvertinimus, priimti sprendimus ir prielaidas dėl turto ir įsipareigojimų apskaitinių verčių, kurios nėra lengvai nustatomos naudojant kitus šaltinius. Įvertinimai ir susijusios prielaidos yra grindžiami praeities patirtimi bei kitais tiesiogiai susijusiais faktoriais. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo pateiktų įvertinimų.

Įvertinimai ir pagrindinės prielaidos yra nuolatos peržiūrimi. Apskaitinių įvertinimų peržiūros rezultatai yra pripažįstami tą laikotarpį, kuriame ši peržiūra buvo atlikta ir jos rezultatai turėjo įtakos jam arba peržiūros laikotarpiu ir ateities laikotarpiais, jei peržiūra turi įtakos einamajam ir būsimajam laikotarpiui.

2.20. Svarbūs įvertinimai taikant apskaitos politiką

Žemiau yra pateikiami svarbūs įvertinimai, išskyrus tuos, kurie susiję su vertinimais, kuriuos vadovybė turi atlikti taikant Įmonės apskaitos politiką ir kurie labiausiai įtakoja sumas, pripažintas finansinėse ataskaitose.

2.20.1. Ilgalaikių sutarčių pajamų ir išlaidų pripažinimas

Pajamos ir išlaidos yra pripažįstamos apskaitoje atsižvelgiant į sutarties užbaigtumą balanso sudarymo dienai. Sutarties užbaigtumas yra matuojamas procentais pagal patirtų iki finansinių

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos eurai, jei nenurodyta kitaip)

ataskaitų datos ir visų prognozuojamų sutarties sąnaudų santykį. Jeigu prognozuojamos sutarties sąnaudos buvo didesnės (mažesnės) negu faktinės sutarties sąnaudos, sutarties pajamos, pripažintos einamajame laikotarpyje, yra atitinkamai mažesnės (didesnės).

3. Ilgalaikis turtas

3.1. Nematerialus turtas

Gruodžio 31 d. nematerialaus turto įmonė neturėjo.

3.2. Materialus turtas

Gruodžio 31 d. materialųjį turtą sudarė:

	Transporto priemonės	Kita įranga
Įsigijimo vertė		
2015 m. sausio 1 d.	-	-
- įsigijimai	10,499	1,575
2015 m. gruodžio 31 d.	10,499	1,575
- įsigijimai		
2016 m. gruodžio 31 d.	10,499	1,575
Sukaupta amortizacija		
2015 m. sausio 1 d.	-	-
- amortizacija	3,412	1,181
2015 m. gruodžio 31 d.	3,412	1,181
- amortizacija	1,050	394
2016 m. gruodžio 31 d.	4,462	1,574
Likutinė vertė:		
2015 m. gruodžio 31 d.	7,087	394
2016 m. gruodžio 31 d.	6,037	0

Įmonės ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas buvo apskaitytas pelno (nuostolių) ataskaitoje, veiklos sąnaudų straipsnyje.

3.3. Finansinis turtas

Gruodžio 31 d. turto vertė sudarė 29 Eur.

3.4. Per vienerius metus gautinos sumos

Gruodžio 31 d. per vienerius metus gautinos sumos sudarė:

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos eurai, jei nenurodyta kitaip)

	2016 m.	2015 m.
Pirkėjų skolos	25,248	42,236
Išankstiniai apmokėjimai	30,155	1,143
Kitos gautinos sumos	2,870	10,206
Gautinos sumos iš viso	58,273	53,585

3.5. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	2016 m.	2015 m.
Pinigai banke	70,865	73,186
Pinigai kasoje	0	0
Iš viso	70,865	73,186

3.6. Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos

Gruodžio 31 d. ateinančių laikotarpių sąnaudas ir sukauptas pajamas sudarė:

	2016 m.	2015 m.
Ateinančių laikotarpių sąnaudos	57	4
Iš viso	57	4

3.7. Kapitalas

2016 m. ir 2015 m. Įmonė savų akcijų neįsigijo ir neperleido.

2016 m. gruodžio 31 d. Įmonės akcininkai buvo:

	2016 m. gruodžio 31 d.		
	Akcijų skaičius	Visų akcijų dalis, proc.	Balso teisę turinčių akcijų dalis, proc.
Fiziniai asmenys	100	100	100
Iš viso	100	100	100

3.8. Po vienerių metų mokėtinos sumos

Gruodžio 31 d. Įmonė ilgalaikių įsipareigojimų neturėjo.

3.9. Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai

Gruodžio 31 d. Įmonės trumpalaikius įsipareigojimus sudarė:

	2016 m.	2015 m.
Mokėtinas DU	0	0
Prekybos skolos tiekėjams	1,427	3,400
Mokėtini mokesčiai	63	6,203
Gauti išankstiniai apmokėjimai	20,220	247
Kitos mokėtinos sumos	2,222	-
Iš viso	23,931	9,850

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos eurai, jei nenurodyta kitaip)

3.10. Pardavimo pajamos

Gruodžio 31 d. Įmonės pajamos sudarė:

	<u>2016 m.</u>	<u>2015 m.</u>
Pardavimo pajamos	205,986	324,735
Iš viso	205,986	324,735

3.11. Paradavimų savikaina

Gruodžio 31 d. Įmonės pardavimų savikainą sudarė:

	<u>2016 m.</u>	<u>2015 m.</u>
Tiesioginės išlaidos	122,161	182,688
Iš viso	122,161	182,688

3.12. Bendrosios ir administracinės sąnaudos

Už metus, pasibaigusius gruodžio 31 d. veiklos sąnaudas sudarė:

	<u>2016 m.</u>	<u>2015 m.</u>
Bendros ir administracinės sąnaudos	56,724	71,832
Iš viso	56,724	71,832

3.13. Kita Veikla

Kitos veiklos struktūra 2016 metų gruodžio 31d.:

	<u>2016 m.</u>	<u>2015 m.</u>
Kitos veiklos pajamos	0	5,243
Kitos veiklos sąnaudos	-	(1)
Iš viso	0	5,242

3.14. Pobalansiniai įvykai

Jokių svarbių įvykių nuo finansinių ataskaitų sudarymo datos iki finansinių ataskaitų patvirtinimo dienos neįvyko.

Finansinės ataskaitos paruoštos ir pasirašytos 2017 m. balandžio 28 d.

Tomas Vasilauskas
Direktorius

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“

Finansinės ataskaitos už metus,
pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

PUSLAPIS

FINANSINĖS ATASKAITOS:

BALANSAS	3
PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA	4
AIŠKINAMASIS RAŠTAS	5 - 14

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“

Įmonės kodas 302655185, Marvelės g.48A-2, Kaunas, Lietuva

BALANSAS**2017 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos eurai, jei nenurodyta kitaip)

	Pastabos Nr.	2017 m.	2016 m.
TURTAS			
A. ILGALAIKIS TURTAS		5,016	6,066
1. Nematerialusis turtas	3	0	0
2. Materialusis turtas	4	4,987	6,037
3. Finansinis turtas		29	29
4. Kitas ilgalaikis turtas			
B. TRUMPALAIKIS TURTAS		193,644	129,162
1. Atsargos		146	24
2. Per vienus metus gautinos sumos	5	79,819	58,273
3. Trumpalaikės investicijos			
4. Pinigai ir pinigų ekvivalentai	6	113,680	70,865
C. ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ SĄNAUDOS IR SUKAUPTOS PAJAMOS	7	117	57
TURTO IŠ VISO		198,778	135,285
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
D. NUOSAVAS KAPITALAS		170,152	111,356
1. Kapitalas	8	2,900	2,896
2. Akcijų priedai			
3. Perkainojimo rezervas			
4. Rezervai		290	290
5. Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)		166,963	108,170
E. DOTACIJOS, SUBSIDIJOS			
F. ATIDĖJINIAI			
G. MOKĖTINOS SUMOS IR KITI ĮSIPAREIGOJIMAI		28,625	23,931
1. Po vieno metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai			
2. Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	9	28,625	23,931
H. SUKAUPTOS SĄNAUDOS IR ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ PAJAMOS			
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		198,777	135,285

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos paruoštos ir pasirašytos 2018 m. balandžio 30 d.:

Tomas Vasiliauskas
Direktorius

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“

Įmonės kodas 302655185, Marvelės g.48A-2, Kaunas, Lietuva

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.**

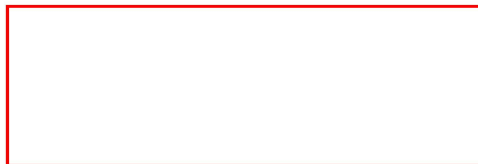
(visos sumos eurai, jei nenurodyta kitaip)

	Pastabos Nr.	2017 m.	2016 m.
1. Pardavimo pajamos	10	299,223	205,986
2. Pardavimo savikaina	11	126,274	122,161
3. Biologinio turto tikrosios vertės pokytis			
4. BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		172,949	83,825
5. Pardavimo sąnaudos		-156	-346
6. Bendrosios ir administracinės sąnaudos	12	(56,407)	(56,724)
7. Kiti veiklos rezultatai		-2	0
8. Investicijų į patronuojančiosios, patronuojamųjų ir asocijuotų įmonių akcijas pajamos		0	0
9. Kitų ilgalaikių investicijų ir paskolų pajamos			
10. Kitos palūkanų ir panašios pajamos			5
11. Finansinio turto ir trumpalaikių investicijų vertės sumažėjimas			
12. Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos		(4)	
13. PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ		116,380	26,760
14. Pelno mokestis		(5,823)	(1,479)
15. GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		110,557	25,281

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos paruoštos ir pasirašytos 2018 m. balandžio 30 d.:

Tomas Vasiliauskas
Direktorius

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“

Įmonės kodas 302655185, Marvelės g.48A-2, Kaunas, Lietuva

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos eurai, jei nenurodyta kitaip)

1. Bendroji informacija

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“, įregistruota Kaune, adresu – Marvelės g. 48A-2. Bendrovė įregistruota įmonių rejestre 2011 m. rugpjūčio 11 d., įmonės kodas 302655185, veiklos pobūdis -švietimas. UAB "Pokyčių valdymas" pagrindinė veikla – mokymai,konsultavimas. Veikla vykdoma Lietuvoje.

Savarankiškų filialų, atstovybių, dukterinių ir asocijuotų įmonių UAB „Pokyčių valdymas“ neturi. Bendrovės įstatinis kapitalas 2900 Eur padalintas į paprastasias vardines akcijas. Viso akcijų - 100. Vienos akcijos nominali vertė – 29.00 Eurų. Bendrovė priklauso trims akcininkams, kurie valdo 100 procentų bendrovės paprastųjų vardinių akcijų.

Bendrovėje darbuotojų skaičius 2018.01.01 –2 darbuotojai.

2. Apskaitos politika

Pakeitimai

Dėl nuo 2016 01 01 įsigaliojusių Verslo apskaitos standartų pakeitimų, taikomos naujos finansinių ataskaitų formos.

Pateiktos finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos ir Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymų reikalavimais bei Lietuvos Verslo apskaitos standartais (VAS).

Finansinės ataskaitos yra parengtos įsigijimo vertės pagrindu.

Žemiau pateiktos pagrindinės apskaitos politikos.

Funkcinė ir pateikimo valiuta

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos eurai, kuri yra Įmonės funkcinė valiuta, kadangi didžioji Įmonės operacijų dalis yra vykdoma šia valiuta.

Nuo 2015 m. sausio 1 d. Įmonė apskaitą tvarko ir šiose finansinėse ataskaitose visos sumos yra apskaitytos ir pateiktos Lietuvos Respublikos funkcinė valiuta, eurai.

Investicinis turtas

Investicinis turtas – nekilnojamas turtas laikomas uždirbti nuomos pajamas ir/arba pelną iš turto vertės padidėjimo ir yra apskaitomas *tikrąja verte*, jo nusidėvėjimas neskaiciuojamas. Investicinio turto tikroji vertė tikslinama kiekvieną kartą, sudarant finansines ataskaitas, jos pasikeitimą pelno (nuostolių) ataskaitoje pripažįstant pelnu ar nuostoliu.

Perkeliant turtą iš kitų ilgalaikio materialiojo turto grupių į investicinio turto grupę, perkeliama turto balansinė vertė laikoma investicinio turto įsigijimo savikaina. Įvertinus investicinį turtą tikrąja verte perkėlimo dieną, įsigijimo savikainos ir tikrosios vertės skirtumas parodomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Perkeliama perkainoto ilgalaikio turto nepanaudota perkainojimo rezervo (rezultatų) dalis mažinama didinant nepaskirstytąjį pelną (mažinant nuostolius).

Investicinio turto, finansinėse ataskaitose parodyto tikrąja verte, remonto išlaidos pripažįstamos laikotarpio, kuriuo jos buvo patirtos, sąnaudomis.

Ilgalaikis nematerialusis turtas

Atskirai įsigytas nematerialusis turtas

Atskirai įsigijamas nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius. Amortizacija yra pripažįstama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per numatytą naudingo tarnavimo laiką. Naudingo tarnavimo laikas ir amortizacijos metodas yra peržiūrimi kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, perspektyviai atliekant bet kokius pakeitimus apskaitiniame įvertinime.

Nustatytos šios nematerialiojo turto grupės ir turto naudingo tarnavimo laikas:

Ilgalaikio nematerialiojo turto grupė	Naudingo tarnavimo laikas
Kitas materialus turtas	4 metai
Programinė įranga	3 metai

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikiu materialiuoju turtu laikomas turtas, kurį Įmonė valdo ir kontroliuoja, iš kurio tikisi gauti ekonominės naudos būsimaisiais laikotarpiais, kuris bus naudojamas ilgiau nei vienerius metus, kurio įsigijimo (pasigaminimo) savikaina galima patikimai nustatyti ir kurio vertė didesnė už nustatytą minimalią tos grupės turto vertę.

Ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo (pasigaminimo) savikaina atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra.

Ilgalaikio turto nusidėvėjimas skaičiuojamas tiesiogiai proporcingu (tiesiniu) metodu. Likvidacinė vertė nustatoma ir yra lygi 0,29 Eur. Nusidėvėjimo sąnaudos priskiriamos Įmonės veiklos sąnaudoms.

Turtas, kurio įsigijimo vertė viršija 1000 Eur ir kurio tarnavimo trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai, yra

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“

Įmonės kodas 302655185, Marvelės g.48A-2, Kaunas, Lietuva

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos eurai, jei nenurodyta kitaip)

kapitalizuojamas.

Nustatyti tokie turto naudingo tarnavimo laikotarpiai pagal turto grupes:

Ilgalaikio materialiojo turto grupė	Naudingo tarnavimo laikas
Transporto priemonės iki 5m.	6 metai
Transporto priemonės virš 5m.	10 metų
Kitas materialusis turtas	4 metai
Kompiuterinė technika	3 metai

Kiekvienų metų pabaigoje Įmonė peržiūri ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpius, likutinę vertę ir nusidėvėjimo metodus ir įvertina pakeitimo įtaką, jei tokia yra, kuri pripažįstama perspektyviai.

Remonto ir priežiūros išlaidos, susijusios su jau atiduotu į eksploataciją ilgalaikiu materialiuoju turtu, pridedamos prie apskaitinės ilgalaikio materialiojo turto vertės, jei jos pailgina turto naudingo tarnavimo laikotarpį ar pagerina jo naudingąsias savybes. Visos kitos patirtos remonto išlaidos pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje tuo metu, kai jos yra patiriamos. Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo nuostoliai priskiriami Įmonės veiklos sąnaudoms.

Nuomojamo ir/ar pagal panaudos sutartis naudojamo turto remonto, kuris prailgina nuomojamo turto naudingo tarnavimo laikotarpį ar pagerina naudingąsias savybes, išlaidos yra priskiriamos turtui ir yra pripažįstamos sąnaudomis per likusį nuomos laikotarpį.

Turtas, įsigytas finansinės nuomos būdu, yra nudėvimas naudojant tuos pačius kaip ir nuosavo turto, naudingo tarnavimo laikotarpius.

Gautas pelnas ar patirti nuostoliai iš ilgalaikio materialiojo turto perleidimo yra pripažįstami tų metų pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo datą Įmonė peržiūri likutinę turto vertę, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Jei tokių požymių yra, Įmonė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti vertės sumažėjimą (jei toks yra). Kai neįmanoma įvertinti turto atsiperkamosios vertės, Įmonė apskaičiuoja pajamas generuojančios turto grupės, kuriai šis turtas priklauso, atsiperkamąją vertę. Kai gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas, Įmonės turtas yra paskirstomas atskiriems pajamas generuojančio turto vienetams arba Įmonės turtas yra paskirstomas mažesnėms pajamas generuojančio turto vienetų grupėms, kurioms gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas.

Atsiperkamoji vertė yra didesnioji iš grynosios galimo pardavimo kainos, atėmus pardavimo sąnaudas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, tikėtini ateities pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės naudojant ikimokestinę diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas, egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turtu susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta įvertinant ateities pinigų srautus.

Jei turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo iš karto pripažįstami pelnu ar nuostoliais, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas, tuo atveju, nuostoliai dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomi kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolio dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė padidėja, tai apskaitinė turto (pajamas generuojančios turto grupės) vertė padidinama iki naujai apskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (pajamas generuojančios turto grupės) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo atstatymas nedelsiant pripažįstamas pelnu ar nuostoliais, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas, tuo atveju, vertės sumažėjimo atstatymas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas.

Finansinis turtas

Visas finansinis turtas yra pripažįstamas ir nurašomas prekybos dieną, kai įgyjama teisė ar pareiga pagal pasirašytą finansinių priemonių sutartį, kurios sąlygos reikalauja finansinio turto pateikimo rinkos terminais, ir pirminio pripažinimo metu yra vertinamas tikrąja verte, pridėjus sandorio išlaidas.

Finansinis turtas yra klasifikuojamas į šias grupes: finansinis turtas, „laikomas parduoti“, finansinis turtas, „laikomas iki išpirkimo termino“ ir „paskolos ir gautinos sumos“. Klasifikacija priklauso nuo finansinio turto pobūdžio ir paskirties ir nustatoma pirminio pripažinimo metu.

Finansinis turtas, laikomas parduoti

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“

Įmonės kodas 302655185, Marvelės g.48A-2, Kaunas, Lietuva

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos eurai, jei nenurodyta kitaip)

Parduoti laikomas finansinis turtas yra toks finansinis turtas, kuris buvo įsigytas parduoti arba siekiant gauti pelno iš jo kainos svyravimų, ir kitas finansinis turtas, kuris nepriskiriamas prie iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto ar paskolų ir gautinų sumų.

Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas, skirtas parduoti, yra įvertinamas savikaina, pridedant tiesiogines išlaidas, susijusias su operacija. Vėlesniais laikotarpiais finansinis turtas, skirtas parduoti, yra apskaitomas tikrąja verte. Finansinis turtas, kurio kaina aktyviojoje rinkoje neskelbiama ir kurio tikrosios vertės negalima patikimai nustatyti, finansinėse ataskaitose yra įvertintas įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimą (nuostolius dėl vertės sumažėjimo). Pelnas ir nuostoliai iš finansinio turto, skirto parduoti, tikrosios vertės pasikeitimo yra įtraukiami į ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitą.

Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo termino

Iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas yra toks finansinis turtas, kurį ketinama ir galima laikyti iki nustatyto išpirkimo termino, gaunant fiksuotas arba galimas nustatyti sumas, išskyrus parduoti laikomą finansinį turtą, paskolas ir gautinas sumas. Finansinis turtas priskiriamas iki išpirkimo termino laikomam finansiniam turtui tik tada, kai įmonė ketina ir sugeba jį išlaikyti iki išpirkimo termino ir nesinaudos galimybe jį parduoti.

Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo termino, yra įvertinamas savikaina, pridedant tiesiogines išlaidas, susijusias su operacija. Vėlesniais laikotarpiais šis finansinis turtas yra apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyvią palūkanų normą.

Suteiktos paskolos ir gautinos sumos

Iš pirkėjų gautinos sumos, paskolos ir kitos su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais gautinos sumos, kuriomis neprekiuojama aktyvioje rinkoje, yra priskiriamos „Suteiktoms paskoloms ir gautinoms sumoms“.

Paskolos ir gautinos sumos yra apskaitomos amortizuota savikaina, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, atėmus bet kokius vertės sumažėjimo nuostolius. Palūkanų pajamos yra pripažįstamos, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, išskyrus trumpalaikes gautinas sumas, kurių palūkanų pripažinimas būtų nereikšmingas.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje, pinigai kelyje ir pinigai bankų sąskaitose, indėliai iki pareikalavimo ir kitos trumpalaikės iki trijų mėnesių labai likvidžios investicijos, kurios gali būti lengvai iškeičiamos į aiškias pinigų sumas ir kurioms būdinga nereikšminga vertės pasikeitimo rizika.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną finansinės ataskaitos sudarymo datą finansinis turtas yra įvertinamas, ar yra kokių nors vertės sumažėjimo požymių. Yra laikoma, kad finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių veiksnių, kaip vieno ar kelių įvykių, įvykusių po finansinio turto pirminio pripažinimo, pasekmė, kuri turėjo įtakos iš finansinio turto tikėtiniems ateities pinigų srautams.

Reikšmingas arba ilgalaikis listinguojamų ir nelistinguojamų nuosavybės investicijų, klasifikuojamų kaip finansinis turtas laikomas galimam pardavimui, tikrosios vertės sumažėjimas žemiau vertybinių popierių savikainos yra laikomas objektyviu vertės sumažėjimo įrodymu.

Viso kito finansinio turto, įskaitant išperkamąsias obligacijas, klasifikuojamo kaip finansinis turtas laikomas galimam pardavimui, ir finansinės nuomos gautinų sumų, objektyvus vertės sumažėjimo įrodymas galėtų būti:

- reikšmingi emitento ar kitos sandorio šalies finansiniai sunkumai; arba
- palūkanų mokėjimo nevykdymas ar uždelsimas; arba
- tampa tikėtina, kad skolininkas bankrutuos arba bus įvykdytas finansinis reorganizavimas.

Tam tikrų finansinio turto kategorijų, kaip prekybos gautinos sumos, turtas, kuriam nėra individualiai nustatyto vertės sumažėjimo, yra, be to, vertinamas bendrai. Objektyvus gautinų sumų portfelio vertės sumažėjimo įrodymas galėtų apimti įmonės patirtį rinkti mokėjimus pagal mokėjimų uždelsimą, gautinų sumų portfelyje išaugęs uždelstų mokėjimų skaičius, kurių vidutinis kredito terminas viršija 60 dienų, taip pat pastebimi nacionalinių ar vietinių ekonominių sąlygų pokyčiai, kurie koreliuoja su gautinų sumų įsipareigojimų nevykdymu.

Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolio suma yra pripažįstama kaip skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir diskontuotų, naudojant pirminę finansinio turto efektyvią palūkanų normą, numatomų ateities pinigų srautų dabartinės vertės.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama per atidėjų sąskaitą. Kai prekybos gautina suma yra neatgaunama, ši suma yra nurašoma per atidėjų sąskaitą. Vėliau atgautomis, bet anksčiau nurašytomis sumomis yra mažinama atidėjų sąskaita. Atidėjų apskaitinės vertės pasikeitimai yra pripažįstami pelnu ar nuostoliais.

Jei vėlesniu periodu įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiu, kuris įvyko po vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi per pelną ar nuostolius, bet tik tiek, kad vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną investicijos apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuostoliai dėl vertės

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“

Įmonės kodas 302655185, Marvelės g.48A-2, Kaunas, Lietuva

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos eurai, jei nenurodyta kitaip)

sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

Finansiniai įsipareigojimai

Sutartiniai įsipareigojimai perduoti grynuosius pinigus ar kitą finansinį turtą yra klasifikuojami kaip finansiniai įsipareigojimai.

Vertindama finansinius įsipareigojimus Įmonė juos skirsto į šias grupes: susijusius su rinkos kainomis bei nesusijusius su rinkos kainomis.

Finansiniai įsipareigojimai, susiję su rinkos kainomis

Tai tokie finansiniai įsipareigojimai, kurių vertė priklauso nuo tam tikrų vertybinių popierių tikrosios vertės arba rinkos indekso, lemiančio vertybinių popierių tikrąją vertę, pokyčio.

Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai, susiję su rinkos kainomis yra įvertinami savikaina, su sandoriu susijusios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitoje. Vėlesniais laikotarpiais šie finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi tikrąja verte.

Finansiniai įsipareigojimai, nesusiję su rinkos kainomis

Finansinius įsipareigojimus, nesusijusius su rinkos kainomis, sudaro: paskolos bei prekybos mokėtinos sumos.

Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai, nesusiję su rinkos kainomis yra įvertinami savikaina, su sandoriu susijusios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitoje. Vėlesniais laikotarpiais šie finansiniai įsipareigojimai apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyvią palūkanų normą. Trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi savikaina, kadangi efektyvios palūkanų normos taikymo poveikis yra nereikšmingas.

Efektyvios palūkanų normos metodas

Efektyvios palūkanų normos metodas – tai finansinio turto ir įsipareigojimų amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų ir sąnaudų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Efektyvi palūkanų norma – tai palūkanų norma, kuri tiksliai diskontuoja įvertintus ateities pinigų srautus (įskaitant visus sumokėtus ar gautus mokesčius kurie yra neatskiriama efektyvios palūkanų normos dalis, sandorio išlaidos ir kitas priemokas ar nuolaidas) iki grynosios pirminio pripažinimo apskaitinės vertės per numatytą finansinio turto ir įsipareigojimų laikotarpį arba (jei tinkama) per atitinkamą trumpesnę laikotarpį.

Pajamų pripažinimas

Pajamos įvertinamos gauto ar gautino atlygio už prekes ar paslaugas turto tikrąja verte. Pajamos yra mažinamos pridėtinės vertės mokesčiu ir/ar nuolaidomis.

Paslaugų teikimas

Paslaugų sutarčių pajamos yra pripažįstamos atsižvelgdama į sutarties darbų įvykdymo lygį. Sutarties darbų įvykdymo lygis yra nustatomas taip:

- įdiegimo atlygis pripažįstamas atsižvelgiant į įdiegimo įvykdymo lygį, kuris nustatomas proporcingai visam laikui per kurį tikimasi diegti, ir kuris praėjo iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos;
- aptarnavimo atlygis, įtrauktas į parduodamų produktų kainą, yra pripažįstamas proporcingai visoms parduotų prekių aptarnavimo išlaidoms, įvertinant anksčiau parduotiems produktams suteikto aptarnavimo skaičiaus praeities tendenciją.
- Ilgo laikotarpio sutarčių pajamos pripažįstamos sutartinėmis normomis kai darbas yra atliktas ir tiesioginės išlaidos buvo patirtos.

Dividendų ir palūkanų pajamos

Dividendų pajamos iš investicijų yra pripažįstamos, kai akcininkai įgyja teisę gauti mokėjimą (jei yra didelė tikimybė, kad Įmonė gaus ekonominę naudą ir pajamų suma gali būti patikimai įvertinta).

Palūkanų pajamos yra pripažįstamos, kai tikėtina, kad Įmonė gaus ekonominę naudą ir pajamų suma gali būti patikimai įvertinta. Palūkanų pajamos yra kaupiamos per laikotarpį, atsižvelgiant į negrąžintą dalį ir taikomą efektyvią palūkanų normą, kuri tiksliai diskontuoja numatomas būsimas pinigų įplaukas per numatomą to finansinio turto laikotarpį iki to turto grynosios pirminio pripažinimo balansinės vertės.

Nuomos pajamos

Įmonės politika pripažįstant pajamas iš veiklos nuomos yra pateikiama žemiau.

Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginimo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų sumokėjimo laiką.

Užsienio valiuta

Įmonės finansinės ataskaitos yra pateikiamos pagrindine ekonominės aplinkos, kurioje Įmonė veikia, valiuta (funkcine valiuta).

Rengiant Įmonės finansines ataskaitas, operacijos, atliktos kitomis nei Įmonės funkcinėmis valiutomis (užsienio valiutomis), yra apskaitomos valiutų kursais, galiojusiais operacijų dieną. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“

Įmonės kodas 302655185, Marvelės g.48A-2, Kaunas, Lietuva

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos eurai, jei nenurodyta kitaip)

piniginiai straipsniai, denominuoti užsienio valiutomis, yra konvertuojami tos dienos valiutos kursu. Nepiniginiai straipsniai, apskaitomi tikrąja verte ir denominuoti užsienio valiuta, yra konvertuojami tikrosios vertės nustatymo dienos valiutos kursu. Nepiniginiai straipsniai, apskaitomi užsienio valiutos įsigijimo verte, nekonvertuojami.

Pelnas ar nuostolis dėl valiutos kurso pasikeitimo įtraukiami į laikotarpio pelną (nuostolius).

Skolinimosi išlaidos

Skolinimosi išlaidos pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje kaupimo principu, kai patiriamos.

Pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudos atspindi mokėtino einamųjų metų mokesčio ir atidėtojo mokesčio sumą.

Einamųjų metų mokestis

Einamųjų metų pelno mokestis yra mokamas atsižvelgiant į apmokestinamąjį pelną už metus. Apmokestinamasis pelnas skiriasi nuo pelno, pateikto pelno (nuostolių) ataskaitoje, nes jis neapima pajamų ar sąnaudų straipsnių, kurie kitais metais yra apmokestinami ar įskaitomi ir, be to, jis neapima straipsnių, kurie niekada neapmokestinami ar įskaitomi. Pelno mokestis apskaičiuojamas naudojant galiojusį ar iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos priimtą mokesčio tarifą. 2017 m. įmonei taikomas pelno mokesčio tarifas yra 5 proc. (2016 m. – 5 proc.).

Atidėtas pelno mokestis

Atidėtas pelno mokestis yra pripažįstamas laikiniams skirtumams tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokestinės bazės. Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai yra bendrai pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, o atidėtojo mokesčio turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins turimą apmokestinamąjį pelną realizuojant laikinuosius skirtumus. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikini skirtumai yra susiję su prestižu, arba jei sandorio metu (kito nei verslo jungimas) pripažįstamas turtas ar įsipareigojimai neįtakojama nei apmokestinamojo, nei finansinio pelno.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinių ataskaitų sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Įmonė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant galiojančią mokesčio normą, kuri bus taikoma tais metais, kuriais numatoma šiuos laikinus skirtumus padengti arba apmokėti, remiantis mokesčio normomis (ir mokesčių įstatymais), kurios yra ar bus patvirtintos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai atspindi mokestines pasekmes, kurių Įmonė tikisi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekdama apmokėti ar padengti savo turtą ar įsipareigojimus.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai yra teisiškai leidžiama sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus ir kai jie yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų, ir Įmonė ketina sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus grynąja verte.

Einamųjų metų ir atidėtas mokestis už laikotarpį

Einamųjų metų ir atidėtas mokestis yra apskaitomi sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje, išskyrus atvejus, kai jie susiję su straipsniais, pripažįstamais ne pelno (nuostolių) ataskaitoje (tiesiogiai nuosavybėje), tokiu atveju mokestis taip pat pripažįstamas ne pelno (nuostolių) ataskaitoje, arba jei jie atsirado verslo jungimo pirminio pripažinimo metu.

Finansinės rizikos valdymo politika

Kredito rizika

Kredito rizika yra susijusi su rizika, kad sandorio šalis neįvykdys savo sutartinių įsipareigojimų įtakodama Įmonės finansinius nuostolius. Įmonė laikosi politikos sudaryti sandorius tik su patikimais partneriais ir gauti pakankamą užstatą, kur reikia, kaip nuostolių, kylančių iš finansinių įsipareigojimų nevykdymo, rizikos valdymo priemonę. Įmonė sandorius vykdo tik su patikimo ar geresnio finansinio lygio bendrovėmis. Ši informacija yra gaunama, jei įmanoma, iš nepriklausomų kredito reitingų agentūrų, o jei ji neprieinama, Įmonė naudoja kitą viešai prieinamą finansinę informaciją ir savo prekybos duomenis kad įvertinti savo pagrindinius klientus. Įmonės klientų ir rizikos koncentracija yra pastoviai stebima ir sandoriai yra sudaromi tik su patvirtintais klientais.

Prekybos gautinos sumas sudaro didelis klientų skaičius ir yra pasiskirsčiusios tarp įvairių pramonės šakų ir geografinių teritorijų. Nuolat atliekamas kredito įvertinimas yra grindžiamas gautinų sumų finansine būkle, ir jei reikia, yra perkamas kredito garantinis draudimas.

Vykdomas kredito vertinimas yra atliekamas Įmonės finansinės padėties bei gautinas sąskaitas, jei reikia, kredito garantijų draudimo perkama.

Kredito rizika, susijusi su lėšomis bankuose, yra ribota, nes Įmonė atlieka operacijas su bankais, turinčiais gerus užsienio kredito reitingavimo agentūrų suteiktus kredito reitingus.

Palūkanų normos rizika

Įmonėje yra palūkanų normos koncentracijos rizika, nes Įmonė skolinasi lėšas fiksuotomis ir kintamomis palūkanų normomis. Įmonė valdo riziką išlaikydama tinkamą fiksuotų ir kintamų paskolų palūkanų derinį.

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“

Įmonės kodas 302655185, Marvelės g.48A-2, Kaunas, Lietuva

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos eurai, jei nenurodyta kitaip)

2017 m. gruodžio 31 d. įmonė nenaudojo jokių finansinių išvestinių priemonių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką.

Likvidumo rizika

Įmonė valdo likvidumo riziką, išlaikydama pakankamus rezervus, bankininkystės paslaugas ir rezervines kredito priemones, nuolat stebėdama faktinius ir prognozuojamus pinigų srautus, ir derindama finansinio turto ir įsipareigojimų grąžinimo terminus.

Įmonės politika yra palaikyti pakankamą pinigų ir pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito linijų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus.

Užsienio valiutos rizika

Įmonė vykdo sandorius denominuotus užsienio valiutomis, todėl kyla valiutos kurso svyravimo rizika. Valiutų kursų įtaka yra valdoma pagal patvirtintus politikos parametrus naudojant išankstinius užsienio valiutos sandorius.

Siekiant valdyti užsienio valiutos riziką Įmonė sudaro kreditų sutartis tik eurai. Įmonės pirkimo/pardavimo sandoriai taip pat daugiausia sudaromi eurai.

Įmonės neturi reikšmingos užsienio valiutos rizikos koncentracijos, todėl 2016 m. nesinaudojo jokiais finansinėmis priemonėmis, padedančiomis valdyti užsienio valiutos riziką.

Atidėjiniai

Atidėjinys apskaitomas tada, kai dėl įvykio praeityje Įmonė turi įsipareigojimą (teisinį ar neatšaukiamą), ir tikėtina, kad jam įvykdyti Įmonei bus reikalingi ekonominė nauda teikiantys ištekliai, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta.

Suma pripažinta atidėjiniu yra geriausias įvertinimas, reikalingas padengti dabartinius ataskaitinio laikotarpio įsipareigojimus, atsižvelgiant į rizikas ir neapibrėžtumus kylančius iš šio įsipareigojimo. Kai atidėjinys vertinamas naudojant numatomus pinigų srautus įsipareigojimui padengti, jo apskaitinė vertė yra dabartinė šių pinigų srautų vertė.

Kai yra tikimasi, kad dalis ar visa ekonominė nauda reikalinga padengti atidėjinį bus atgauta iš trečiosios šalies, gautina suma yra prižįstama turtu jei yra tikrai aišku, kad kompensacija bus gauta ir kad gautina suma gali būti patikimai įvertinta.

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“

Įmonės kodas 302655185, Marvelės g.48A-2, Kaunas, Lietuva

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos eurai, jei nenurodyta kitaip)

Susijusios šalys

Susijusiomis šalimis pripažįstami akcininkai, darbuotojai, Valdybos nariai, jų artimi giminės ir įmonės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai per tarpininką kontroliuoja Įmonę arba yra kontroliuojamos atskirai ar kartu su kita šalimi, kuri taip pat pripažįstama susijusia šalimi, galiojant sąlygai, kad šis ryšys suteikia galimybę vienai iš šalių kontroliuoti kitą šalį arba daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai, priimant finansinius ir valdymo sprendimus.

Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Įmonės padėtį finansinių ataskaitų sudarymo datą (koreguojantys įvykiai), atspindimi finansinėse ataskaitose. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai jų įtaka reikšminga.

Svarbūs apskaitiniai įvertinimai ir pagrindiniai neaiškūs vertinimo šaltiniai

Vadovybė, taikydama Įmonės apskaitos politikas, privalo atlikti įvertinimus, priimti sprendimus ir prielaidas dėl turto ir įsipareigojimų apskaitinių verčių, kurios nėra lengvai nustatomos naudojant kitus šaltinius. Įvertinimai ir susijusios prielaidos yra grindžiami praeities patirtimi bei kitais tiesiogiai susijusiais faktoriais. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo pateiktų įvertinimų.

Įvertinimai ir pagrindinės prielaidos yra nuolatos peržiūrimi. Apskaitinių įvertinimų peržiūros rezultatai yra pripažįstami tą laikotarpį, kuriame ši peržiūra buvo atlikta ir jos rezultatai turėjo įtakos jam arba peržiūros laikotarpiu ir ateities laikotarpiais, jei peržiūra turi įtakos einamajam ir būsimajam laikotarpiui.

Svarbūs įvertinimai taikant apskaitos politiką

Žemiau yra pateikiami svarbūs įvertinimai, išskyrus tuos, kurie susiję su vertinimais, kuriuos vadovybė turi atlikti taikant Įmonės apskaitos politiką ir kurie labiausiai įtakoja sumas, pripažintas finansinėse ataskaitose.

Ilgalaikių sutarčių pajamų ir išlaidų pripažinimas

Pajamos ir išlaidos yra pripažįstamos apskaitoje atsižvelgiant į sutarties užbaigtumą balanso sudarymo dienai. Sutarties užbaigtumas yra matuojamas procentais pagal patirtų iki finansinių ataskaitų datos ir visų prognozuojamų sutarties sąnaudų santykį. Jeigu prognozuojamos sutarties sąnaudos buvo didesnės (mažesnės) negu faktinės sutarties sąnaudos, sutarties pajamos, pripažintos einamajame laikotarpyje, yra atitinkamai mažesnės (didesnės).

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“

Įmonės kodas 302655185, Marvelės g.48A-2, Kaunas, Lietuva

AIŠKINAMASIS RAŠTAS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos eurais, jei nenurodyta kitaip)

3. Nematerialus turtas

Gruodžio 31 d. nematerialaus turto įmonė neturėjo.

4. Materialus turtas

Gruodžio 31 d. materialųjį turtą sudarė:

	Transporto priemonės	Kita įranga
Įsigijimo vertė		
2016 m. sausio 1 d.	-	-
- įsigijimai	10,499	1,575
2016 m. gruodžio 31 d.	10,499	1,575
- įsigijimai		
2016 m. gruodžio 31 d.	10,499	1,575
Sukaupta amortizacija		
2016 m. sausio 1 d.	-	-
- amortizacija	4,462	1,574
2016 m. gruodžio 31 d.	4,462	1,574
- amortizacija	1,050	
2017 m. gruodžio 31 d.	5,512	1,574
Likutinė vertė:		
2016 m. gruodžio 31 d.	6,037	0
2017 m. gruodžio 31 d.	4,987	0

Įmonės ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas buvo apskaitytas pelno (nuostolių) ataskaitoje, veiklos sąnaudų straipsnyje.

5. Finansinis turtas

Gruodžio 31 d. turto vertė sudarė 29 Eur.

6. Per vienerius metus gautinos sumos

Gruodžio 31 d. per vienerius metus gautinos sumos sudarė:

	2017 m.	2016 m.
Pirkėjų skolos	62,063	25,248
Išankstiniai apmokėjimai	15,548	30,155
Kitos gautinos sumos	2,208	2,870
Gautinos sumos iš viso	79,819	58,273

7. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	2017 m.	2016 m.
Pinigai banke	109,915	70,865
Pinigai kasoje	3,764	0
Iš viso	113,680	70,865

8. Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos

Gruodžio 31 d. ateinančių laikotarpių sąnaudas ir sukauptas pajamas sudarė:

	2017 m.	2016 m.
Ateinančių laikotarpių sąnaudos	117	57
Iš viso	117	57

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“

Įmonės kodas 302655185, Marvelės g.48A-2, Kaunas, Lietuva

AIŠKINAMASIS RAŠTAS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos eurai, jei nenurodyta kitaip)

9. Kapitalas

2017 m. įmonė savų akcijų neįsigijo ir neperleido.

2017 m. gruodžio 31 d. Įmonės akcininkai buvo:

	2017 m. gruodžio 31 d.		
	Akcijų skaičius	Visų akcijų dalis, proc.	Balso teisę turinčių akcijų dalis, proc.
Fiziniai asmenys	100	100	100
Iš viso	100	100	100

10. Po vienerių metų mokėtinos sumos

Gruodžio 31 d. Įmonė ilgalaikių įsipareigojimų neturėjo.

11. Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai

Gruodžio 31 d. Įmonės trumpalaikius įsipareigojimus sudarė:

	2017 m.	2016 m.
Mokėtinas DU	0	0
Prekybos skolos tiekėjams	6,437	1,427
Mokėtini mokesčiai	51	63
Gauti išankstiniai apmokėjimai	21,108	20,220
Kitos mokėtinos sumos	1,029	2,222
Iš viso	28,625	23,931

12. Pardavimo pajamos

Gruodžio 31 d. Įmonės pajamas sudarė:

	2017 m.	2016 m.
Pardavimo pajamos	299,223	205,986
Iš viso	299,223	205,986

13. Paradvimų savikaina

Gruodžio 31 d. Įmonės pardavimų savikainą sudarė:

	2017 m.	2016 m.
Tiesioginės išlaidos	126,274	122,161
Iš viso	126,274	122,161

14. Bendrosios ir administracinės sąnaudos

Už metus, pasibaigusius gruodžio 31 d. veiklos sąnaudas sudarė:

	2017 m.	2016 m.
Bendros ir administracinės sąnaudos	56,407	56,724
Iš viso	56,407	56,724

15. Kita Veikla

Kitos veiklos struktūra 2016 metų gruodžio 31d.:

	2017 m.	2016 m.
Kitos veiklos pajamos	2	
Kitos veiklos sąnaudos	(4)	
Iš viso	(2)	-

16. Pobalansiniai įvykai

Jokių svarbių įvykių nuo finansinių ataskaitų sudarymo datos iki finansinių ataskaitų patvirtinimo dienos neįvyko.

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“

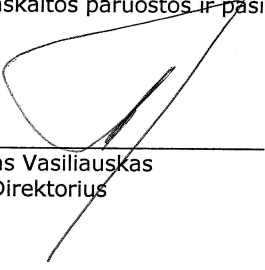
Įmonės kodas 302655185, Marvelės g.48A-2, Kaunas, Lietuva

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos eurai, jei nenurodyta kitaip)

Finansinės ataskaitos paruoštos ir pasirašytos 2018 m. balandžio 30 d.:

Tomas Vasiliauskas
Direktorius

Marijampolės kolegijai

2018-09-26 Nr. VP-18.14

DĖL REIKALAVIMO, NUMATYTO PIRKIMO SĄLYGŲ 2 LENTELĖS 2 PUNKTE, ATITIKIMO

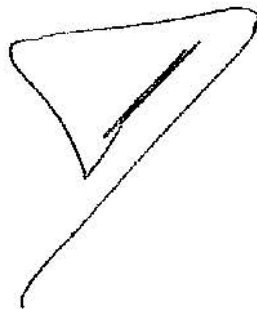
Patvirtiname, kad per pastaruosius trejus metus UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“ sėkmingai įvykdo ne mažiau kaip vieną parodomųjų bandymų organizavimo paslaugų teikimo sutartį, kurios įvykdyta dalis per paskutinius 3 metus yra ne mažesnė kaip 0,5 pasiūlymo vertės.

Pateikiame parodomųjų bandymų įgyvendinimo paslaugų sutarčių sąrašą:

Sutarties data, numeris	2017-07-26, Nr. 06/30 / PTS-11
Sutarties vertė	118 512,24 Eur su PVM
Sutarties objektas	Parodomųjų bandymų priežiūros, seminarų, lauko dienų, konferencijos organizavimo, informacinių straipsnių ir informacinių lapelių parengimo bei leidybos, rekomendacijų leidybos bei žaliavos įsigijimo paslaugos
Trumpas aprašymas	Įvykdant sutartį yra teikiamos parodomųjų bandymų įgyvendinimo paslaugos: pasiruošimas parodomiesiems bandymams, parodomųjų bandymų įrengimas, vertinimas, rezultatų pristatymas.
Užsakovas	Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegija

PRIDEDAMA. Užsakovo atsiliepimas, 1 psl.

Direktorius

Tomas Vasiliauskas

KAUNO MIŠKŲ IR APLINKOS INŽINERIJOS KOLEGIJA

Kaunas Forestry and Environmental Engineering University of Applied Sciences

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“

2018-09-26 Nr. (1.16)-10-289

DĖL VYKDOMOS SUTARTIES

Patvirtiname, kad UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“ tinkamai įgyvendina 2017 m. liepos 26 d. Paslaugų viešojo pirkimo – pardavimo sutartį Nr. 06/30 / PTS-11, kurios įgyvendinta dalis iki 2018 m. rugpjūčio 31 d. yra 101.187,46 Eur su PVM.

Viešųjų pirkimų tarnybos vadovė

Inga Varnienė

Inga Varnienė, tel. (+370 37) 383082, el.p. i.varniene@kmaik.lm.lt

Viešoji įstaiga
Liepų g. 1
LT-53101 Gijonys
Kauno r., Lietuva

Tel. (8 37) 383 082
Faks. (8 37) 383 140
El. p. info@kmaik.lm.lt
www.kmaik.lt

As LT837300010074197742
SWEDBANK, AB
B.k. 73000

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Įstaigos kodas 111967716
PVM mokėtojo kodas LT100002022116

SIŪLOMŲ SPECIALISTŲ SĄRAŠAS

Nr.	Pozicija	Vardas ir pavardė
1.	Specialistas atsakingas už sutarties koordinavimą	<div></div>
2.	Gyvulininkystės ekspertas	
3.	Duomenų apdorojimo ekspertas	
4.	Edukologijos ekspertas	
5.	Veterinarijos ekspertas	

GYVENIMO APRAŠYMAS (CV)

1. Asmeninė informacija Vardas (-ai) Pavardė (-ės) Gimimo data	
2. Pareigos vykdant užsakymą	
3. Darbo patirtis	
Datos Pareigos Pareigų aprašymas	
Darbovietės pavadinimas	
4. Išsilavinimas	
Datos Laipsnis Įstaigos, kurioje įgytas išsilavinimas, pavadinimas	

GYVENIMO APRAŠYMAS (CV)

1. Asmeninė informacija
Vardas (-ai) Pavardė (-ės)

**2. Pareigos vykdant
užsakymą**

3. Darbo patirtis

Datos
Pareigos
Pareigų aprašymas
Darbovietės pavadinimas

Datos
Pareigos
Pareigų aprašymas
Darbovietės pavadinimas

Datos
Pareigos
Pareigų aprašymas
Darbovietės pavadinimas

4. Išsilavinimas

Datos
Laipsnis
Įstaigos, kurioje įgytas
išsilavinimas, pavadinimas

5. Papildoma informacija

Projektai

Publikacijos

GYVENIMO APRAŠYMAS (CV)

1. Asmeninė informacija

Vardas (-ai) Pavardė (-ės)

2. Pareigos vykdant užsakymą

3. Darbo patirtis

Datos

Pareigos

Pareigų aprašymas

Darbovietės pavadinimas

Datos

Pareigos

Pareigų aprašymas

Darbovietės pavadinimas

Datos

Pareigos

Pareigų aprašymas

Darbovietės pavadinimas

Datos

Pareigos

Pareigų aprašymas

Darbovietės pavadinimas

4. Išsilavinimas

Datos

Laipsnis

Ištaigos, kurioje įgytas
išsilavinimas, pavadinimas

5. Papildoma informacija

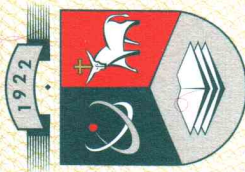
Projektai

2014 - 2016

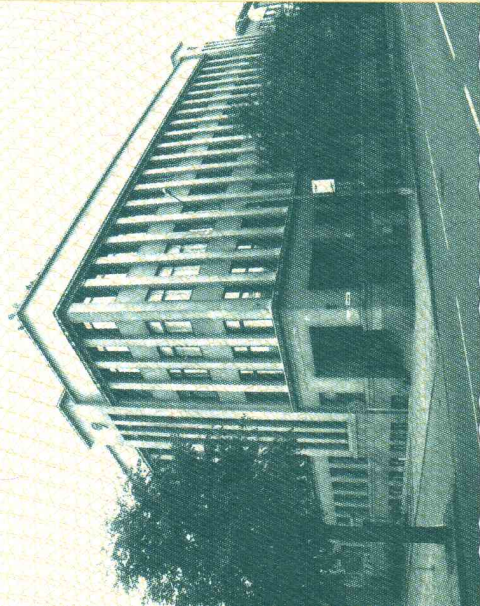
2011 - 2014

2007 - 2009

Publikacijos

K A U N O
TECHNOLOGIJOS
UNIVERSITETAS

DAKTARO DIPLOMAS

DS Nr. 000181

Eglė Vaidelytė

(asmens kodas 47801310039)

2006 m. gruodžio 7 d. apgynė socialinių mokslų srities
sociologijos mokslo krypties disertaciją
„Filantropijos raiška pokomunistinėje Lietuvoje“
ir jai suteiktas daktaro mokslo laipsnis.

Kauno technologijos universiteto rektorius

Ramutis Petras Bansevicius

Mokslo krypties tarybos pirmininkas

Gediminas Merkys

Socialinių tyrimų instituto direktorius

Arvydas Virgilijus Matulionis

Registracijos Nr. 80-181
2006 m. gruodžio 7 d.

Universiteto kodas 111950581

Kodas 8115

GYVENIMO APRAŠYMAS (CV)

1. Asmeninė informacija

Vardas (-ai) Pavardė (-ės)
Gimimo data

**2. Pareigos vykdant
užsakymą**

3. Darbo patirtis

Datos
Pareigos
Pareigų aprašymas
Darbovietės pavadinimas

Datos
Pareigos
Pareigų aprašymas
Darbovietės pavadinimas

Datos
Pareigos
Pareigų aprašymas
Darbovietės pavadinimas

Datos
Pareigos
Pareigų aprašymas
Darbovietės pavadinimas

Datos
Pareigos
Pareigų aprašymas
Darbovietės pavadinimas

4. Išsilavinimas

Datos

Laipsnis
Įstaigos, kurioje įgytas
išsilavinimas, pavadinimas

5. Papildoma informacija

Mokslo monografijos

Moksliniai straipsniai

Konsultacinė veikla

Konsultacinės veiklos
rezultatai

GYVENIMO APRAŠYMAS (CV)

1. Asmeninė informacija

Vardas (-ai) Pavardė (-ės)

Gimimo data

2. Pareigos vykdant

užsakymą

3. Darbo patirtis

Datos

Pareigos

Pareigų aprašymas

Darbovietės pavadinimas

Datos

Pareigos

Pareigų aprašymas

Darbovietės pavadinimas

Datos

Pareigos

Pareigų aprašymas

Darbovietės pavadinimas

Datos

Pareigos

Pareigų aprašymas

Darbovietės pavadinimas

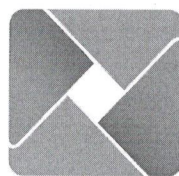
4. Išsilavinimas

Datos

Laipsnis

Išstaigos, kurioje įgytas
išsilavinimas, pavadinimas

5. Papildoma informacija

KOMPETENCIJŲ
VYSTYMO
CENTRAS

SERTIFIKATAS

2016-01-04 Nr. K-1

UAB „POKYČIŲ VALDYMAS“

Marvelės g. 48A, 46208 Kaunas

vadybos sistema atitinka žemiau išvardintų standartų reikalavimus:

LST EN ISO 9001:2008 (EN ISO 9001:2008)

LST EN ISO 14001:2005 (EN ISO 14001:2004)

LST ISO/IEC 27001:2013 (ISO/IEC 27001:2013)

LST ISO 15489-1:2006 (ISO 15489-1:2001)

Sertifikavimo sritys:

ŠVIETIMAS IR ŠVIETIMUI BŪDINGŲ PASLAUGŲ VEIKLA

RENGINIŲ ORGANIZAVIMAS

SOCIALINIŲ IR HUMANITARINIŲ MOKSLŲ TYRIMAI IR TAIKOMOJI VEIKLA

RINKOS TYRIMAS IR VIEŠOSIOS NUOMONĖS APKLAUSA

PROJEKTŲ VALDYMAS

Šis sertifikatas galioja iki 2019-01-03

Direktorė

Diana Jucevičienė

(Paslaugų priėmimo–perdavimo akto forma).

PASLAUGŲ PRIĖMIMO–PERDAVIMO AKTAS

20__ m. _____ Nr. ____
(Sudarymo vieta)

(**pavadinimas**), juridinio asmens kodas (kodas), kurios registruota buveinė yra (adresas), duomenys apie įstaigą kaupiami ir saugomi Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre, atstovaujama (pareigos) (vardas ir pavardė), veikiančio pagal (pagrindas) (toliau – **Perkančioji organizacija**),

ir

(**pavadinimas**), juridinio asmens kodas (kodas), kurios registruota buveinė yra (adresas), duomenys apie įstaigą kaupiami ir saugomi Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre, atstovaujama (pareigos) (vardas ir pavardė), veikiančio pagal (pagrindas) (toliau – **Tiekėjas**),

Šiuo paslaugų perdavimo-priėmimo aktu patvirtiname, kad buvo suteiktos žemiau nurodytos paslaugos, nurodytos 20__ m. _____ d. Viešojo pirkimo–pardavimo sutartyje Nr. ____ (toliau – Paslaugos).

Laikotarpis nuo 20__ m. _____ d. iki 20__ m. _____ d.

Paslaugos buvo suteiktos tinkamai, pateikti visi reikalingi dokumentai ir informacija. Perkančioji organizacija dėl suteiktų Paslaugų pastabų ir pretenzijų neturi.

1 lentelė. Suteiktos paslaugos

Nr.	Paslauga	Kiekis numatytas sutartyje	Iki šio akto priimtas kiekis	Šiuo aktu priimamas kiekis	Įkainis be PVM, Eur	Suma be PVM, Eur
1	2	3	4	5	6	7=5x6
1.	Žemės ūkio technikos, įrangos, patalpų, priemonių nuoma parodomojo bandymo įrengimui	10 vnt.				
2.	Priemonių, medžiagų, prekių, paslaugų įsigijimas parodomojo bandymo įrengimui	10 vnt.				
3.	Rekomendacijų galutiniams naudos gavėjams parengimas ir leidyba	1 vnt.				
4.	A3 formato plakatas	1 vnt.				

Nr.	Paslauga	Kiekis numatytas sutartyje	Iki šio akto priimtas kiekis	Šiuo aktu priimamas kiekis	Įkainis be PVM, Eur	Suma be PVM, Eur
1	2	3	4	5	6	7=5x6
5.	Informacinio straipsnio parengimas ir publikavimas	4 vnt.				
6.	Lankstinuko parengimas ir leidyba	4 vnt.				
7.	Skelbimai spaudoje	20 vnt.				
8.	Patalpų nuoma pasidalinimo patirtimi grupių susitikimams	40 vnt.				
9.	Įrangos nuoma pasidalinimo patirtimi grupių susitikimams	40 vnt.				
10.	Kanceliarinės prekės pasidalinimo patirtimi grupių susitikimams	240 vnt.				
11.	Dalyvių maitinimas pasidalinimo patirtimi grupių susitikimų metu	240 vnt.				
12.	Patalpų nuoma lauko dienoms	4 vnt.				
13.	Įrangos nuoma lauko dienoms	4 vnt.				
14.	Kanceliarinės prekės lauko dienoms	48 vnt.				
15.	Dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas lauko dienoms	48 vnt.				
16.	Dalyvių maitinimas lauko dienų metu	48 vnt.				
17.	Patalpų nuoma praktiniams- informaciniams seminarams	16 vnt.				
18.	Įrangos nuoma praktiniams- informaciniams seminarams	16 vnt.				

Nr.	Paslauga	Kiekis numatytas sutartyje	Iki šio akto priimtas kiekis	Šiuo aktu priimamas kiekis	Įkainis be PVM, Eur	Suma be PVM, Eur
1	2	3	4	5	6	7=5x6
19.	Kanceliarinės prekės praktiniams- informaciniams seminarams	192 vnt.				
20.	Dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas praktiniams- informaciniams seminarams	192 vnt.				
21.	Dalyvių maitinimas praktinių- informacinių seminarų metu	192 vnt.				
22.	Patalpų nuoma baigiamajai konferencijai	1 vnt.				
23.	Įrangos nuoma baigiamajai konferencijai	1 vnt.				
24.	Kanceliarinės prekės baigiamajai konferencijai	100 vnt.				
25.	Dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas baigiamajai konferencijai	100 vnt.				
26.	Dalyvių maitinimas baigiamosios konferencijos metu	100 vnt.				
27.	Kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimų pirkimas	340 vnt.				

Iš viso (be
PVM):
PVM:
Iš viso (su
PVM):

Bendra kaina: _____.

Pastabos: _____.

(šalių rekvizitai ir parašai)